

RANUAN KUNNAN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2022

Sisältö:

Toimintakertomus

Talousarvion toteutuminen

Tilinpäätöslaskelmat

Tilinpäätöksen liitetiedot

Allekirjoitukset ja merkinnät

Luettelot ja selvitykset

Sisällysluettelo

I	Toimintakertomus	3
1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
2	Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	13
3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	15
4	Rahoitusasema ja sen muutokset	17
5	Kokonaistulot ja –menot	19
6	Kuntakonsernin toiminta ja talous	19
7	Tilikauden tuloksen käsittely	27
II	Talousarvion toteutuminen	27
1	Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen, käyttötalousoosan toteutumisvertailu	27
2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	96
3	Investointiosan toteutuminen	98
4	Rahoitusosan toteutumisvertailu	100
5	Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	100
III	Tilinpäätöslaskelmat	104
1	Kunnan tuloslaskelma	104
2	Kunnan rahoituslaskelma	105
3	Kunnan tase	106
4	Konsernilaskelmat	108
IV	Tilinpäätöksen liitetiedot	112
1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	112
2	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	113
3	Tasetta koskevat liitetiedot	118
4	Henkilöstöä koskevat liitetiedot	127
V	Allekirjoitukset ja merkinnät	128
VI	Luettelot ja selvitykset	129

I TOIMINTAKERTOMUS

1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Kuntatalous on vuoden 2022 jäljiltä juuri ja juuri tasapainossa. Helmikuussa valmistunut kuntaliiton vuoden 2022 ennakkollinen tilinpäätösanalyysi osoittaa, että kuntien menot kasvoivat ripeästi, kuntien talous eriytyy vauhdilla ja hyvää tulosta selittävät lähinnä poikkeukselliset kertaluonteiset tekijät.

Kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos heikkeni hieman suhteessa aikaisempiin kahteen vuoteen, mutta säilyi yhä vahvalla tasolla. Tulos nousi 1,3 miljardiin euroon hyvien verotulojen ja poikkeuserien vuoksi. Tilikauden tulosta ei kuitenkaan yksistään voi käyttää kuntatalouden tasapainon mittarina.

Kuntatalouden kulut kasvoivat vanhojen kuntien viimeisenä vuonna 5 prosenttia. Korona aiheutti viime vuonna yhä kustannuksia, mutta kunnat saivat niihin kompensatiota.

Palveluiden ostot lisääntyivät viime vuosien tapaan kuntataloudessa erittäin nopeasti. Kasvu oli peräti 12 prosenttia. Sen sijaan kuntien ja kuntayhtymien palkkakulujen kasvu oli yllättävän vaimeaa: vain noin 2 prosenttia.

Kuntien ja kuntayhtymien energiakulut, muun muassa sähkö, kaasu ja lämmitys, nousivat viime vuonna ripeästi. Energiakulut lisääntyivät edellisvuodesta noin 8 % ja aiheuttivat kuntatalouteen viime vuonna noin miljardin euron kulut. Hintatason nousu tulee välittymään ruuan, ostopalvelujen ja esimerkiksi korkojen kustannuksiin vielä pitkään. Vuonna 2022 kuntien kustannusten nousu Venäjän sotatoimien vuoksi pysyi kuitenkin melko maltillisena. Keskeisenä tekijänä olivat kuntien korkosuojaukset ja ostoihin liittyvät pitkät sopimuskaudet.

Tilinpäätöksissä näkyy ripeä talouskasvu ja vuotta vauhdittanut odotettua vahvempi työllisyyskehitys. Nämä näkyivät kuntien taloudessa kasvaneina verotuottoina. Yhteisöveron tuotto kasvoi viime vuonna peräti 7 prosenttia, kunnallisvero 5 prosenttia ja kiinteistöverokin yli 6 prosenttia.

Kuntakentän taloudellinen eriytyminen kiihtyi viime vuonna. Tilikauden tulos oli negatiivinen noin 90 kunnassa. Vuosikatteet pysyivät yli 100 000 asukkaan kaupungeissa lähes ennallaan, mutta heikkenivät pienemmissä kunnissa.

Kuntakenttä eriytyi myös investointien ja velkaantumisen suhteen. Investointimenot kasvoivat kuntayhtymissä erittäin voimakkaasti, mutta kunnissa maltillisemmin. Kunnat ottivat viime vuonna syömävelkaa vain noin 12 miljoonaa euroa.

Viime vuosi oli monella tapaa hyvin poikkeuksellinen, sillä sitä hämmensi niin korona, sota Ukrainassa kuin sote-valmistautuminenkin. Venäjän hyökkäys helmikuussa Ukrainaan aloitti ennätyksellisen pakolaisaallon, varautumistoimet ja mullisti markkinahintoja sekä yritysten toimintaedellytyksiä. Kustannukset nousivat budjetoitua enemmän, mutta toistaiseksi kuntien palvelut ovat toimineet hyvin myös tässä kriisissä.

Kertomusvuosi kunnassa oli toimintarikas. Maaliskuussa kunnanhallitus hyväksyi Ranuan kunnan uuden viestintäsuunnitelman. Laadintaprosessiin sisältyi kaksi työpajaa, joihin osallistui kunnan johtoryhmä ja tulosityksiköiden esimiehiä.

Yläkoulu-lukion hankesuunnittelu käynnistettiin maaliskuussa. Valtuusto hyväksyi syyskuussa uuden yläkoulu-lukion hankesuunnitelman ja päätti, että rakentaminen aloitetaan hankesuunnitelmassa esitetyllä aikataululla ja toteuttamistavalla. Yläkoulu-lukio on yhteensä noin 8,9 miljoonan euron investointi.

Kunnanhallitus päätti huhtikuussa, että Ranuan kunta ottaa vastaan Ukrainan sotaa pakenevia ihmisiä. Lokakuussa Ranualle saapuikin 37 ukrainalaista. Kotiutumista helpottamaan kunta palkkasi määräaikaisen kotiuttamiskoordinaattorin. Ukrainalaiset on kotiutuneet paikkakunnalle hienosti ja työikäisistä suurin osa on työllistynyt.

Kunnanhallitus päätti toukokuussa, että Ranuan kunnan asukkaat saavat päättää 10.000 euron suuruisesta määrärahasta vuoden 2023 talousarviossa. Määräraha käytettiin kuntalaisten äänestyksellä päätettyyn kohteeseen.

Valtuusto myönsi kesäkuussa Ranuan Seudun Matkailu Oy:n kunnan takauksen 2,0 miljoonan euron lainaan. RSM Oy toteuttaa lainarahalla välttämättömiä korjausinvestointeja, kuten vesi- ja jätevesihuoltoa eläinpuiston alueelle, uuden rehukeittiön ja jääkarhualueen remontoinnin.

Valtuusto muutti kunnan sijoitusstrategiaa ja sijoitussalkun allokaatiota kesäkuussa siten, että osakkaiden perusallokaatio muuttui 20 %:sta 30 %:iin. Korkojen perusallokaatio muuttui 80 %:sta 70 %:iin. Uudella sijoitusstrategialla ja salkun allokaatiolla pyritään parantamaan sijoitussalkun tuottoriskisuhdetta.

Kunnanhallitus valitsi kesäkuun alussa koulukeskusalueen pihan saneerauksen urakoitsijaksi NCC Oy:n. Piharemontti valmistui syys-lokakuun vaihteessa.

Valtuusto hyväksyi kesäkuussa Ranuan kuntastrategian vuosille 2022-2030. Strategiset päämäärät ovat kasvuhakuinen kunta, hyvinvoiva kuntalainen, elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta sekä kestävä elinympäristö. Strategian yhtenä tavoitteena on, että Ranuasta tulee Suomen näkyvin maaseutukunta.

Valtuusto päätti syyskuussa kunnan antaman avustuksen käytöstä matkailun yhteismarkkinointiin. Valtuusto päätti jakaa 20.000 euron avustuksen Ranuan Seudun Matkailu Oy:lle ja Ranuan Matkailuyhdistys ry:lle samansisältöisten palvelusopimusten ehtojen mukaisesti siten, että maksimiavustus molemmille oli 10.000 euroa.

Kunnanhallitus päätti syyskuussa hyväksyä Suhangon kaivokseen valmistautuminen -selvityshankkeen hankesuunnitelman. Hankkeen toteutusaika on 1.1. – 31.12.2023. Ranuan kunta haluaa varautua täysimääräisesti Suhangon kaivoksen mahdolliseen avautumiseen.

Ranuan kuntakonsernin vakuutuskokonaisuus kilpailutettiin touko-kesäkuussa 2022. Kunnanhallitus hyväksyi syyskuussa IF Vahinkovakuutus Oy:n tarjouksen kunnan osalta.

Valtuusto päätti marraskuussa tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosenttien vahvistamisesta vuodelle 2023. Tuloveroprosentiksi vahvistettiin 7,11. Yleinen kiinteistöveroprosentti vahvistettiin 1,10 mukaan.

Valtuusto hyväksyi marraskuussa Ranuan kirkonkylän asemakaavan muutoksen Pappilanniemen alueella, vanhan sairaalan alueella ja Kolomaan alueella. Pappilanniemen alueelle kaavoitettiin yhteensä viisi omarantaista omakotitalotonttia.

Joulukuussa valtuusto hyväksyi kauppakirjan tilan ostamisesta Honkivaaran alakappaleen alueelta. Tilan ostaminen mahdollistaa alueen kehittämisen kuntalaisten virkistys- ja harrastuspaikkana. Samassa valtuustossa hyväksyttiin kunnan brändistrategia ja brändin visuaalinen ilme. Myös elinkeino-ohjelman hyväksyminen vuosille 2023-2030 hyväksyttiin tuolloin valtuutossa.

Vuoden aikana Ranuan kunnan väkiluku väheni 51 (42) henkilöllä, joten asukasmäärä oli vuoden lopussa 3619 (3670) henkilöä. Lapsia syntyi 19 (24) ja kuolleita oli 55 (49). Kunnan keskimääräinen työttömyysprosentti oli vuonna 2022 11,3 %, kun se vuonna 2021 oli 12,3 %. Toimintavuonna syntyi 12 uutta yritystä.

Vuoden 2022 tilinpäätös osoittaa 667.422,31 euron ylijäämää. Kumulatiivista ylijäämää kunnan taseessa on edellä mainittu ylijäämä huomioiden yhteensä 14.413.083 euroa.

Toimintavuoden vuosikate oli 438 €/asukas (edellisenä vuonna 590 €/asukas). Kunnan velkamäärä väheni noin 0,345 milj. euroa ja velkaa oli tilinpäätöspäivänä 648 €/asukas (733 €/asukas). Lainat ja vuokravastuut olivat 4.981 €/asukas (2.471 €/asukas). Koko kuntakonsernin velat olivat 5.170 €/asukas (4.744 €/asukas). Kassan riittävyys oli 109 pv (118 pv). Tunnusluvut osoittavat, että kunnan tilinpäätöksen voidaan todeta täyttävän edelleen tasapainoisen kuntatalouden tunnusmerkit.

Henkilöstön lukumäärä sisältäen vakinaiset, sijaiset ja määräaikaiset sekä palkkatuella palkatut oli vuoden lopussa 361. Sairauspoissaolojen määrä kasvoi noin 9,8 %. Sairauspoissaoloja oli 19,3 päivää/henkilö, joten tilinpäätösvuonna ei päästy valtuuston asettamaan tavoitteeseen < 15 pv/hlö. Kehityskeskustelut toteutettiin lähes koko henkilöstön osalta.

Ranuan Seudun Matkailu Oy:n liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 31,5 %. Ranuan Infra Oy:n liikevaihto kasvoi 4,9 % ja Ranuan Vuokra-asunnot Oy:n kasvu oli 3,9 %. RSM Oy ja Ranuan Infra Oy tekivät voitollisen tuloksen vuodelta 2022.

Kunnan henkilökunta ja kuntapäätäjät venyivät viime vuonna jälleen hyvään tulokseen haasteista huolimatta. Kuntalain 1 §:n edellytykset saatiin täytettyä hyvin: Ranuan kunta edisti asukkaidensa hyvinvointia ja alueen elinvoimaa sekä järjesti asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Tuomas Aikkila
kunnanjohtaja

1.2

Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuuston kokoonpano

1.8.2021 alkaen: Aikkila Antti-Pekka, Hietala Tatu, Hintsala Jari, Illikainen Sirkka, Ilvesluoto Ulla, Jaakola Anitta, Kehusmaa Mika, Kelahaara Rauno, Kortesalmi Aimo, Kouva Jaakko, Manninen Liisa, Manninen Petri, Ranua Markus, Ruonala Keijo, Salmela Mirva, Salmela Terhi ja Säaskilahti Ari.

Valtuuston puheenjohtajana on toiminut 1.8.2021 alkaen Hietala Tatu, I varapuheenjohtajana Ruonala Keijo ja II varapuheenjohtajana Aikkila Antti-Pekka.

Valtuuston poliittiset voimasuhteet 1.8.2021 alkaen: Suomen Keskusta 10, Kansallinen Kokoomus 4, Perussuomalaiset 2, Suomen sosiaalidemokraattinen puolue 1.

Tilivelvolliset toimielimet ja viranhaltijat:

Alla on lueteltu tilivelvolliset toimielimet 1.8.2021-31.12.2022 (kunnanhallitus, hyvinvointilautakunta ja tekninen lautakunta) sekä niiden jäsenet. Valtuusto on määritellyt tilivelvollisiksi viranhaltijoiksi kunnanjohtajan lisäksi osastopäälliköt sekä kaikki lautakuntien esittelevät viranhaltijat ja osan tulosyksikköjen esimiehistä.

Kunnanhallitus

1.8.2021 alkaen: Salmela Mirva, Jaakola Anitta, Hintsala Jari, Kortesalmi Aimo, Kelahaara Rauno, Ranua Markus, Salmela Terhi.

Kunnanhallituksen puheenjohtajana on toiminut 1.8.2021 alkaen puheenjohtajana on toiminut Salmela Mirva ja varapuheenjohtajana Jaakola Anitta. Esittelijänä on toiminut kunnanjohtaja.

Hyvinvointilautakunta

1.8.2021 alkaen: Illikainen Sirkka (puheenjohtaja), Säaskilahti Ari, Petäjäjärvi Marjut, Illikainen Niilo, Kokko Manu (13.6.2022 saakka), Kela Heikki (13.6.2022 lähtien), Manninen Liisa ja Manninen Petri. Esittelijöinä toimivat perusturvajohtaja, johtava lääkäri ja sivistystoimenjohtaja.

Tekninen lautakunta

1.8.2021 alkaen: Kouva Jaakko (puheenjohtaja), Petäjäjärvi Janne, Hanhisuanto Marko, Kuha Auli ja Vartiainen Marja-Liisa. Esittelijänä toimii teknisen osaston osastopäällikkö/rakennustarkastaja.

Tarkastuslautakunta

1.8.2021 alkaen: Ilvesluoto Ulla (puheenjohtaja), Illikainen Sirkka, Ahola Santeri, Kuha Rauno ja Puominen Marjo.

Kuntayhtymät, kunnan edustajat:

Lapin liitto kuntayhtymä:

1.8.2021 alkaen: Salmela Mirva ja Ilvesluoto Ulla.

Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä:

1.8.2021 alkaen: Illikainen Sirkka ja Jaakola Anitta.

Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä:

1.8.2021 alkaen: Hietala Tatu ja Ilvesluoto Ulla.

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä:

11.10.2021 alkaen: Illikainen Sirkka ja Salmela Mirva.

Kunnan virasto-organisaatio:

Kunnanjohtaja toimii viraston päällikkönä. Kunnan henkilöstön tehtäväalueisiin pohjautuva osastojako on seuraava: hallinto-osasto, perusturvaosasto, sivistysosasto ja tekninen osasto. Osastoa johtaa osaston päällikkö, perusterveydenhuoltoa johtaa johtava lääkäri. Osastot jakaantuvat tulosyksiköihin. Valtuusto vahvistaa tulosyksiköt päättäessään kunnan talousarviosta ja taloussuunnitelmasta.

Johtoryhmän kokoonpano 31.12.2022:

Kunnanjohtaja Tuomas Aikkila (21.9.2021 alkaen)	viraston päällikkö, puheenjohtaja
Hallintojohtaja Jaana Koukkula (1.1.-31.8.2022) Vs. Perusturvaajohtaja Tea Romppainen (1.8.2021 – 31.12.2022)	hallinto-osaston osastopäällikkö perusturvaosaston osastopäällikkö
Sivistystoimenjohtaja/kansalaisopiston rehtori Juha Siitonen (1.8.2021 alkaen)	sivistysosaston osastopäällikkö
Tekninen johtaja/rakennustarkastaja Risto Niemelä	teknisen osaston osastopäällikkö
Johtava lääkäri Pentti Kursula (1.1.-31.12.2022)	
Kirjastovirkailija Eija Ruonala	henkilöstön edustaja

1.3 *Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa*

Toimintavuoden joulukuussa Ranualla oli 176 työtöntä (v. 2020 2175) ja työttömyysaste oli 12,3 % (12,1 %). Lapissa työttömyysaste oli vastaavana aikana 10,5 % (11,4 %) ja koko maassa 9,8 % (10,5 %).

Pääosin Ranuan kunnan alueelle sijoittuvaa Suhangon jalometalliesiintymää on tutkittu jo usean vuosikymmenen ajan. Kaivoksen investointipäätöstä odotetaan 2024 vuoden kevätpuoliskolla ja tuotannon odotetaan käynnistyvän vuonna 2027. Tärkeänä tavoitteena tulee olemaan vastuullisesti toimivan uuden sukupolven kaivoksen luominen sekä hankkeen sosiaalisten ja ympäristölle haitallisten vaikutusten minimointi uusinta teknologiaa hyödyntämällä ja läheistä yhteistyötä tekemällä eri sidosryhmien kanssa. Tärkein kaivannainen ja päätuote tulisi olemaan palladium. Toimiesaan kaivos työllistäisi suoraan noin 400 työntekijää arviolta yli 20 vuoden ajan. Kaivoksen 2-3 vuotisen rakentamisvaiheen arvioidaan työllistävän 1000 henkilöä.

Kunnan työllistämistoimilla ja elinkeinopoliittisilla toimenpiteillä sekä elinkeinojen kehittämiseen tehtävillä lisäpanostuksilla tuetaan työpaikkojen säilyttämistä ja työpaikkojen syntymistä sekä nykyisten yritysten laajenemista ja uusien yritysten syntymistä.

Vuoden 2022 aikana on syntynyt 12 uutta yritystä. Elinkeinkoordinaattorin toimi on muutettu yritys- ja hankeasiantuntijan toimeksi alkuvuonna 2022.

Talous- ja henkilöstöhallintopalveluiden ulkoistuksen myötä talous- ja henkilöstöhallinnon prosesseja suunnitellaan jatkuvasti tehokkaammiksi ja uusia digitaalisia toimintatapoja otetaan käyttöön. Arkistointia on sähköistetty ja prosesseja automatisoitu. Kirjanpidon laskentatunnisterakennetta on päivitetty vastaamaan kuntien automatisoitua talousraportointia Valtionkonttorille.

Alla olevassa taulukossa on esitetty työttömien määrä, työttömyysaste ja työllisyysaste vuosina 1990, 2000 ja 2021. Vertailussa on myös Lappi.

	1990	2000	2021
RANUA			
Työttömien lkm	183	520	175
Työttömyysaste %	7,8	23,8	12,1
Työllisyysaste % 1)	60,9	53,6	64,8
LAPPI			
Työttömien lkm	7849	18718	9 235
Työttömyysaste %	7,8	21,0	11,4
Työllisyysaste % 1)	63,4	57,4	67,5

1)Työllisyysaste = alueella asuvien työllisten osuus 15-64 -vuotiaasta väestöstä (1990, 2000 ja 2020).

Alla olevassa taulukossa on esitetty työpaikat työnantajasektorin mukaan Ranualla 31.12.2021. Vertailussa myös Lappi.

	Ranua	%	Lappi	%
Työlliset	1 201	100,0	71 925	100,0
Palkansaajat	957	79,7	63 654	89,4
Valtio	7	0,6	5 119	7,2
Kunta	425	35,4	18 116	25,4
Valtioenemm.Oy	8	0,7	1 105	1,6
Yksityissektori	502	42,0	38 813	54,5
Tuntematon	2	0,2	412	0,6
Yrittäjät	244	20,3	7 573	10,6

Alla olevassa taulukossa on esitetty kunnan väkiluvun kehitys vuodesta 1970 lukien:

Vuosi	Väkiluku	Muutos
1970	6278	
1980	5603	-10,7 %
1990	5655	+0,9 %
2000	5052	-10,7 %
2010	4337	-14,1 %
2020	3712	- 14,4 %
2021	3670	- 1,1 %
2022	3619	- 1,39 %

Kunnan väkiluku väheni toimintavuonna 51 asukkaalla. Kunnassa asukasmäärä 31.12.2022 oli 3619. Kunnan oman tavoitteen mukaan asukasluku pyritään vakiinnuttamaan 3700 asukkaan väestöpohjaan, mikä edellyttää kuitenkin uusien työpaikkojen syntymistä ja muuttoliikettä alueelle.

Toimintavuonna kunnan tuloveroprosentti pysyi ennallaan 19,75 prosentissa. Kiinteistöveroprosentit pysyivät ennallaan seuraavasti: vakinaisen asumisen kiinteistöveroprosentti 0,50 %, yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10 % ja muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,15 %.

Vuoden 2022 tilinpäätös toteutui kokonaisuudessaan 1.668.896 euroa paremmin kuin talousarviota tehdessä ennakoitiin. Toimintavuoden aikana tehtiin käyttötalouden määrärahan muutoksia yhteensä -430.000 €. Ulkoiset toimintatuotot olivat 4.389.338,55 €, ulkoiset toimintakulut 35.397 077,94 € ja toimintakate (toimintatuotot – toimintakulut) -31.007 739,39 €.

Verotuloja kertyi toimintavuonna 10.830.891,11 € ja niiden toteutuma ylitti talousarvion 260.891,11 €. Verotulot pienenevät edelliseen vuoteen verrattuna 120.000 euroa.

Valtionosuuksia saatiin toimintavuonna 21.565.578 €. Talousarvioon verrattuna valtionosuudet ylittyivät 133.578 €. Valtionosuudet lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna 340.000 €.

Valtionavustusta saatiin erillisestä hakemuksesta sosiaali- ja terveysministeriöltä Covid-19 epidemiasta toimintavuonna 2022 aiheutuviin sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksiin yhteensä 396.287 €.

Vuosikatetta kertyi toimintavuonna 1.584.745 euroa ts. 438 €/asukas. Investointimenot olivat toimintavuonna 1.920.000 € ja investointitulot 7.915,52 €. Nettoinvestoinnit olivat 1.746.287,65 €.

Toimintavuonna kunta ei nostanut pitkäaikaista lainaa. Velkaa oli tilinpäätöspäivänä 648 €/asukas (817 €/asukas) ja koko kuntakonsernissa 5.170 €/asukas. Lainat ja vuokravastuut olivat 4.981 €/asukas ja koko kuntakonsernissa 9.704 €/asukas.

Tilikauden ylijäämä 667.422,31 € lisää edellisiltä vuosilta kertynyttä ylijäämää, jota on em. ylijäämä huomioiden yhteensä 14.413.083 €.

Tuloslaskelman liitetiedoissa palvelujen ostot on eritelty asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin. Rahoituslaskelman tunnuslukuna on esitetty laskennallinen lainanhoitokate sekä taseen tunnuslukuna lainat ja vuokravastuut sekä lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas. Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulo-rahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

1.4 Kunnan henkilöstö

Kevan tuoreen ennusteen mukaan seuraavien kymmenen vuoden aikana kunta-alan nykyisistä työntekijöistä jää maassamme eläkkeelle noin 178 400 henkilöä, mikä on

noin kolmasosa tämänhetkisestä henkilöstöstä. Kunta-alan eläkepoistumassa on alueellisia eroja. Työntekijöiden ikärakenteen vuoksi vanhuuseläköityminen on suurinta Lapissa ja Kainuussa, pienintä Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla.

KT Kuntatyönantajan tuoreen ajankohtais selvityksen mukaan vuonna 2022 kuntien ja kuntayhtymien työvoimakustannukset olivat arviolta 22,6 miljardia euroa. Palkkakustannusten osuus henkilöstömenoista on noin 18,06 miljardia euroa. Työnantajan maksamien eläke- ja muiden sosiaalivakuutusten osuus oli noin 4,53 miljardia euroa.

KT Kuntatyönantajien ja kunta-alan pääsopijajärjestöjen palkka- ja työvoimakustannus selvityksen mukaan kunta-alalla palkat ovat useissa tehtävissä korkeampia kuin yksityisellä sektorilla. Kunta-alalla myös vuosilomaetuudet ja muut palvelussuhteen ehdot ovat keskimäärin paremmat. Lisäksi kuntatyönantajat maksavat yksityistä sektoria korkeampia eläkemaksuja. Kunta-alan palvelussuhteen ehdot ovatkin työntekijöiden näkökulmasta erittäin kilpailukykyiset. Tilastokeskuksen asiantuntijan arvion mukaan keskimäärin lyhyemmän vuosityöajan vaikutus on noin kolme prosenttia.

KT Kuntatyönantajan mukaan joka viides suomalainen työskentelee kunta-alalla. Lokakuussa 2021 kuntaorganisaatioissa työskenteli Tilastokeskuksen kuntasektorin palkkatilaston mukaan 434 000 henkilöä.

Eläketurvakeskuksen tilastojen mukaan vuonna 2022 eläkkeellesiirtymisikä työeläkejärjestelmässä oli 62,2 vuotta (25-vuotiaan odote), jossa laskua oli 0,2 vuotta edellisestä vuodesta. Myös 50-vuotiaan odote laski 0,2 vuodella (63,8 vuotta). Eläkkeellesiirtymisiän nousun taustalla olivat työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen merkittävä väheneminen sekä vanhuuseläkkeelle siirtymisen myöhentyminen vanhuuseläkeiän alarajan korottamisen seurauksena. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden määrä nousi hieman edellisvuodesta, mutta oli edelleen poikkeuksellisen pieni aiempiin vuosiin verrattuna. Korona-aikana uusien työkyvyttömyyseläkkeiden määrä on ollut aikaisempaa alhaisempi.

Työterveyslaitoksen Kunta10-tutkimuksen mukaan sairauspoissaolojen määrä kasvoi 2000-luvulla aina vuoteen 2008 asti, jolloin sairauspoissaoloja oli kunta-alalla keskimäärin 19,4 kalenteripäivää yhtä henkilötyövuotta kohden. Vuosina 2008 – 2013 sairauspoissaolot laskivat kunta-alalla, jolloin ne olivat keskimäärin 16 - 17 päivää. Sen jälkeen väheneminen on pysähtynyt. Vuonna 2020 ja 2021 sairauslomien määrä oli keskimäärin 16,7 kalenteripäivää. Koronavuodet 2020 ja 2021 eivät muuttaneet koko kunta-alan sairauspoissaolojen keskiarvoja, mutta eri ikä- ja ammattiryhmien sairauspoissaoloissa on tapahtunut muutoksia. Myönteistä sairauspoissaolojen kehityksessä on ollut se, että vuosina 2020 ja 2021 kasvoi niiden työntekijöiden osuus, jotka eivät olleet töistä poissa päivääkään oman sairauden takia. Nolla päivää sairastaneiden työntekijöiden osuus oli 23,5 % vuonna 2019 ja 29,4 % vuonna 2021.

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten 1.4.2020 alkanut sopimuskausi päättyi 28.2.2022. Neuvottelut uusista työ- ja virkasopimuksista alkoivat 11.1.2022. Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten uusi sopimuskausi on 1.5.2022-30.4.2025. Sopimuskauden ensimmäisenä vuonna kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen piirissä toteutettiin 1.6.2022 lukien yleiskorotus, joka oli 46 euroa tai vähintään 2 prosenttia. 1.8.2022 tuli voimaan perhevapaa uudistus (palkallisten vapaiden lisäys toiselle vanhemmalle). 1.10.2022 oli lisäksi keskitetty järjestelyerä 0,5 %, jonka käytöstä

sovittiin sopimusaloittain. Koko sopimuskauden palkankorotusten kustannusvaikutus on noin 3,0 %.

Henkilöstö on tärkein voimavara kunnan palvelutuotannossa. Ranuan kunnan henkilöstömäärä oli toimintavuoden lopussa 361 (336 v.2021) henkilöä, joista sijaisia ja määräaikaista 101 sekä palkkatuella palkattuja 29 henkilöä. Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma henkilöstösivukuluineen oli tilikaudella 15.780.164,90 € (+884.530,03 € edelliseen vuoteen verrattuna).

Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta annetun lain mukaisesti kunnassa on toiminut yhteistyöryhmä, johon kuuluu sekä työnantajan että työntekijöiden edustajia. Yhteistyöryhmä toimii myös työsuojelutoimikuntana. Toimintavuonna yhteistyöryhmä kokoontui seitsemän kertaa. Koko kunnan henkilöstöä koskeva koulutussuunnitelma laadittiin toimintavuoden syksyllä.

Henkilöstön keski-ikä 31.12.2022 oli 47 v 5 kk (v. 2021 47 v 7 kk). Kunnallisen työmarkkinalaitoksen tilastojen mukaan henkilöstön keski-ikä on kunta-alalla korkeampi kuin muilla työmarkkinasektoreilla. Keski-ikä koko kunta-alalla vuonna 2020 oli 45,6 vuotta. Kevan eläkepoistumaennusteen mukaan vuosina 2021-2030 kunnan nykyisistä työntekijöistä noin 44 % siirtyy eläkkeelle.

Henkilökunnasta oli 82 % naisia ja 18 % miehiä. Toimintavuoden aikana seitsemän vakinaista henkilöä siirtyi eläkkeelle ja osa-aikaeläkkeellä oli vuodenvaihteessa seitsemän henkilöä.

Henkilöstön sairauspoissaolopäivien määrä kasvoi noin 9,8 %. Sairauspoissaolojen määrää selittää henkilöstön ikääntyminen, työn kuormittavuus sekä tuki- ja liikuntaelin vaivat. Kunnan koko henkilöstön sairauspoissaoloja kertyi toimintavuonna yhteensä 6965 päivää, joista palkattomia sairauspoissaoloja oli 808 pv (v. 2021; 6342 ja 956). Toimintavuonna sairauspäiviä/henkilö oli 19,3 (18,3). Mikäli sairauspoissaolopäivien kokonaismäärästä vähennetään yli 60 päivää kestäneet sairauspoissaolot, sairauspäiviä/henkilö oli 12,8 (10,8). Sairauspoissaoloja ei ollut lainkaan 33 työntekijällä (9 %:lla).

Henkilökunnan työssä jaksamista on tuettu toimintavuonna työkyvyn hallinnan ja aktiivisen tuen toimintamallilla, työnohjauksella sekä kulttuuri&liikunta ja hyvinvointipalvelut ePassin Flex 150 euron edulla. Työterveyshuollon palvelut on hankittu Lappica Oy:ltä.

Alla olevissa taulukoissa on esitettyä henkilökunta hallintokunnittain ja ikäluokittain tilinpäätöspäivänä, henkilöstön keskiarvoikä hallintokunnittain sekä toimintavuoden sairauspoissaolot.

Henkilökunta 31.12.2022 ikäluokittain ja hallintokunnittain						
Ikäluokka	Kunnanhallitus	Perusturvaltk	Sivistysltk	Tekninen ltk	Yhteensä	%-osuus
Alle 30	1	16	15	4	36	10
30 - 34		3	17	1	34	9,4
35 – 39	1	15	13	2	30	8,3
40 – 44	3	15	20	3	41	11,4
45 – 49	2	18	14	3	37	10,3

50 – 54	3	19	22	1	45	12,4
55 – 59	1	29	32	7	69	19,1
60 – 64	2	31	15	10	58	16,1
Yli 60		3	8		11	3,0
Yhteensä	13	161	156	31	361	100,0

Keskiarvoikä hallintokunnittain 31.12.2022					
	Kunnanhallitus	Perusturvaltk	Sivistysltk	Tekninen Itk	Yhteensä
Keskiarvoikä (v)	47,6	47,6	46,8	50,0	47,5

Sairauspoissaolot	Palkalliset päivät	Palkattomat päivät	Yhteensä
Lyhyet poissaolot 1 - 7 pv	2668	19	2687
Poissaolot 8 - 29 pv	1280	0	1280
Poissaolot 30 -59 pv	675	98	773
Poissaolot 60 - 89 pv	669	138	807
Poissaolot 90 - 179 pv	1133	188	1321
Yli 180 päivää	540	365	905
Yhteensä	5965	808	7773

1.5 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Toimintavuonna tehdyissä riskikartoituksissa ja vaarojen arvioinneissa kiinnitettiin erityistä huomiota kunnan ja kuntakonsernin toimintojen jatkuvuudenhallintaan. Kartoituksissa nousivat esille myös avainhenkilöriskit sekä tietohallintaan, tietoturvaan ja tietosuojaan, asiakirjahallintaan, sopimuksiin ja kilpailuttamisiin liittyvät riskit.

2010-luvulla näkyväksi tulleiden sisäilmaongelmien johdosta aiheutuneet terveydelliset ja taloudelliset riskit ovat pääsääntöisesti poistuneet. Toimintavuonna valmistui työ- ja päivätoiminnan tilat Niittyvilla ja Justeeri sekä kunnan päätearkiston tilat.

Kunnan toimintariskejä aiheuttaa se, että ikärakenteen muutos ja asukasmäärän väheneminen eivät välttämättä supista samassa suhteessa palvelutuotannon kustannuksia. Syntyvyyden lasku ja pienenevät ikäluokat tulevat nostamaan yksikkökustannuksia. Sote –uudistus pienentää kunnan toimintariskejä, kun noin 50 % kustannuksista siirtyy tämänhetkisen kaavailun mukaan hyvinvointialueille.

Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä lisää osaltaan toiminta- ja talousriskiä. Sairauspoissaolojen määrä 19,3 pv/hlö on suurempi kuin kuntakentässä keskimäärin

(16,7 pv/hlö). Sijaisten saaminen erityisesti hoitotyössä on haasteellista ja sijaisten hankkiminen kuormittaa esimiestyötä. Sairauspoissaolojen kustannukset ovat taloudellisesti merkittäviä.

Muita toimintariskejä ovat sähkökatkot, joiden aiheuttamiin häiriöihin on varauduttu varavoimaratkaisuin. Verkkoyhtiö on varmistamassa sähkönjakelua uudella voimalinjalla, mikä varmistaa olennaisesti sähkönjakelua. Sähkönjakelun häiriöt ovat vähentyneet maakaapeloinnin myötä.

ICT-palvelutuotannon riskit ovat tiedostettuja. Em. riskien osalta on tehty vuonna 2019 tietoturvan arvioinnin ja kyberturvallisuuden kypsyysarvioinnin riskinanalyysit, joiden jälkeen on tehty pieniä toimenpiteitä. ICT-palveluiden ulkoistamisselvitykset on aloitettu loppuvuodesta 2020, joka jatkuu edelleen erityisesti huomioon ottaen vuoden 2023 hyvinvointialueen vaikutukset. Hankinta- ja sopimusosaamisen haasteet ovat lisääntyneet ja em. tarpeeseen vastataan hankkimalla koulutusta henkilökunnalle sekä mahdollisesti tarvittaessa asiantuntijapalveluita.

Toiminta- ja omaisuusriskeihin on varauduttu vakuutuksilla ja voimassa ovat myös keskeytys- ja hallinnon vastuuvakuutus sekä oikeusturvavakuutus. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja tasa-arvo ovat kunnan toimintaa ohjaavia keskeisiä periaatteita. Kunnan toiminnassa ei ole tunnistettu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä.

Henkilöstä on ohjeistettu edustamisesta, hankinnoista, vieraanvaraisuudesta sekä lahjoista ja eduista. Ohjeita on mm. sisäisen valvonnan ohjeessa, merkkipäiväsäännössä ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista. Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Toiminnassa ei ole tunnistettu korruptioon tai lahjontaan liittyviä riskejä.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 aiheuttaa lyhyellä ja pitkällä aikavälillä epävarmuutta kunnan toimintoihin. Kunta varautuu mahdollisten turvapaikanhakijoiden vastaanottamiseen ja asuttamiseen. Energian ja polttoaineen hinta on noussut lyhyellä ajalla merkittävästi. Tavaroiden hinnat nousevat ja niiden saatavuudessa voi olla ongelmia.

Ympäristötekijät

Tällä hetkellä ei ole tiedossa merkittäviä ympäristökysymyksiä, jotka vaikuttavat kunnan taloudelliseen tulokseen, asemaan tai toiminnan kehitykseen.

2 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ JA RISKIENHALLINNASTA

Tilinpäätösvuonna noudatettiin sisäisestä valvonnasta ja hallintosäännön taloutta koskevien määräysten täytäntöönpanosta annettua yleisohjetta sekä kunnan yleisiä hankintaohjeita. Lisäksi noudatettiin tietoturvapoliittikkaan liittyviä ohjeita ja konserniohjeita.

Toimintavuonna sisäistä valvontaa on johdettu suunnitelmien ja ohjeiden mukaisesti. Erityisesti on painotettu tilivelvollisten vastuuta sekä sitä, että jokainen työntekijä on velvollinen toimimaan omalla tehtäväalueellaan vastuullisesti noudattaen lainsäädäntöä, valtuuston, kunnanhallituksen ja hallintokuntien päätöksiä sekä annettuja ohjeita. Tilinpäätösvuonna on seurattu säännöllisesti asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista.

Tilinpäätösvuonna suoritettiin kuntaa ja koko kuntakonsernia koskeva riskienhallinnan järjestämis- sekä riskien kartoitus- ja arviointityön päivittäminen. Arviointia on tehty yksiköittäin ja tuloksista on raportoitu lautakuntien kautta kunnanhallitukselle. Samalla yksikön ovat päättäneet toimenpiteistä, joihin suoritettu riskienkartoitus- ja arviointityö antoivat aihetta. Tilinpäätösvuonna on päivitetty koko konsernia koskevat valmiussuunnitelmat.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Se toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakoina, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Sisäisen valvonnan ohje on päivitetty keväällä 2019 aikana vastaamaan tämän hetken säädöksiä, päätöksiä ja ohjeistusta.

3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

	2022 1000 EUR	2021 1000 EUR
Toimintatuotot	4 389	4 401
Toimintakulut	- 35 397	- 34 737
Toimintakate	- 31 007	- 30 336
Verotulot	10 831	10 951
Valtionosuudet	21 565	21 227
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	34	66
Muut rahoitustuotot	493	314
Korkokulut	- 45	- 52
Muut rahoituskulut	- 285	- 3
Vuosikate	1 585	2 167
Poistot ja arvonalentumiset	- 940	- 980
Tilikauden tulos	665	1 187
Poistoeron vähennys	22	15
Varausten lis. (-) tai väh. (+)		
Tilikauden yli/alijäämä	667	1 202
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	12,40	12,67
Vuosikate/Poistot, %	168,62	221,05
Vuosikate, euroa/asukas	438	590
Asukasmäärä	3619	3670

3.2 Toiminnan rahoitus

	2022	2021
	1000	1000
	EUR	EUR
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 585	2 167
Tulorahoituksen korjaukset		- 4
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 1 920	- 1 419
Rahoitusosuudet investointeihin	170	63
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15	5
Toiminnan ja investointien rahavirta	<u>-150</u>	<u>811</u>
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-57	63
Antolainasaamisten vähennykset	89	155
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-345	-345
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-180	-648
Rahoituksen rahavirta	<u>-492</u>	<u>-774</u>
Rahavarojen muutos	-641	37
Rahavarat 31.12.	11196	11838
Rahavarat 1.1.	11838	11801

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	2456	4777
Investointien tulorahoitus, %	85,5	159,7
Lainanhoitokate	3,9	5,6
Kassan riittävyys, pv	109	118
Asukasmäärä	3619	3670

4

RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

VASTAAVAA	2022 1000 EUR	2021 1000 EUR
A PYSYVÄT VASTAAVAT	21 625	20 830
I Aineettomat hyödykkeet	172	349
1. Aineettomat oikeudet		
2. Muut pitkävaikutteiset menot	172	349
II Aineelliset hyödykkeet	12 145	11 172
1. Maa- ja vesialueet	1 914	1 889
2. Rakennukset	5 009	4 096
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 367	4 647
4. Koneet ja kalusto	40	
5. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	814	541
III Sijoitukset	9 307	9 309
1. Osakkeet ja osuudet	9 180	9 181
2. Muut saamiset	127	127
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	39	39
1. Valtion toimeksiannot	39	39
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	14 552	14 569
I Vaihto-omaisuus		
1. Muu vaihto-omaisuus		
II Saamiset	3 465	2 731
Pitkäaikaiset saamiset	1 668	1 701
1. Lainasaamiset	1 668	1 701
Lyhytaikaiset saamiset	1 797	1 030
1. Myyntisaamiset	337	384
2. Lainasaamiset		
3. Muut saamiset	243	217
4. Siirtosaamiset	1 217	430
III Rahoitusarvopaperit	5 575	5 907
1. Osakkeet ja osuudet	1 381	1 214
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 051	1 893
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 143	2 799
IV Rahat ja pankkisaamiset	5 621	5 931
VASTAAVAA YHTEENSÄ	36 324	35 437

VASTATTAVAA	2022 1000 EUR	2021 1000 EUR
A OMA PÄÄOMA	28 711	28 045
I Peruspääoma	14 299	14 299
II Edellisten tilikausien ylijäämä	13 745	12 544
III Tilikauden ylijäämä	667	1 202
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	698	721
1. Poistoero	98	121
2. Vapaaehtoiset varaukset	600	600
C PAKOLLISET VARAUKSET	25	25
1. Muut pakolliset varaukset	25	25
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2	3
1. Valtion toimeksiannot		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	2	3
3. Muut toimeksiantojen pääomat		
E VIERAS PÄÄOMA	6 867	6 644
I Pitkäaikainen	2 000	2 345
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 000	2 345
2. Lainat julkisyhteisöiltä		
II Lyhytaikainen	4 866	4 299
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	345	345
3. Saadut ennakot	365	239
4. Ostovelat	1 439	1 450
5. Muut velat	273	271
6. Siirtovelat	2 444	1 994
	36 324	35 437

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	81,8	81,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	17,7	17,5
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	14 413	13 746
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	3983	3 745
Lainakanta 31.12., 1000 €	2 345	2 690
Lainat euroa/asukas	648	733
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	18 027	9 068
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	4981	2 471
Asukasmäärä	3 619	3 670

5

KOKONAISTULOT JA -MENOT

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	1000 EUR	%	MENOT	1000 EUR	%
<i>Varsinainen toiminta</i>			<i>Varsinainen toiminta</i>		
Toimintatuotot	4 389	11,9	Toimintakulut	35 397	93,1
Verotulot	10 830	29,4			
Valtionosuudet	21 565	58,5			
Korkotuotot	34	0,1	Korkokulut	45	0,1
Muut rahoitustuotot	-27	-0,1	Muut rahoituskulut	285	0,8
Satunnaiset tuotot			Satunnaiset kulut		0,0
Tulorahoituksen korjauserät			Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vastaavien hyöd. luovutusvoitot		0,0	+/- Pakollisten varausten muutos		0,0
<i>Investoinnit</i>			- Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustappiot		0,0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-57	-0,2	<i>Investoinnit</i>		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- tulot	15	0,0	Investointimenot	1 920	5,1
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	89	0,2	Antolainasaamisten lisäykset	32	0,1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			Pitkäaikaisten lainojen vähennys	345	0,9
Lyhytaikaisten lainojen lisäys			Lyhytaikaisten lainojen vähennys		
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		0,0
Kokonaistulot yhteensä	36 838	100,0	Kokonaismenot yhteensä	38 024	100,0

6

KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistetty konser- nitilinpäätökseen	Ei-yhdistetty konser- nitilinpäätökseen
<i>Tytäryhteisöt</i>		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	1	
Muut yhtiöt	1	
<i>Kuntayhtymät</i>	4	
YHTEENSÄ	8	

Uuden kuntalain mukaan erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan raja-arvona olevat tunnusluvut (KL 118 §) määritellään konsernitilinpäätöksen perusteella. Toimintavuoden aikana mikään kuntalain asettamista raja-arvoista ei täytynyt konsernitilinpäätöksen tunnusluvuissa.

6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntakonsernin toiminnan ohjauksessa on noudatettu valtuuston hyväksymää Ranuan kunnan konserniohjetta, jolla on luotu puitteet kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Uusi uuden kuntalain säädösten mukainen konserniohje hyväksyttiin valtuustossa 27.3.2017. Konserniohje on tullut voimaan 1.6.2017. Konserniohjetta on päivitetty 4.6.2018. Konserniohjeen päivitystarvetta on käsitelty 17.5.2021. Ohjeeseen ei tullut päivityksiä.

Konserniohjeen mukaisesti kunnanhallitus on nimennyt edustajat tytäryhteisöjen yhtiökokouksiin ja antanut kunnan edustajille toimiohjeet kunnan kannan ottamiseksi merkittävimpiin asioihin. Kunnanhallitus on myös antanut ohjeita yhtiöiden hallitusten jäsenten ja tilintarkastajien valinnasta.

Valtuusto on talousarvion ja -suunnitelman vahvistamisen yhteydessä asettanut tytäryhteisöille toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Hankinnoissa, henkilöstöpolitiikassa, riskienhallinnassa, tietoturvapolitiikassa ja konsernipalveluissa on tehty konsernin sisäistä tiivistä yhteistyötä.

6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Ranuan Vuokra-asunnot Oy

Yhtiön vuokratulot on budjetoitu siten, että asuntojen tyhjäkäyttö on 15 %. Kertomusvuoden lopussa huoneistojen käyttöaste oli 85 %. Vuokrahuoneistoja on kaikkiaan 203 kpl, joista heikkokuntoisia huoneistoja/remontissa, joita ei voida vuokrata on yhteensä 19 kpl.

Tikantie 16 I- ja E-talojen purkutyö alkoi joulukuussa. Huoneistot puretaan sisäilma-ongelmien takia. Valtionkonttori myönsi kohteeseen purkuakordin 2.6.2022, purkuakordin myötä yhtiö sai 180.767,67 € (70 %) myönnetystä aravalainasta anteeksi.

Yhtiön omistamassa huoneistossa Aaponttiellä sattui tulipalo itsenäisyyspäivän iltana. Huoneisto tuhoutui täysin, myös muut huoneistot kärsivät jonkin asteisia savu- ja vesivahinkoja. Samassa rakennuksessa olevat vuokralaiset saatiin sijaismajoitukseen ja heille löydettiin nopealla aikataululla korvaavat asunnot.

Koivutie 16 E-taloon haettiin ARA:lta aravarajoituksista vapauttamista. Päätös vapautuksesta saatiin 29.11.2022. Kohde on tarkoitus myydä yhdessä kunnan Koivutien 16 osoitteessa sijaitsevien rakennusten kanssa.

Ranuan kunta vuokrasi useita asuntoja kertomusvuoden syksyllä ukrainalaisille pakolaisille.

Yhtiön liikevaihto vuonna 2022 oli 1.215.381,80 euroa (1.064.778,45 euroa). Liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 14 %. Tilikauden tappioksi muodostui -10.714,85 euroa. Tilikauden painaa tappiolliseksi Tikantie 16 E- ja I-talojen alaskirjaukset yhtiön taseesta.

Pääomamenot olivat vuonna 2022 1,81 €/m²/kk ja käyttömenot 6,75 €/m²/kk (6,18) (yht. 10635,5 m² ja 203 asuntoa). Pääomamenoa nostivat tilikaudella Tikantien purkuakordi 30 % lainan maksuosuus. Lainan osa oli maksettava pois ennen rakennusten purkamista. Käyttökustannukset ovat kasvaneet noin 9,2 % edellisestä tilikaudesta. Mm. lämmitys- ja sähkökulut ovat kasvaneet. Kuluvana tilikautena on keskitetty vain aivan välttämättömiin korjaus- ja kustannustöihin ja talouden tasapainottamiseen.

Ranuan Infra Oy

Tilikauden liikevaihto oli 2.484.923,56 euroa (2.491.352,25 euroa). Liikevaihto supistui 0,3 %. Liikevoitto oli 196.720,29 euroa (195.498,20 euroa) ja liikevoittoprosentti oli 7,9 €.

Tilikauden aikana Ranuan Infra Oy:n tytäryhtiö Kiinteistö Oy Ranuan Kanervikko sulautettiin osaksi Ranuan Infra Oy:tä. Hyödykkeiden hinnat, erityisesti energian hinta kasvoi huomattavasti ja globaali puolijohde sekä komponenttipula viivästyttivät tiettyjä yhtiön hankintoja. Rakennusmateriaalien ja maanrakentamisen kustannusten nousu vaikuttaa tulevien korjausinvestointien kustannuksiin.

Urakantie 2 teollisuushalli myytiin vuokralaiselle vuokrasopimuksessa mainituin ehdon.

Yhtiön kehitysnäkymät ovat edelleen haasteelliset rakennusten käytöstä poistumisen sekä asukasmäärän vähenemisen vuoksi. Investointipaineita on mm. kaukolämmön ja vesihuollon liiketoiminta-alueilla.

Ranuan Seudun Matkailu Oy

Toimintavuonna yhtiön kokonaisliikevaihto oli 4.137.137,38 milj euroa (+ 31,5 %). Ranuan Seudun Matkailu Oy:n alkuvuosi 2022 osoitti kansainvälisen matkailun elpymisen merkkejä. Matkustusrahoituksia oli vielä useissa maissa sekä Suomessa toimintaa rajoittivat mm. ravintolarajoitukset (asiakasmääriä ja aukioloaikoja rajoitettiin laajasti). Kesäkausi ei ollut yhtä vilkas kuin koronavuosien aikana. Eläinpuiston kävijämäärä jäi aikaisempien vuosien tasosta, ollen 37 627 henkilöä kesä-elokuun välisenä aikana. Yhtiö on lyhentänyt lainojaan 1.1.2022 alkaen. Yhtiö sai koronataukea yhteensä 169 529,00 euroa.

Yhtiön palveluksessa oli vuoden 2022 lopulla yhteensä 21 vakituista työntekijää. Vuoden 2022 aikana yhtiön työntekijämäärä vaihteli 20-65 työntekijän välillä, sesongista riippuen.

Toimintavuonna aloitettiin eläinpuiston infrastruktuurin uudistukset: uuden huoltotien, vesijohtojen, viemäröntien sekä sähkö- ja kuituverkon uudistukset. Lisäksi aloitettiin huoltopihan uudisrakennusten sekä jääkarhualueen peruskorjauksen suunnittelu. Toimintavuonna yhtiö teki myös brändiuudistuksen sekä uudet kotisivut. Yhtiö käynnisti uuden yhteismarkkinointielimen, Ranua Finlandin, yhdessä yhteistyökumppaneidensa kanssa.

6.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnan konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Tytäryhteisöjä on valvottu säännöllisesti. Yhteisöt ovat toimittaneet konsernijohdolle toimintasuunnitelmat ja talousarviot, tilinpäätökset, toimintakertomukset, tilintarkastuskertomukset, osavuosikatsaukset, kokousten esityslistat ja pöytäkirjat sekä konsernijohtoon erikseen pyytämät asiakirjat. Kunnan tytäryhteisöt ovat selostaneet toimintaansa ja tilinpäätöksiään kunnanhallitukselle.

Kunnanjohtaja ja kunnanhallitus ovat olleet käytännössä tiiviissä yhteistyössä tytäryhteisöjen kanssa. Kunnanjohtaja on käynyt tytäryhteisöjen hallitusten puheenjohtajien ja toimitusjohtajien kanssa vuosittaiset tavoite- ja tulosarviokeskustelut, jotka on saatettu kunnanhallituksen tiedoksi joulukuussa 2022.

Konserniyhtiöissä on noudatettu kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteita sekä yleisohjeen määräyksen periaatteita.

6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

6.5.1 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022 1000 EUR	2021 1000 EUR
Toimintatuotot	22 732	21 326
Toimintakulut	- 54 133	- 51 400
Toimintakate	- 31 401	- 30 074
Verotulot	10 794	10 915
Valtionosuudet	23 238	23 857
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	44	72
Muut rahoitustuotot	-18	319
Korkokulut	- 243	- 228
Muut rahoituskulut	- 316	- 31
Vuosikate	3 098	4 830
Suunnitelman mukaiset poistot	- 2 441	- 2 792
Omistuksen eliminointierot	2	
Arvon alentumiset	-393	
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		- 31
Tilikauden tulos	266	2 007
Tilinpäätössiirrot	47	30
Tilikauden verot	- 97	-46
Laskennalliset verot	22	- 14
Vähemmistöosuudet		- 3
Tilikauden yli/alijäämä	238	1 975

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	41,99	41,50
Vuosikate/Poistot, %	126,89	173,00
Vuosikate, euroa/asukas	856	1316
Asukasmäärä	3619	3670

6.5.2 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
	1000 EUR	1000 EUR
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 098	4 830
Satunnaiset erät, netto		-31
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	- 97	-46
Tulorahoituksen korjauserät	- 96	- 19
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 5 377	- 4 382
Rahoitusosuudet investointeihin	327	183
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	306	417
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 839	953
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		- 3
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 745	1 494
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 1 105	- 169
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 305	-1 082
Oman pääoman muutokset	- 14	-66
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	- 2	-23
Vaihto-omaisuuden muutos	- 123	15
Saamisten muutokset	- 1 393	-530
Korottomien velkojen muutokset	1 196	-8
Rahoituksen rahavirta	999	-372
Rahavarojen muutos	-840	581
Rahavarat 31.12.	13 639	14 479
Rahavarat 1.1.	14 479	13 898
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	-621	2429
Investointien tulo-rahoitus, %	61,3	115,0
Lainanhoitokate	2,0	12,8
Asukasmäärä	3619	3670

6.5.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	31.12.2022 1000 EUR	31.12.2021 1000 EUR
A PYSYVÄT VASTAAVAT	45 964	43 963
I Aineettomat hyödykkeet	643	772
1. Aineettomat oikeudet	440	
2. Konserniliikearvo	24	415
2. Muut pitkävaikutteiset menot	174	355
3. Ennakkomaksut	5	2
II Aineelliset hyödykkeet	44 755	42 624
1. Maa- ja vesialueet	2 693	2 693
2. Rakennukset	25 145	25 188
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 851	5 094
4. Koneet ja kalusto	903	768
5. Muut aineelliset hyödykkeet	4 925	5 065
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	6 241	3 815
III Sijoitukset	566	567
1. Osakkeet ja osuudet	548	549
4. Muut saamiset	18	18
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	266	287
1. Valtion toimeksiannot	258	152
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	8	7
3. Muut toimeksiantojen varat		128
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	19 570	18 894
I Vaihto-omaisuus	396	273
1. Aineet ja tarvikkeet	239	194
2. Valmiit tuotteet	156	77
4. Muu vaihto-omaisuus	1	1
II Saamiset	5 536	4 143
Pitkäaikaiset saamiset	1 027	1 055
2. Lainasaamiset	1 027	1 055
Lyhytaikaiset saamiset	4 509	3 088
1. Myyntisaamiset	2 352	1 793
2. Lainasaamiset		
3. Muut saamiset	555	560
4. Siirtosaamiset	1 601	735
III Rahoitusarvopaperit	5 858	6 436
1. Osakkeet ja osuudet	1 382	1 215
2. Sijoitukset rahamarkkina- instrumentteihin	1 332	2 351
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 143	2 799
4. Muut arvopaperit	1	70
IV Rahat ja pankkisaamiset	7 781	8 043
VASTAAVAA YHTEENSÄ	65 790	63 145

VASTATTAVAA	31.12.2022 1000 EUR	31.12.2021 1000 EUR
A OMA PÄÄOMA	36 749	34 497
I Peruspääoma	14 299	14 299
IV Muut omat rahastot	1 360	1 519
V Edellisten tilikausien ylijäämä	20 852	18 704
VI Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	238	1 975
VÄHEMMISTÖOSUUDET	46	47
C PAKOLLISET VARAUKSET	188	255
1. Eläkevaraukset	2	1
2. Muut pakolliset varaukset	186	254
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	253	276
1. Valtion toimeksiannot	242	137
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	10	11
3. Muut toimeksiantojen pääomat	1	129
E VIERAS PÄÄOMA	28 553	26 070
I Pitkäaikainen	18 153	16 974
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 270	16 131
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
7. Muut velat	595	532
8. Laskennalliset verovelat	289	310
II Lyhytaikainen	10 400	9 096
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 441	1 280
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
5. Saadut ennakot	548	420
6. Ostovelat	2 981	2 801
7. Muut velat	597	655
8. Siirtovelat	4 833	3 940
9. Laskennalliset verovelat		
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	65 790	63 145
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	56,4	58,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	48,5	45,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	21 091	20 679
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	5828	5635
Konsernin lainat, €/asukas	5 170	4 744
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	18 711	17 411
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	35 120	24 177
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	9704	6588
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €		
Asukasmäärä	3 619	3 670

7

TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kunnanhallitus esittää tilikauden 644 862,93 euron voiton käsittelyä seuraavasti:

- tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan yhteensä 22 579,38 euroa,
- siirretään tilikauden ylijäämä 667 442,31 euroa yli-/alijäämättilille.

II

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

1

TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN, KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

1.1 Vaalit

TA100 Vaalit	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset				7 773	
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ					
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-6 871		-6 871	-8 045	1 174
Palvelujen ostot				-261	261
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 200		-1 200		-1 200
Avustukset					
Vuokrat				-213	213
Muut toimintakulut				-17	17
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-8 071		-8 071	-8 537	466
TOIMINTAKATE	-8 071		-8 071	-763	-7 307
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-8 071		-8 071	-763	-7 307

Tavoitteiden toteutuminen:

* Toimintavuonna 2022 toteutettiin aluevaalit

1.2 Tarkastustoimi

TA200 Tarkastustoimi	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ					
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-3 040		-3 040	-4 955	1 915
Palvelujen ostot	-20 000		-20 000	-17 617	-2 383
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Avustukset					
Vuokrat					
Muut toimintakulut					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-23 040		-23 040	-22 572	-468
TOIMINTAKATE	-23 040		-23 040	-22 572	-468
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-23 040		-23 040	-22 572	-468

Tavoitteiden toteutuminen:

- Tarkastuslautakunta on kokoontunut toimintavuonna kahdeksan kertaa ja käsitellyt 67 asiaa.
- Toimintavuonna tilintarkastuksen JHTT-yhteisönä toimi KPMG Oy ja vastuunalaisena tilintarkastajana KHT, JHT Juha Väärälä.

1.3 Kunnanhallitus

1.3.1 Yleishallinto

TA300 Yleishallinto	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot				26 993	-26 993
Maksutuotot				175	-175
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot				7 940	-7 940
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ				35 108	-35 108
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-159 054		-159 054	-187 887	28 833
Palvelujen ostot	-211 707		-211 707	-245 397	33 690
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 500		-2 500	-11 986	9 486
Avustukset	-10 000		-10 000	-14 380	4 380
Vuokrat	-28 702		-28 702	-56 826	4 661
Muut toimintakulut	-8 300		-8 300	-15 750	6 348
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-398 809		-398 809	-532 227	111 964
TOIMINTAKATE	-398 809		-398 809	-497 118	76 855
Suunn.mukaiset poistot	-7 920		-7 920		
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-406 729		-406 729	-497 118	76 855

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
Kunnan johto	1	1	1

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> Kuntastrategian päivittäminen ja strategian ja strategian jalkauttaminen. Elinkeino-ohjelman päivittäminen sekä uusien yritysten, investointien ja työpaikkojen saaminen paikkakunnalle. Uusien asukkaiden saaminen Ranualle. Muutos-, työkyky- ja tiedolla johtamiseen panostaminen sekä toimintakulttuuriin ja epävarmuuden sietoon valmentautuminen. Sote-uudistuksen käynnistymiseen varautuminen ja hallinnonalojen yhdyspintojen tarkastelu ja tarvittavien rakenteellisten muutosten tekeminen. Valmistautuminen tulevan kunnan toimintaan ja talouteen – tulevan kunnan rooli – elinvoima- ja hyvinvointijohtaminen. 	<ul style="list-style-type: none"> Valtuusto hyväksyi 13.6.2022 uuden kuntastrategian vuosille 2022-2030. Strategiaa lähdettiin jalkauttamaan alkusyksystä. Valtuusto hyväksyi uuden elinkeino-ohjelman 19.12.2022 vuosille 2023-2030. Kunnan nettomuutto oli vuonna 2022 -12. Hankittiin FCG:ltä Kuntakortti-palvelu tukemaan tiedolla johtamista. Tilattiin Vertical Oy:ltä visuaaliset tietokannat kunnan keskus- ja talousjohtolle. Tietokantojen avulla tiedolla johtaminen laajenee ja syvenee. Yhdyspintojen tarkastelu aloitettiin syksyllä 2022. Kunta lähti mukaan FCG:n Kestävän kuntatalouden II verkostohankkeeseen 2022-

- Toteutetaan taloustutkimuksen asukas- ja yritystutkimuskyselyt.
- Uusien luottamushenkilöiden perehdyttäminen ja kouluttaminen.
- Palvelutuotannon ja -prosessien uudistaminen ja sopeuttaminen ikärakenteen muutokseen. Aktiivisen henkilöstöpolitiikan toteuttaminen palvelutuotannon muutos- ja uudelleenorganisointitilanteissa.
- Koko kuntakonsernissa tavoitellaan työprosessien tehostamista ja keskittymistä asiakastyöhön hyödyntäen ajanmukaista toimintatapoja ja prosesseja.
- Valtuuston kokoukset lähetetään striimattuina live-lähettyksinä. Selvitetään valtuustosalin äänentoistojärjestelmä.
- Järjestö-, kylätoiminta-, kylätalo- ym. avustuksiin varataan 10.000 euroa. Määräraha jaetaan hakemusten perusteella. Kaikki avustukset tulee hakea asetetussa määräajassa. Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on hyvinvointi- ja terveysarvojen edistäminen ja noudattaminen toiminnassa sekä rekisteröityminen lappilaiset.fi -palveluun.
- Kannatus- ja mainosilmoituksiin ei ole varattu määrärahaa.
- Kuntamarkkinointiin ja Suhangon kaivosvarautumiseen on varattu määrärahaa. Käynnistetään kuntamarkkinointi talousvuoden alusta.
- Varaudutaan Ranuan 105 -vuotias juhla- vuoteen vuonna 2022
- UNICEF-lapsiystävällinen kunta hankkeeseen osallistuminen
- Epidemioihin varautuminen (Covid -19)

2024. Tilattiin Tahdo menestyä Ranua-kehittämishjelmaan Ranuan kunnan elinvoiman vauhdittamiseen.

- Valtuuston kokoukset on lähetetty striimattuina live-lähettyksinä. Valtuustosalin hankittiin kiinteä äänentoistolaitteisto.
- Järjestö-, kylätoiminta-, kylätalo- ym. avustukset jaettiin keväällä 2022 hakemusten perusteella.
- Suhangon kaivokseen valmistautuminen -selvityshankkeeseen saatiin rahoitus vuodelle 2023. Kuntamarkkinointia tehtiin määrärahojen puitteissa.
- Ranuan 105 -v juhlavuotta valmisteltiin työryhmän toimesta koko vuoden ajan.
- Osallistuttiin UNICEF-lapsiystävällinen kunta hankkeeseen.
- Kunnan koronatyöryhmä kokoontui alkuvuodesta 2022.

1.3.2 Hallinto- ja ICT-palvelut

TA340 Toimisto-, ICT- ja sisäiset palvelut	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	784 477		784 477	812 747	-28 270
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset				77 172	-77 172
Muut toimintatuotot				63	-63
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	784 477		784 477	889 983	-105 506
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-289 484		-289 484	-292 398	2 914
Palvelujen ostot	-447 043		-447 043	-555 927	108 883
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 000		-8 000	-6 927	-1 073
Avustukset					
Vuokrat	-52 519		-52 519	-56 943	4 424
Muut toimintakulut	-6 000		-6 300	-4267	-2 033
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-803 046		-803 046	-916 463	113 417
TOIMINTAKATE	-18 569		-18 569	-26 479	7 910
Suunn.mukaiset poistot	-23 096		-23 096	-23 096	
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-41 665		-41 665	-49 575	7 910

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
Hallintopalvelut	2,4	2	2
ICT-palvelut	2	2	2

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<p>Hallinto- ja ICT-palvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monetran palvelutuotantoprosessien kehittäminen ja tehostaminen sekä sähköistämisen. • Selvitetään ennakoivasti luonnollisen poistuman ja soten myötä vähenevän toimistohenkilöstön työn muotoilua ja tulevaisuuden resurssitarvetta. • ICT-palveluratkaisuvaihtoehtojen, tietohallinnan ja tietoturvan selvittäminen koko kuntakonsernissa. • Tietoarkkitehtuurin ja tiedonhallintamallin laatimisen jatkaminen ja ylläpitäminen. 	<p>Hallinto- ja ICT-palvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monetran palvelutuotannonprosesseja kehitettiin ja tehostettiin. • Toimistohenkilöstöä koskeva resurssiselvitys tehtiin vuonna 2022. • Tietoarkkitehtuurin ja tiedonhallintamallin laatimista jatkettiin. • Tiedonohjaussuunnitelman ja arkistonmuodostussuunnitelman päivitystä jatkettu. Dynasty 10-versio otettu tuotantokäyttöön kesäkuussa 2022. • Dokumentaation sähköistämistä ja aineiston siirtämistä sähköiseen säilöön jatkettu.

- Tiedonohjaussuunnitelman (TOS) ja arkistonmuodostussuunnitelman (AMS) toimeenpanon jatkaminen. Samassa yhteydessä otetaan tuotantokäyttöön Dynasty 10 -versio, jonka käyttöönotto projekti alkanut loppuvuonna 2021 ja käyttöönotto vuoden vaihteessa 2021-2022.
- Dokumentaation sähköistämisen jatkaminen ja aineiston siirtäminen sähköiseen säilöön.
- Määräaikaisen työntekijän rekrytointi arkiston digitointiin ja vanhan arkiston siirtoon uuteen arkistoon (vanhojen digitoitavien materiaalien tuhoaminen).
- Koko kuntaa kattavan kuituverkon hyödyntäminen.

Henkilöstöhallinto:

- Varhaisen tuen mallin käytön tehostaminen ja työn muokkauksen mahdollisuuksien selvittäminen.
- Työhyvinvointia edistetään kehityskeskustelujen, osaamiskartoitusten ja varhaisen tuen avulla. Sairauspoissaolojen määrän vakiinnuttaminen alle 15 pv/hlö.
- Hyvä Mieli -kampanja koko henkilöstölle: työhyvinvointia pyritään lisäämään työntekijöiden keskuudessa hyvää mieltä tuottavilla vuorovaikutuskeinoilla ja tiimirahalla hyvinvoinnin edistämiseen.
- Työvoimaa ohjataan aikakriittisiin tehtäviin. Rekrytoinnin haasteisiin vastaaminen – oppisopimuksella kouluttamiseen varautuminen.
- Työllistämisyksikön palveluita hyödynnetään avustavissa tehtävissä kunnan kaikissa työyksiköissä sekä varaudutaan palkkatukityöllistämiseen.
- Työprosessien tehostaminen ja asiakastyön kehittäminen ajanmukaisilla toimintatavoilla ja prosesseilla.
- Täyttölupamenettelyn jatkaminen ja kriittinen harkinta virkojen ja toimien täyttämässä.
- Tyky-Online (ePassiFlex) 150 €/henkilö/vuosi.
- Etätöön mahdollisuuksien hyödyntäminen. Etätöohteet päivitetään.

- Määräaikainen työntekijä aloitti arkiston digitointia ja vanhan arkiston siirto on vielä osittain kesken uusiin tiloihin.

Henkilöstöhallinto:

- Varhaisen tuen malli ollut käytössä
- Kehityskeskustelut on käyty koko kunnan osalta.
- Sairauspoissaolojen määrä oli 19,3 pv/hlö
- Hyvä Mieli -kampanja toteutettiin.
- Koulutettiin oppisopimuksella 2 työntekijää tekniselle toimelle.
- Palkkatukityöllistettyjä oli vuonna 2022 29 henkilöä.
- Tyky-Online (ePassiFlex) oli vuonna 2022 150 €/henkilö.
- Etätöohteiden päivitys siirtyi vuodelle 2023.

1.3.3 Maankäytön suunnittelu

TA350 Maankäytön suunnittelu	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ					
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-22 848		-22 848	-13 969	-8 879
Palvelujen ostot	-92 006		-92 006	-87 080	-4 926
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Avustukset					
Vuokrat					
Muut toimintakulut					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-114 854		-114 854	-101 048	-13 805
TOIMINTAKATE	-114 854		-114 854	-101 048	-13 805
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-114 854		-114 854	-101 048	-13 805

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
Kaavoitus	1/3	1/3	1/3

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> Varmistetaan riittävä rakennuspaikka- ja tonttitarjonta sekä markkinointi. Talousarviovuoden alussa laaditaan maan- ja tonttien hankintasuunnitelma. Kirkonkylän asemakaavan osa-alueiden päivitys valmistuu vuonna 2022 (Kolomaa, Vanha Sairaala, Pappilanniemi) Simojärven eteläisen alueen osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen loppuunsaattaminen valmistuu vuonna 2022 	<ul style="list-style-type: none"> Kaavoitettiin omakotitalo- ja teollisuustontteja. Kirkonkylän asemakaavan osa-alueiden päivitys valmistui. Simojärven eteläisen alueen osayleiskaavan ehdotusvaihe siirtyi keväälle 2023. Valtuusto linjasi huhtikuussa 2022, että kunta ei käynnistä valtuustokaudella 2021-2025 alueellaan tuulivoimaa koskevia kaavoitushankkeita.

<ul style="list-style-type: none"> • Kaavoitusyhtiön jatkaminen Simojärven pohjoisosaan ja kaavoittamattomille järvi-alueille kunnan pohjois-osassa mm. Piittisjärvi 2023 alkaen • Suhangon kaivoshankkeeseen varautuminen maankäytön suunnittelun osalta ja kaavoituksen käynnistäminen tarpeen mukaan. • Valtuusto linjaa kantansa tuulivoiman rakentamiseen. 	
--	--

1.3.4 Elinkeinojen kehittäminen

TA360 Elinkeinojen kehittäminen	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset				128 313	-128 313
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ				128 313	-128 313
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-186 581		-186 581	-235 580	48 999
Palvelujen ostot	-116 337		-116 337	-98 259	-18 077
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 000		-2 000	-3 255	1 255
Avustukset	-20 000		-20 000	-31 904	11 904
Vuokrat	-26 540		-26 540	-29 623	3 083
Muut toimintakulut				-347	347
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-351 458		-351 458	-393 969	47 511
TOIMINTAKATE	-351 458		-351 458	-270 656	-80 801
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-351 458		-351 458	-270 659	-80 799

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Uusien työpaikkojen luominen	Uudet yritykset/vuosi Toimivat yritykset	14 305	>10 >300	12 295
Asukasmäärän vakiinnuttaminen	Uudet työpaikat Asukasmäärä	3670	>15 3700	3619

Työttömyyden vähentäminen	Työttömyysaste (%) Työttömien määrä (lkm)	12,1 175	<13,0 <200	12,3 176
---------------------------	--	-------------	---------------	-------------

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> Kunnan elinkeinojen ja elinvoiman strateginen vastuu ja kehittämisvastuu on kunnanhallituksella ja kunnan elinkeinoelämän ja elinvoiman kehittämistä johtaa kunnanjohtaja. Kunnanjohtajan tukena on toiminut elinkeinotiimi, johon ovat kuuluneet kunnanjohtajan lisäksi hallintojohtaja, kehittämisspäällikkö, viestintäkoordinaattori, tekninen johtaja, työllisyyskoordinaattori sekä elinkeinokoordinaattori. Muutetaan elinkeinotiimi elinkeino- ja markkinointiryhmäksi sekä päivitetään toimintatavat, tavoitteet ja kokoonpano talousarviovuoden alusta. Elinkeino- ja viestintäohjelmat päivitetään suunnitelmakaudella. Työn jalkauttaminen tehdään yhdessä yrittäjien ja sidosryhmien kanssa. Kunnan tiedottamista ja mainearvoa toteutetaan ja seurataan Liana PR Cloud-alustalla. Yritysten ja liiketoimintaympäristön tilannetta seurataan Vainun avulla. Somekanavista käytössä ovat Facebook, Instagram, Twitter ja YouTube. Business Ranua kartoittaa mahdollisuudet kansainvälisiin hankkeisiin sekä toteuttaa löydettyihin tarpeisiin vastaavat hankkeet. Kunnan ja kuntakonsernin brändit uudistetaan vuonna 2022. Huolehditaan toimintaympäristön infrastruktuurin toimimisesta ja paikkakunnalla toimivien yritysten sekä paikkakunnalle tulevien yritysten toimitilarpeista. Varmistetaan, että kunnassa on kaavoitettuna riittävä määrä sijainniltaan vetovoimaisia ja kunnallistekniikaltaan rakennuskelpoisia liike- ja teollisuusrakennusten tonttialueita, samoin kuin asuin- ja mökkirakennuspaikkoja. Vapaita tontteja ja kiinteistökehityskohteita markkinoidaan aktiivisesti. Autetaan yrityksiä löytämään investoinneille rahoitusmuodot. Hillatorin toimintaa kehitetään yhteistyössä alueen yritysten ja yhdistysten kanssa. 	<ul style="list-style-type: none"> Elinkeinotiimi on jatkanut toimintaa. Sen rinnalle on muodostettu elinkeino- ja markkinointiryhmä ja toiminnot on jaettu näiden toimintaryhmien välillä Syksyn 2022 aikana laadittiin Elinkeino-ohjelma 2023 – 2030 ja valtuusto hyväksyi sen 19.12.2023 Viestintäsuunnitelma uudistettiin ja kunnanhallitus hyväksyi sen 28.3.2022. Liana PR Cloud-alustalla on pystytty seuraamaan Ranuan näkyvyyttä mediassa. Kunta on toteuttanut aktiivista ja nopeaa viestintää erityisesti sähköisissä kanavissaan. Kunnan ja Business Ranuan viestinnän seuraajamäärät ovat kehittyneet positiivisesti. Business Ranua on saanut toimintavuoden aikana hyvää palautetta yrittäjiltä ja sidosryhmiltä. Ranuan kunnan brändi ja visuaalinen ilme uudistettiin ja valtuusto hyväksyi sekä brändistrategian ja visuaalisen ilmeen 19.12.2022. Ranuan Seudun Matkailu Oy on uudistanut oman brändinsä Ranua Resortiksi ja ottanut uuden visuaalisen ilmeen käyttöön. Toimintavuoden aikana Business Ranua osallistui useiden kansainvälistymiseen liittyvien hankkeiden suunnitteluun ja ideointiin. Vuoden aikana ei kuitenkaan liitytty mukaan uusiin hankkeisiin. Tekninen toimi on koonnut vetovoimaiset tontit liike- ja teollisuusrakentamisen sekä asuin- ja mökkirakennuspaikoista. Tietoja on helppo selata kunnan kotisivuilta. Vapaa-ajantontteja on markkinoitu kesäkaudella Google mainonnalla. Asuntokanta vaatii päivittämistä ja myös uudistuotantoa. Yksityisellä taholla on käynnissä uustuotantohanke, joka odottaa ARAn myönteistä avustuspäätöstä. Hillatorin sähköinen varausjärjestelmä otettiin käyttöön

- Lisätään oppilaitosyhteistyötä ja innovaatio-toimintaa järjestämällä yrittäjille infotilaisuuksia ja työpajoja yhteistyössä koulutusorganisaatioiden ja allianssin kanssa. Tällä tavalla saadaan ammatillisen koulutuksen uudistuneet toimintamallit (oppisopimus, koulutussopimus) yritysten tietoisuuteen ja käyttöön. REDUn kumppanuussopimus on saatu toimimaan ja osajia koulutetaan eri toimialoille.
- Noudatetaan kunnan/kuntakonsernin yleisiä hankintaohjeita sekä sisäisen valvonnan ohjeita. Ohjeilla turvataan paikkakunnan yrittäjien tasapuoliset mahdollisuudet tavaroiden, palvelujen ja rakennusurakoiden julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa.
- Yritysten palveluseteliä kehitetään tarpeita vastaavaksi.

Uudet kehittämishankkeet ja muut sitoumukset

- Suobiomassojen uudet käyttömuodot
  - Vesistöjen hyvinvointi – osallistutaan mahdollisuuksien mukaan veden laatua parantaviin hankkeisiin
  - Vähähiilinen Lappi -hanke
  - Redun kumppanuussopimus
  - Kehittämistyön keskiössä on yritysten tarpeet ja käytävissä olevat kehittämiskumppanit
  - Peräpohjolan Leader ry:n rahoituksen hyödyntäminen
  - Osallistutaan talousarviovuonna 20.000 eurolla matkailun yhteismarkkinointiin Visit Ranuan kanssa
  - Välkky – Matkailun vähähiilisyys ja taloudellinen kestävyys
  - Nuorten työllistämistä ja työelämään kiinnittymistä tuetaan tulevilla suunnitelmakaudella seuraavilla tukitoimilla (avustukset ovat määrärahasidonnaisia)
- Työllistämisyksikkö koordinoi kesätyöpaikkatukea (25.000 euroa)
- Tuen tarkoituksena on ohjata nuoria työnantajan koulutuksella työtehtäviin sekä tukea nuorten elämänuran valintaa.

- Yritys- ja hankeasiantuntija aloitti 27.6.2022 ja on auttanut sekä yrittäjiä että kunnan eri osastoja löytämään soveltuvaa rahoitusta hankkeille ja investoinneille
- Yrityksen perustamispalvelu hankitaan palvelusetelin kautta. Määräraha on riittänyt koko vuodelle.
- Kunta solmi matkailun aluemarkkinoinnin palvelusopimukset Ranuan matkailuyhdistyksen ja Ranua Finland yhteismarkkinoinnin kanssa
- Suobiomassa –hankkeelle rekrytointiin uusi työntekijä. Hankkeelle haettiin jatkoaikaa helmikuun 2023 asti ja hanke vietiin onnistuneesti päätökseen
- Ranuajärven vesistönkunnostus -hanke vietiin Luiminkajoki Ry:n toimesta onnistuneesti päätökseen.
- Vähähiilinen Lappi –hanke päättyi helmikuussa 2022.
- Alueen oppilaitosten (REDU, Lappia, Lapin AMK ja Lapin yliopisto) kanssa tavattiin useita kertoja ja oppilaitokset esittelivät toimintaansa alueen yrityksille Business Ranuan järjestämissä tilaisuuksissa. Oppisopimuksesta toteutettiin viestinnällisiä toimia.
- House of Lapland –kumppanuusohjelmassa ollaan aktiivisesti mukana.
- Peräpohjolan Leader ry:n rahoitus on tehokäytössä.
- Kesätyöpaikkatukea on haettu aktiivisesti, mallista on saatu toimiva käytäntö. Tuen avulla työllistettiin ranualaisia opiskelijoita kesätöihin vähintään kahden viikon ajaksi 36 nuorta ja vähintään neljän viikon ajaksi 38 nuorta. Kesätöiden kautta nuoret pääsivät tutustumaan ranualaisiin työnantajien tarjoamiin työtehtäviin sekä saivat hyvää tuntumaa työelämään.

1.3.5 Maaseututoimi

TA370 Maaseututoimi	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot				140	-140
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ				140	-140
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palvelujen ostot	-57 964		-57 964	-38 507	-19 457
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Avustukset	-45 200		-45 200	-40 359	-4 841
Vuokrat	-10 553		-10 553	-10 677	124
Muut toimintakulut	-18 620		-18 620	-18 843	223
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-132 337		-132 337	-108 386	-23 950
TOIMINTAKATE	-132 337		-132 337	-108 246	-24 090
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-132 337		-132 337	-108 246	-24 090

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2021	TP2022
Palveluita käyttävien maatalousyrittäjien lukumäärä	120	116
Lypsykarjatilojen lukumäärä	20	20
Lihakarjatilojen lukumäärä	15	15
Lammastilojen lukumäärä	1	1
Hevostilojen lukumäärä	1	1
Kasvinviljelytilojen lukumäärä	52	51
Porotaloustilojen lukumäärä	29	27
Erikoisviljelytilojen lukumäärä	2	2

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> Peräpohjolan Leader ry:n toiminnan tavoitteena on maaseutualueiden elinvoimaisuuden edistäminen ja asukkaiden kannustaminen omaehtoiseen kehittämistoimintaan. Peräpohjolan Leader ry neuvoo ja rahoittaa yhdistysten sekä aloittavien ja toimivien yritysten kehittämistoimenpiteitä. Vuonna 2022 Peräpohjolan Leader ry laatii ja viimeistelee kehittämisstrategian seuraavalle ohjelmakaudelle yhdessä muun muassa 	<ul style="list-style-type: none"> Vuoden 2022 kesä- ja syyskauden Peräpohjolan Leader ry keskittyi ohjelmakauden viimeisiin tehtäviin. Viimeiset hankerahoituksen Peräpohjolan Leader ry käsitteli syyskuussa 2022 ohjelmakauden sulkuaikataulujen mukaisesti ja rahoituskehys saatiin alueelle kokonaisuudessaan rahoituksina.

<p>Ranuan kunnan ja asukkaiden sekä yrittäjien kanssa. Peräpohjolan Leader ry:n uusi Kiertotalous ruohonjuurella -tiedonvälityshanke osallistaa asukkaita myös Ranualla ympäristöosaamisen lisäämiseen. Rahoittaminen jatkuu normaalisti myös ohjelmakausien välisen siirtymäkauden jälkimmäisen vuoden</p> <ul style="list-style-type: none"> Maatalousyrittäjille järjestetään 1 koulutustilaisuus ja kunta muistaa MTK- Ranuan valitsemaa vuoden maatalousyrittäjää sekä isännöydenvaihdoksen tehneitä maatalousyrittäjiä. Määrärahaa on varattu 1200 euroa. Eläinlääkärisubventioihin on varattu 24.000 euron sitova määräraha. Eläinlääkärisubventioissa noudatetaan kunnanhallituksen päätöstä ja subvention perusteita tarkistetaan vuosittain talousarvion laatimisen yhteydessä. 120 h maksullisen lomitukseen on varattu 20.000 euron sitova määräraha. Tuntihinta määräytyy käytettyjen tuntien mukaan ja on sama kaikille maksullista lomitusta käyttäville. Lomatoimen hallinnosta vastaa vuoden 2019 alusta lähtien Ylitornion kunnan paikallisyksikkö Ostetaan keskimäärin 1 pv/vk maaseutupalveluiden neuvontapalveluita Tervolan kunnalta 	<p>Toimintaa näkyvimmin Ranualle toi Peräpohjolan Leader ry:n omantuotannon hanke Kiertotalous ruohonjuurella, jossa mukana pilottikylä myös Ranualla. Ruonan kylällä paikallisten toimijoiden kanssa järjestetyt käytännön työpajat ja kiertotalouden syyspäivät opastivat kunnan asukkaita kiertotalouden ja kestävä kehityksen pariin. Neuvonta keskittyi sisällä olevien hakemusten loppuun saattamiseen ja käynnissä olevien hankkeiden ohjaukseen. Vuoden 2022 kehiksestä Ranualle edistettiin uuden matkailualueen perustaminen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Maatalousyrittäjille on järjestetty koulutustilaisuus etänä 28.4.2022. Vuoden 2022 maatalousyrittäjiksi valittiin Annukka ja Arto Kukkonen. Isännöydenvaihdoksia ei vuonna 2022 tehty yhtään. Määrärahaa käytettiin 800 euroa. Eläinlääkärisubventioihin käytettiin 19.559,00 euroa. Vuonna 2022 120 tuntia maksullista lomitusta lomitettiin 3224 tuntia ja sitä käytti 38 maatalousyrittäjää. Maksullisen lomitukseen käytettiin 20.000,00 euroa ja avustuksen suuruus oli 6,20 €/h. Ylitornion kunnan paikallisyksikkö on vastaanottanut lomatoimen hallinnosta. Maaseutupalveluiden neuvontapalveluun on käytetty keskimäärin 1 pv/vk.
---	--

Yhteenveto keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Tasapainoinen ja kestävä talous	<u>Tuloveroprosentti</u>	19,75	19,75	19,75
	<u>Kiinteistöveroprosentit:</u>			
	- vakinainen asuminen	0,50	0,50	0,50
	- yleinen	1,10	1,10	1,10
	- muut asuinrakennukset	1,15	1,15	1,15
	<u>Vuosikate €/asukas</u>	590	66	438

Hyvinvoiva henkilöstö	<u>Lainat ja vuokravastuut €/asukas (uusi tunnusluku)</u>	733	1687	2471
	<u>Sairauspoissaolot pv/hlö</u>	18,3	<15	19,3
Asukasmäärän vakiinnuttaminen	<u>Eläköityminen vasta vanhuuseläkeiässä, Varhemaksut, €</u>	97 %	97 %	Ei kasvua
	<u>Kehityskeskustelut käyty %</u>	100	100	100
	<u>Työhyvinvointikysely</u>	Tehty	Tehdään	Tehty
Uusien työpaikkojen luominen ja työttömyyden vähentäminen	<u>Asukasmäärä</u>	3670	3700	3619
Maaseutualueen asuttuna pitäminen ja maataloustuotannon jatkuvuus	<u>Uudet yritykset/vuosi</u>	14	>10	12
	<u>Toimivat yritykset</u>	305	>310	295
	<u>Aktiivitulojen määrä</u>	120	116	116
	<u>Isännöitydenvaihdosten määrä</u>	1	1	0

1.3.6 Kunnanhallitus yhteensä

Kunnanhallitus yhteensä	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	784 477		784 477	839 741	-55 263
Maksutuotot				175	-175
Tuet ja avustukset				205 485	-205 485
Muut toimintatuotot				8 144	-8 144
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	784 477		784 477	1 053 546	-269 069
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-657 967		-657 967	-729 835	71 868
Palvelujen ostot	-925 057		-925 057	-1 025 380	100 323
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 500		-12 500	-22 168	9 668
Avustukset	-75 200		-75 200	-86 643	11 443
Vuokrat	-118 314		-118 314	-154 069	35 755
Muut toimintakulut	-32 920		-32 920	-39 208	6 288
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 821 958		-1 821 958	-2 057 304	235 346
TOIMINTAKATE	-1 037 481		-1 037 481	-1 003 758	-33 722
Suunn.mukaiset poistot	-23 096		-23 096	-23 096	
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-1 060 577		-1 060 577	-1 026 856	-33 720

1.4 Hyvinvointilautakunta

1.4.1 Perusturvatoimi

1.4.1.1 Perusturvan hallinto

TA400 Perusturvan hallinto	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot				854	-854
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot				194	-194
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ				1 047	-1 047
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-168 817		-168 817	-161 165	-7 652
Palvelujen ostot	-24 673		-24 673	-36 183	11 510
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 000		-2 000	-1 420	-580
Avustukset					
Vuokrat	-16 191		-16 191	-15 933	-258
Muut toimintakulut	-50		-50	-659	609
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-211 731		-211 731	-215 359	3 628
TOIMINTAKATE	-211 731		-211 731	-214 312	2 581
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-211 731		-211 731	-214 312	2 581

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
Perusturvajohtaja	1	1	1
Toimistosiihteeri	1,8	1,8	1,8

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> Toteutetaan taloudellisesti ja tehokkaasti riittävät, laadukkaat ja toimivat perusturvan lähipalvelut. Lähipalveluiden tuottamisen tavoissa hyödynnetään kokonaisuuden kannalta sopivinta tuottamistapaa (kunnan omatuotanto, ostopalvelut tai palveluseteli). Toteutetaan palveluprosesseissa ja -sisällöissä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteitä. Kehitetään perusturvan työntekijöiden yhteistyötä ja yhteisöllisyyttä eri toimintayksiköiden välillä. Järjestetään henkilöstöryhmien välistä koulutusta (esim. fysioterapia) 	<ul style="list-style-type: none"> Lähipalveluiden tuottamisen tapoja on toteutettu palvelutarpeiden mukaisella tavalla. Palvelutarpeiden ollessa erityisosaamista vaativaa eikä omassa henkilöstössä ole ollut palvelutarvetta vastaavaa osaamista, on tällöin turvauduttu ostopalveluihin palvelutarpeeseen vastaamiseksi. Palveluiden suunnittelussa niin yleisellä kuin yksilölliselläkin tasolla on huomioitu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmat sekä paikkakunnan mahdollisuudet.

ja kotihoito, perhetyö ja lapsiperheen kotipalvelu, työllistämispalvelut ja terveydenhuolto).

- Noudatetaan kaikessa ostopalvelussa asiakkaan oikeuden huomioon ottavaa tarve- ja oikea-aikaisuusharkintaa, jotta ostopalvelu tukee suunnitelmallista ja tavoitteellista asiakastyötä. Ensisijaisesti on hyödynnettävä oman henkilöstön osaamista. Tarvittaessa harkitaan lisääväksi oman henkilöstön osaamista.
- Toteutetaan palveluprosesseissa ja –sisällöissä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteitä sekä ”ranualaisia mahdollisuuksia” luovuutta käyttäen.
- Ranuan kunnan oma sote-palvelutuotanto keskittyy isolta osin toimintayksiköiden osalta talousarvio-vuonna 2021 samalle alueelle hyvinvointikeskuksen kanssa. Kehitetään työntekijöiden yhteistyötä ja yhteiskäytöllisyyttä eri toimintayksiköiden välillä.
- Suomeen perustetaan 21 uutta itsehallinnollista hyvinvointialuetta. Ne ottavat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoiminnan järjestämistehtävät kunnilta vastaan 1.1.2023 alkaen. Valmistaudutaan vuoden 2022 aikana tähän rakenneuudistukseen, jolloin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestäminen siirtyy Ranuan kunnalta Lapin hyvinvointialueelle.
- Osallistutaan aktiivisesti sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen Lapin hyvinvointialueen valmisteluun. Osallistutaan Tulevaisuuden Sosiaali- ja terveyskeskus Lapissa –hankkeen työskentelyyn.
- Jatketaan Kanta-palveluihin liittymisen valmistelutyötä. Lisäksi varaudutaan asiakastietojärjestelmän päivittämiseen Kanta –yhteensopivuuden varmistamiseksi.
- Tuetaan henkilökunnan työhyvinvointia. Järjestetään tarvittaessa työnohjausta. Henkilökuntaa koulutetaan osaamistarpeiden ja koulutustarjonnan mukaan. Sairauspoissaoloihin pyritään vaikuttamaan työyhteistyötyöskentelyllä sekä työn kuormittavuutta ja lisäresurssin tarvetta seuraamalla. Vahvistetaan yhteistyötä terveyshuollon kanssa.
- Osallistutaan Hyvä mieli –kampanjaan muiden hallintokuntien kanssa. Siinä työhyvinvointia pyritään lisäämään työntekijöiden keskuudessa hyvää mieltä tuottavilla vuorovaikutuskeinoilla.

- Ranuan kunnan sote-palveluiden ja erityisesti samalla alueella sijaitsevien sote-yksiköiden välisen yhteistyön kehittämistyöskentely on aloitettu henkilöstön kanssa.
- Ranuan kunnan sote-palveluiden henkilökunta on osallistunut maakunnallisten sote-hankkeiden mukaiseen työskentelyyn.
- Kanta-palveluihin liittymisen valmistelutyö on nivottu osaksi maakunnallisia sote-hankkeita.
- Henkilökunnan hyvinvointia on tuettu tarvittaessa työhajauksella. Henkilökunta on osallistunut osaamistarpeita vastaaviin koulutuksiin koulutussuunnitelman mukaisesti. Työntekijäresurssien riittävyttä on seurattu ja siitä on raportoitu keskushallintoon ja hyvinvointilautakuntaan.
- Henkilöstön työskentelytavoissa etäyhteyksien hyödyntäminen on lisääntynyt merkittävästi (esim. Teamsin kautta tapahtuvat työtapaamiset ja koulutukset). Myös sähköisen materiaalin hyödyntäminen on lisääntynyt (esim. turvasähköpostin hyödyntäminen).
- Perusturvatoimi on ollut mukana keskushallinnon, sivistystoimen ja teknisen toimen yhteisessä työhyvinvointityöryhmässä, jolla on pyritty luomaan koko Ranuan kunnan henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämistoimenpiteitä.
- Henkilökuntaa on pidetty ajan tasalla toiminnan ja talouden suhteen osastopalaverissa ja yksiköiden tiimipalaverissa.
- Toiminta on kehitetty yhdessä henkilöstön kanssa. Henkilöstöltä ja asiakkailta tulevia kehittämistarpeita on huomioitu.
- Johtaminen on ollut tietoon perustuvaa siltä osin, kun tietoa on ollut saatavissa. Tähän on kaivattu lisää koulutusta ja työkaluja.

<ul style="list-style-type: none"> • Ylläpidetään myönteistä kehittämissuunnitelmaa. Osallistetaan työntekijöitä ja asiakkaita toimintojen kehittämiseen. • Lisätään tiedolla johtamista. • Huomioidaan työskentelyssä kestävä kehityksen periaatteet ja vähennetään aineellista ja välillistä kulutusta. Työtavoissa sovelletaan mahdollisuuksien mukaan sähköistä materiaalia ja hyödynnetään etäyhteyksiä. 	
--	--

1.4.1.2 Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

TA410 Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot				210	-210
Maksutuotot	1 000		1 000	1 629	-629
Muut toimintatuotot	3 200		3 200	2 921	279
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 200		4 200	4 760	-560
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-146 819		-146 819	-119 685	-27 134
Palvelujen ostot	-425 554		-425 554	-708 214	282 660
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-920		-920	-1 307	387
Avustukset	-150 000		-150 000	-124 557	-25 443
Vuokrat	-4 449		-4 449	-11 445	6 996
Muut toimintakulut	-700		-700	-445	-255
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-728 442		-728 442	-965 653	237 211
TOIMINTAKATE	-724 242		-724 242	-960 894	236 652
Suunn.mukaiset poistot					
Arvon alentumiset					
Tilikauden tulos	-724 242		-724 242	-960 894	236 652

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Lasten hoidon tuki: Kotihoidon tuki päivähoiton ulkopuolella oleville	<i>Lasten hoidon tuki €/lapsi Kotihoidontuen piirissä olevien lkm</i>	2 470 87	2 266 76	2 090 50

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2021	TA2022	TP2022
<u>Lasten ja nuorten huolto:</u>			
Lastensuojeluilmoitukset	121	90	143
Avohuollon asiakkuudet	55	70	77
Palvelutarpeen arviointi			
- lastensuojelulaki	17	40	17
- sosiaalihuoltolaki	8	10	6
Laaditut uudet asiakassuunnitelmat	12	40	12
Tarkistetut asiakassuunnitelmat	38	80	38
Päättyneet asiakkuudet	3	6	3
<u>Perhetyö:</u>			
LS-asiakkaat (perhe)	14	18	17
Ennaltaehkäisevät asiakkaat (perhe)	15	30	6
LS-asiakaskontaktit	326	480	411
Ennaltaehkäisevät asiakaskontaktit	177	180	88
<u>Lapsiperheiden kotipalvelu:</u>			
Asiakkaat (perhe)	10	12	8
Asiakaskäynnit	134	90	56
Lapsiparkki-toiminta, kokoontumiskerrat			5
<u>Päihdehuolto:</u>			
Päihdepalveluasiakkaat	4	25	16
Päihteen päivätoiminta, asiakaskontaktit/vuosi	316	350	316

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
<u>Lasten ja nuorten huolto</u>			
Lapsiperheiden kotipalvelu	1	1	1
Perhetyö	2	2	2

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<p>Lasten, nuorten ja perheiden palvelut: Lapsiperheet:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vahvistetaan ja kehitetään ennaltaehkäisevää työtettä ja yhteistyötä erityisesti varhaiskasvatuksen ja kolmannen sektorin sekä muiden lasten, nuorten ja perheiden kanssa työskentelevien tahojen kanssa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointisuunnitelmaa toteuttaen. Lapsiperheiden kotipalvelutyöntekijän roolia lasten, nuorten ja perheiden palveluissa on vahvistettu. Tätä kehittämistä jatketaan. Perhetyön neuropsykiatrista ja kuntoutuksenohjauksen osaamista on vahvistettu koulutuksella. Tämän kehitystyön jalkauttamista asiakasprosesseihin vahvistetaan edelleen. 	<p>Lasten, nuorten ja perheiden palvelut: Lapsiperheet:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lapsiperheiden kotipalvelutyöntekijä on osallistunut lasten, nuorten ja perheiden palveluiden tiimipalaveriin vähintään kerran kuukaudessa. Yhteistyö on kehittynyt lapsiperheiden kotipalvelun kanssa. Perhetyöntekijät ovat osallistuneet koulutukseen neuropsykiatristen ja kuntoutuksenohjauksen osaamisen vahvistamiseksi. Lapsiparkkitoiminta on jatkunut yhteistyössä seurakunnan kanssa elokuulle asti. Lapsiperheiden kotipalvelutyöntekijän irtisanouduttua toimi on ollut täyttämättä useita kuukausia. Tällöin Lapsiparkki –toimintakin on jouduttu keskeyttämään. Tällöin Lapsiparkki –toimintakin on jouduttu keskeyttä-

- Jatketaan seurakunnan kanssa yhteistyössä toteutettua matalan kynnyksen lapsiparkki –palvelua.
- Osallistutaan ”Lastensuojelun monialainen kehittäminen Pohjois-Suomessa 2020-2022” –hankkeeseen.
- Lisätään yhteistyötä mielenterveystoimiston kanssa.
- Osallistutaan Rovaseudun MARAK –työryhmään ja jalkautetaan sieltä lähisuhteiden menetelmiä mahdollisimman laajalle asiakastyöhön.
- Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä lastensuojelulain § 13 b:n muuttamisesta vuoden 2022 alussa siten, että yhdellä lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä saisi olla vastuullaan enintään 35 lasta vuosina 2022 ja 2023 ja enintään 30 lasta vuodesta 2024 alkaen. Lain voimaantultua seurataan lastensuojelun sosiaalityön resurssien riittävyyttä mitoitukseen nähden.

Päihdehuollon palvelut:

- Päihdestrategian päivitystyö saatetaan loppuun ja jalkautetaan sen tavoitteet käytäntöön.
- Päihdekuntoutuksen palvelut järjestetään ostopalveluna niitä tarjoavista päihdehuollon yksiköistä.
- Toteutetaan päihdehuoltoa sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyönä.
- Kehitetään kokemusasiantuntijuutta päihdehuollon palveluissa.

mään. Kiireellisiin ja välttämättömiin kotipalvelutarpeisiin on hankittu ostopalvelua.

Toimi täytettiin marraskuussa, jolloin myös Lapsiparkki –toimintaa jatkettiin hyvin pian.

- Lastensuojelun monialainen kehittäminen Pohjois-Suomessa 2020-2022 –sotehanke on saanut rahoituksen ja Ranuan kunta on mukana kehittämistyössä.
- Yhteistyötä mielenterveystoimiston kanssa on tehty.
- MARAK –työryhmään on osallistuttu ja henkilökunnalle on tarjottu menetelmän käyttöön koulutusta. Ranualaisia asiakkaita ei ole ohjautunut työryhmään. MARAK –työryhmän jatkuminen vuodenvaihteen jälkeen on ollut epäselvää.
- Lastensuojelun asiakasmääriä on seurattu ja ne ovat olleet lain mukaisella tasolla. Lastensuojelua ovat kuormittaneet aiemmat töiden kasautumiset. Aluehallintovirasto on antanut kunnalle määräyksen saattaa lastensuojelulain mukaiset määräajat lain vaatimalle tasolle loppu vuoteen mennessä. Näissä on ollut useita ylityksiä pitkältä ajalta. Yksi sosiaalityöntekijä on irtisanoutunut virastaan elokuussa. Toistuvista rekrytointiyrityksistä huolimatta virkaa ei ole saatu täytettyä, jolloin päätettiin hankkia loppu vuodeksi sosiaalityöntekijä avoimeen virkaan henkilöstövuokrausyrityksen kautta. Tilannetta lastensuojelun määräaikojen suhteen saatiin korjattua loppu vuodesta, vaikka yksittäisiä ylityksiä tuli edelleen.

Päihdehuollon palvelut:

- Päihdestrategian päivitystyötä ei ole saatettu loppuun. Hyvinvointialueella tullaan laatimaan omat strategiat.
- Päihdekuntoutuksen palvelut on ostettu tarvittaessa.
- Päihdehuoltoa on toteutettu sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyönä. Erityisesti jalkautuvaa päihdetyötä on kehitetty ja siihen on ohjautunut asiakkaita.
- Varsinaisia kokemusasiantuntijoita ei ole löytynyt.

1.4.1.3 Vanhusten ja vammaisten palvelut

TA420 Vanhusten ja	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	773 332		773 322	725 146	48 176
Maksutuotot	604 428		604 428	623 061	-18 633
Tuet ja avustukset				494	-494
Muut toimintatuotot	253 304		253 304	241 327	11 977
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 631 054		1 631 054	1 590 028	41 026
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-3 502 953		-3 502 953	-3 351 577	-151 376
Palvelujen ostot	-3 832 022		-3 832 022	-3 607 534	-224 488
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-175 847		-175 847	-174 882	-965
Avustukset	-634 580		-634 580	-712 534	77 954
Vuokrat	-232 019		-232 019	-440 464	208 445
Muut toimintakulut	-4 150		-4 150	-16 873	12 723
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-8 381 571		-8 381 571	-8 303 865	-77 706
TOIMINTAKATE	-6 750 517		-6 750 517	-6 713 837	-36 680
Suunn.mukaiset poistot	-17 852		-17 852	-17 853	1
Arvonalentumiset				-40 072	40 072
Tilikauden tulos	-6 768 369		-6 768 369	-6 771 762	3 393

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
<u>Kotihoito- ja tukipalvelut, omaishoidontuki sekä Rantakoti:</u> Järjestetään tehokkaasti laadukkaita ja kohtuuhintaisia palveluja	<i>Kotihoito- ja tukip. €/käynti</i>	20,05	23,19	23,42
	<i>Kotihoito- ja tukip. €/tunti</i>	51,59	59,11	68,29
	<i>Kotihoito €/käynti</i>			18,86
	<i>Kotihoito €/tunti</i>			55,00
	<i>Rantakoti €/hpv</i>	109,04	109,11	112,31
	<i>Seniorikoti €/hpv</i>	66,57	72,81	soljettu 2.2.22
	<i>Omaishoidontuki €/asiakas</i>	6 358	6 467	6 033
	<i>Rantakodin käyttöaste</i>	93,87	100	93,10
	<i>Seniorikoti käyttöaste</i>	80,70	100	soljettu 2.2.22
	<i>Rantakodin hoitopäivät</i>	7 195	7 665	7 137
	<i>Seniorikodin hoitopäivät</i>	2 651	3 285	163
<u>Mielenterveyskuntoutujien palvelut:</u> Mielenterveyskuntoutujien tarpeista lähtevien toimintojen järjestäminen	<i>Päivätoimintapalvelut €/pv</i>	36,00	26	36,00
<u>Vammaisten palvelut:</u> Vammaisten tarpeista lähtevien toimintojen järjestäminen	<i>Subjektiiivisiin oikeuksiin kuuluva palvelu, varattu määräraha €</i>	711 806	687 907	829 219
	<i>Määrärahasidonnainen palvelu, varattu sitova määräraha €</i>	2 169	3 000	3 635

<u>Kehitysvammahuolto:</u> Kehitysvammaisten tarpeista lähtevien toimintojen järjestäminen	Niittyvilla €/käynti.	80,67	97,30	99,94
	Kuntoutuksen ohjaus €/ohjaus	117,19	127,00	184,53
	Marjukka €/pvä	149,93	109,98	163,84
<u>Pesulapalvelut:</u>	Suoritteet (kg)	36 370	31 287	31 352
	€/suorite	3,15	4,32	4,02

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2021	TA2022	TP2022
<u>Kotihoito</u>			
Säännöllisen kotihoidon asiakkaat	207	188	199
Tukipalveluasiakkaat	153	158	142
Kotihoito/käynnit	63 337	61 662	58 756
Kotihoito/tunnit	24 613	24 194	20 150
Rantakodin paikkaluku	21	21	21
Seniorikoti paikkaluku	9	9	9
Omaishoidontukiasiakkaat	67	71	72
<u>Mielenterveyspalvelut</u>			
Palveluasunnot	8	8	8
Tukiasumiseen sijoitetut	-	-	-
Päivätoiminnoissa, lkm	11	15	11
<u>Vammaispalvelut</u>			
Vammaispalvelulain piirissä olevat	165	197	212
<u>Subjektiiivinen oikeus/asiakas:</u>			
Kuljetuspalvelu	88	110	101
Palveluasuminen	21	10	25
Asunnon muutostyöt sekä asuntoon kuluvat välineet ja laitteet	14	23	24
Henkilökohtainen avustaja	31	45	53
<u>Määrärahasidonnainen palvelu/asiakas:</u>			
Päivittäisistä toiminnoista suoriutumisessa tarvittavat välineet ja laitteet	7	7	5
Ylimääräiset vaate- ja erityisravintokustannukset	4	2	4
<u>Kehitysvammahuolto</u>			
Kehitysvammaisia yhteensä	73	71	67
Palvelutalo Marjukassa	14	15	14
Palveluasuminen muualla	10	12	10
Omaisten luona	29	33	32
Perhehoidossa	2	1	0
Rantakoti/Päivikki	0	0	0
Yksin asuvat	7	7	8

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
<u>Kotihoito</u>			
Kotihoito	41	44	42
<u>Kehitysvammahuolto</u>			
Toimintakeskus	4	4	4
Marjukka	11	11	11

Mielenterveyskuntoutus/ Päivikkikoti	2	2	2
Pesula			
Pesulatyöntekijä	2	2	2
Sijaispooli			3

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<p>Ikäihmisten palvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pidetään yllä jatkuvan parantamisen työ- kulttuuria ja sujuvia asiakasprosesseja. • Kehitetään kotona asuvien asiakkaiden palveluprosesseja ja seurataan henkilöstöresurssien riittävyyttä ja työn sujuvuutta vaihtelevissa tilanteissa. • Perusturvaosastolle perustetaan sijaispooli, jonka koordinointi sijoittuu ikäihmisten palveluihin. Sijaiset ovat käytettävissä kaikissa perusturvan yksiköissä tarpeen mukaan. Sijaispoolia varten perustetaan yhteensä 4 lähihoitajan tointa. Hoitajat sijaistavat henkilöstön äkillisiä poissaoloja. Iäkkäiden palveluihin varataan määräraha sijaispooliin 2 työntekijän palkkakustannuksille. 2. työntekijän palkkakustannuksiin määräraha varataan vammaisten palveluiden sekä akuuttija kuntoutusosaston henkilöstökuluihin. • Perustetaan ikäihmisten palveluihin lähihoitajan toimi sijoituspaikkana kotihoito. Turvataan palveluiden saatavuus kasvaville asiakasmäärille. • Toteutetaan asiakaslähtöistä ja kuntouttavaa hoito- ja hoivatyötä kaikissa työprosesseissa. • Hankitaan lääkeautomaatteja asiakkaiden itsenäisen asumisen tukemiseksi. • Päivystysluonteisten kaatumisten nostamistehtävien hoitamiseksi hankitaan yhteistyössä sosiaalipäivystyksen kanssa nostotuoli. • Kehitetään etähoivaa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. • Seniorikodin toiminnan siirtäminen muihin tiloihin/yksiköihin vuoden 2022 aikana, sote-uudistus huomioiden. Keskitetään yöhoitoa tarvitsevien ikääntyvien asuminen Rantakodin alueelle. • Kehitetään Rantakodin ympärivuorokautisen palvelukodin asukkaiden toiminnallista arkea ja virikkeellistä hoivaa. 	<p>Ikäihmisten palvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Palveluprosessien selkiinnyttämistä, asiakastyön sujuvuutta sekä työn jatkuvaa parantamista on työstetty henkilöstöpalaverissa ja ryhmätyönohjauksissa. • Kotihoidon tiimien yhteisvastuullisuutta kotona asuvien asiakkaiden tukemiseksi on korostettu ja hoitajien työpanosta on siirretty asiakastarpeiden ja tilanteiden perusteella sinne missä on suurin tarve. • Kotihoidon varahoitajan toimi on muutettu kotiutushoitajan toimeksi. Muutoksella saadaan lisäpanostusta palveluprosessien alkuvaiheisiin, palvelutarpeen arviointiin ja neuvontaan. Kotiutushoitaja on aloittanut 1.8.2022. • Sijaispooliin on saatu rekrytoitua kolme lähihoitajaa. He ovat aloittaneet 1.1.2022, 21.3.2022 ja 1.7.2022. Kahden ensimmäisen palkkakustannukset ovat menneet iäkkäiden palveluista ja 1.7. aloittaneen vammaisten palveluista. Hakijoiden puuttuessa neljäs toimi on täyttämättä. Toiminta on osoittautunut tarpeelliseksi ja toimivaksi. Sijaispoolilaiset ovat sijaistaneet henkilöstön äkillisissä poissaoloissa kaikissa perusturvan yksiköissä. • Ikäihmisten palveluihin kotihoitoon lähihoitajan rekrytointi on tehty ja lähihoitaja aloittanut työssään. • Henkilöstö on koulutettu RAI –toimintakyky-mittariston ja arvioinnin tekemiseen. Yhteistyötä fysioterapian kanssa jatketaan. Lyhytaikaiseen asumiseen tarkoitettu, kotiutumisen ja kuntoutumisajan helpottamiseksi ja tueksi on perustettu iäkkäiden tukiasunto Aapontien vuokra-asuntoihin. • Etäkotihoitoa on kehitetty hankkimalla 7 kpl lääkeautomaatteja asiakkaiden itsenäisen asumisen tukemiseksi. Etäkotihoitoa toteutetaan myös soittamalla asiakkaalle käynnin sijasta silloin kun se on tarkoituksen- ja palvelusuunnitelman mukaista. Osallistutaan Pohjois-Suomen osaamiskeskuksen etäkotihoitoon kehittämishankkeeseen.

- Kehitetään tehostettujen palvelukotien mahdollisuus tarjota iäkkäiden päivähoitoa.
- Hankitaan RAI-toimintakykyarviointijärjestelmä.
- Edistetään iäkkäiden perhehoitoa.
- Tukipalvelutiimiin keittiötyöntekijän toimeen lisätään tukipalvelutiimin vastaavan tehtävät.
- Tuetaan omaishoitajia. Tehdään tätä yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden, kuten Napapiirin Omaishoitajat ry:n ja Muistiliiton kanssa. Kunta järjestää tarvittavat tilat toimijoille.
- Valtiovarainministeriö ja valtiokonttori ovat antaneet Aura-käsikirjassa ohjeen 9.2.2021 palvelusetelien kirjaamisesta palvelujen ostojen ryhmään. Aikaisemmin ne on kirjattu avustusten ryhmään. Talousarviossa 2021 on siirretty 1 507 622 € kuluja avustuksista palvelujen ostoon.

Mielenterveyskuntoutujien päivätoiminta ja palveluasumisyksikkö Päivikki:

- Kehitetään mielenterveyskuntoutujien päivätoimintaa yhdessä muiden samalle sote-alueelle siirtyvien sosiaalihuollon työpajojen kanssa.

Vammais- ja kehitysvamma palvelut:

- Kehitysvammaisten päivätoimintakeskus Niittyvillassa käynnistetään toimintaa uusissa toimitiloissa yhdessä aikuisten työpaja Justeerin kanssa. Niittyvillan henkilöstötarve säilyy ennallaan. Kehitetään yhteisiä toimintamuotoja Justeerin ja mielenterveyskuntoutujien päivätoiminta- ja palveluasumisyksikkö Päivikin kanssa. Kehitetään työtoiminnan mahdollisuuksia ja toteutusmalleja.
- Tarkastellaan vaihtoehtoja järjestää kehitysvammaisten lasten kesäaikainen päivähoito nykyistä joustavammin tarvittaessa muiden kunnan yksiköiden kanssa yhteistyössä.
- Päivä- ja työtoimintakuljetuksissa hyödynnetään julkista liikennettä ja tehdään yhteistyötä sivistystoimen kanssa.
- Tarjotaan Marjukan palvelukodilla asumis- palvelua, viriketoimintaa ja viihtyvyyttä asiakkaiden tarpeita vastaavasti

- Iäkkäiden palveluihin on hankittu nostamis- tehtävien hoitamisiin tarkoitettu ergonomi- nen nostotuoli.
- Seniorikoti on suljettu 2.2.2022. Kaikille asukkaille on järjestynyt tilat muista yksiköistä.
- Hoitajien päivittäinen ns. virikevuoro on käytössä, työtä suunnataan asiakkaiden kokonaisvaltaiseen hoivaan ja hoitamiseen. Viriketyöhön on palkattu määräaikainen hoiva-avustaja.
- Rantakodin ympärivuorokautisessa palvelukodissa järjestetään iäkkäiden päivähoitoa ja lyhytaikaishoitoa tarpeen mukaan.
- Iäkkäiden toimintakyvyn arvioinnissa lakisääteisesti käytettävä RAI –ohjelmisto on hankittu Pohjois-Suomen osaamiskeskus- sen Tulevaisuuden Sote-keskus hankkeen ja muiden Lapin kuntien kanssa yhteistyössä.
- Perhehoidon infotilaisuuksia ei järjestetty, aikaisempina vuosina tilaisuuksiin osallistuminen on ollut erittäin vähäistä.
- Hyvinvointialueelle siirtymisen vuoksi tukipalvelutiimin jäsenten tehtäväkuviin ei tehty muutoksia.
- Yhdistysten järjestämään toimintaan järjestöjen talossa Toivolankoululla on osallistuttu pyydettyä.

Mielenterveyskuntoutujien päivätoiminta ja palveluasumisyksikkö Päivikki:

- Päivikki ja työpaja Justeerin ovat lisänneet yhteistyötä yhteisten ryhmäpalveluiden kehittämiseksi. Yhteistä toimintaa on järjestetty myös kehitysvammaisten päivätoimintakeskus Niittyvillan kanssa.
- Jalkautuvaa päihdetyötä on kehitetty Päivikin työntekijäresursseilla.

Vammais- ja kehitysvamma palvelut:

- Niittyvillassa on järjestetty päivätoimintaa koronatilanteen vuoksi pienryhmissä ja osapäiväisesti. Syyskaudella normaalisti. Lasten loma-ajan hoito järjestetty Niittyvillassa.
- Justeerin ja Niittyvillan uudet tilat on otettu käyttöön lokakuussa 2021.
- Avotyötoimintaa on järjestetty sopimusten mukaan työpaikoilla, jossa se on ollut mahdollista.
- Marjukan palvelukodilla on toteutettu palveluasumista ja viriketoimintaa asiakkaiden tarpeiden mukaan. Palvelukodin asunnoista on käytössä 14/14. Lisäksi yksi asunto on varattu lyhytaikaiseen hoitoon. Laitoshuoltajan toimi on täytetty ja hoitajilla on ollut enemmän resurssia hoitotyöhön. Yksikön yleinen viihtyvyys on myös parantunut.

- Palkataan palvelukoti Marjukkaan laitoshuoltaja. Selvitetään oppisopimuskoulutuksen tai palkkatuen mahdollisuutta tässä. Laitoshuoltajan myötä hoitohenkilökunnalta vapautuu enemmän aikaa varsinaiseen hoito- ja viriketyöhön. Muutetaan vakituinen hoiva-avustajan toimi lähihoitajan toimeksi. Varmistetaan näillä toimilla jatkuvasti lisääntyvässä hoivan tarpeessa asukkaille riittävä hoiva ja turva sekä asukkaiden viriketoiminnan vahvistuminen.
- Lisätään kuntoutusohjaajan resurssia 0,5 työntekijällä kokeiluluonteisesti määräaikaisesti vuoden loppuun. Tällä muutoksella vähennetään koko ajan kasvavien ostopalveluiden määrää. Jatketaan edellisellä talousarviokaudella aloitettua kehitystyötä neuropsykiatrisen kuntoutuksen osaamisen ja kuntoutusohjauksen saavutettavuuden lisäämiseksi osana lapsiperheiden perhetyötä.
- Perusturvaosastolle perustetaan 4 lähihoitajan sijaispooli. Vammaisten palveluihin varataan määräraha sijaispooliin yhden työntekijän palkkakustannuksille.
- Koulutetaan henkilökuntaa osaamistarpeiden ja koulutustarjonnan mukaan.
- Toimitaan arjessa kestävässä kehityksen periaatteiden mukaisesti.
- Kehitetään neuropsykiatrisen kuntoutuksen osaamista ja kuntoutusohjauksen saavutettavuutta yhteistyössä perhetyöntekijöiden kanssa.
- Selvitetään välimuotoisen asumispalveluiden järjestämisen mahdollisuuksia kasvavissa palvelutarpeissa.

Pesula:

- Talousarviovuoden alussa selvitetään ja ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin pesulan toiminnan tehostamiseksi ja euroa/suorite hinnan alentamiseksi.

- Palveluohjausta ja suunnittelua on toteutettu erityisryhmien palveluvastaavan toimesta.
- Kuntoutusohjausta ja sosiaaliohjausta on järjestetty palveluvastaavan sekä perhetyöntekijöiden toteuttamana. Kuntoutusohjausta on tehty 50 % työajalla ylimääräisellä resurssilla perhetyöntekijän toteuttamana.

Pesula:

- Pesulan työntekijät tekevät määräaikaisesti osa-aikaista työaikaa. Näin työaika voidaan suunnitella niin, että alku- ja loppuviikon pyykkimäärien vaihtelevuus tulee huomioduksi.

1.4.1.4 Perusterveydenhuolto

TA430 Perusterveydenhuolto	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	382 946		382 946	370 224	12 722
Maksutuotot	442 100		442 100	502 493	-60 393
Tuet ja avustukset				570 366	-570 366
Muut toimintatuotot	6 726		6 726	6 531	195
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	831 772		831 772	1 449 614	-617 842
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-3 549 977		-3 549 977	-3 456 690	-93 307
Palvelujen ostot	-1 094 573		-1 094 573	-1 146 500	51 927
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-526 100		-526 100	-731 183	205 083
Avustukset	-10 000		-10 000	-2 825	-7 175
Vuokrat	-533 306		-533 306	-537 038	3 732
Muut toimintakulut	-1 150		-1 150	-3 459	2 309
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 715 126		-5 715 125	-5 877 696	162 570
TOIMINTAKATE	-4 883 354		-4 883 354	-4 428 082	-455 272
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-4 883 354		-4 883 354	-4 428 082	-455 272

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
<u>Avoterveydenhuolto:</u> Mahdollisimman laadukkaiden ja kattavien perusterveydenhuollon terveystalouden tarjoaminen koko väestölle	<i>Jonotusajat (pv) vastaanotolle</i> - <i>ajanvarausvastaanotto</i> - <i>päivystysvastaanotto</i>	<10 <1	<14 <1	<14 <1
Lääkärien vastaanottotoiminnan taloudellisuus	<i>Kustannukset €/käynti</i>	144,76	195,30	207,94
Muun terveydenhuoltohenkilöstön vastaanottotoiminnan taloudellisuus	<i>Kustannukset €/käynti</i>	48,63	48,80	95,83
<u>Akuutti- ja kuntoutus-osasto:</u> Perusterveydenhuollon sairaalapaikallisten tarjoaminen ja sairaalatasoa vaativien pitkäaikaispotilaitten laitoshoidon toteuttaminen	<i>Hoitopäivät</i> <i>Hoitojaksot</i>	6 562 536	7 200 620	6 525 529
Akuuttisairaanhoidon tarjoaminen huomioiden tarkoituksenmukainen hoidonporras erikoissairaanhoidon kanssa	<i>Vuodeosastopaikan jonotusaika erikoissairaanhoidosta, vrk</i>	<1	<1	<1

Osaston tehokkuus ja taloudellisuus				
<u>Fysioterapia:</u>	<i>Kustannukset €/hvp</i>	244,54	279,20	271,67
	<i>Täyttöaste %</i>	81,72	83	81,26
<u>Hammashuolto:</u>	<i>Kustannukset €/käynti</i>	132,73	94,00	105,64
Väestön tarvitsemien suun terveyspalveluitten ja ennaltaehkäisevän toiminnan tuottaminen - vastaanotto toiminnan taloudellisuus	<i>Kustannukset €/käynti</i>	114,71	100,90	131,58
Lasten ja nuorten sekä pääosin aikuisväestön hammashuolto	<i>Jonotusaika (pv)</i>			
	- ei-akuutit	<60	<70	<60
	- akuutit	<1	<1	<1

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2021	TA2022	TP2022
Vastaanottokäynnit			
- lääkäri	6 854	8 000	6 462
- muu terveydenhuoltohenkilöstö	20 401	11 000	14 021
Vuodeosaston hoitopaikat lkm	22	22	22
Hoitopäivien lkm	6 562	7 200	6 525
Röntgenkäynnit	2 263	3 000	2 120
Fysioterapiakäynnit	2 882	3 300	2 872
- yksilökäynnit	2 691	1 150	2 752
- ryhmissä	190		120
Hammashuollon käyntimäärät	4 611	4 500	3 979

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
Perusterveydenhuolto	42,3	42,8	43
Hammashuolto	7,2	7,4	6,2

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> Akuutti- ja kuntoutusosaston käyttöprosentti on 83 %. Osaston paikkaluku säilyy 22 paikkaisena. Akuutti- ja kuntoutusosastolta eläköityy kaksi sairaanhoitajaa vuoden 2021 aikana. Sairaanhoitajan paikat tullaan täyttämään. Hoitajamitoituksessa huomioitu akuutti- ja kuntoutusosaston sairaanhoitajan päivystystyön lisääntyminen sekä osaston kuormituksen vaihtelut. Perusturvan sijaispoolia varten varataan määräraha yhden työntekijän palkkakustannuksille. 	<ul style="list-style-type: none"> Perusterveydenhuollon palvelut on voitu tuottaa normaalilla tavalla. Koronatestaukset on hoidettu poliklinikan ja osaston yhteistoimintana. Koronarokotukset on voitu hoitaa ilman lisätyövoimaa. Akuutti- ja kuntoutusosaston kuormitus on ollut vaihtelevaa. Pitkäaikaispotilaiden osuus on pysynyt samana. Lääkärityövoimaa on ollut saatavilla suunnitellulla tavalla. Osaston ja poliklinikan hoitajien sijaisten löytäminen on haastavaa. Oma lääkäri on hoitanut osaston kierron

<ul style="list-style-type: none"> • Akuutti- ja kuntoutusosaston sekä vastaanoton yhteistyötä tehostetaan työnkierrolla poissaolojen ja kuormituspiikkien helpottamiseksi. • Suun terveydenhuollossa jatketaan hammaslääkärin osa-aikaista ostopalvelua. Suuhygienisti on saatu palkattua. Ostopalveluihin varaudutaan, jos hoitotakuun velvoitteet ylittyvät. • Lääkärityövoiman tarve säilyy entisellään eli 3-3.5 lääkärin määrässä. 1.9.2021 alkaen on vakinaisessa virkasuhteessa kaksi lääkärinä ja 1,6 lääkärinä määräaikaisessa virkasuhteessa. • Akuutti- ja kuntoutusosaston hoitopäivän asiakasmaksua esitetään nostettavaksi 45 euroon nykyisestä 40 eurosta. • Osa suun terveydenhuollon asiakasmaksuista kuuluu vuoden 2022 alusta maksukattoa kerryttäviin palveluihin, mikä oletettavasti vähentää kunnan tuloja. • Koronapandemian aiheuttama varautuminen ja Hammashoidon neuvontatyötä korvaamaan suunniteltu alustavasti vuoden koekäyttöön neuvonta-automaatti noin 8 100 euron vuosikustannuksella. • Varaudutaan koronapandemian testaustoitinnan määrän jatkumiseen nykyisellään ja rokotustoiminnan jatkumisen laajamittaisena tehosterokotusten tarpeen ollessa pysyvä. • Ensihoitoa koskeva EU tason työaikalainsäädännön muutos voi nostaa tulevana vuonna ensihoidon kustannuksia. Kustannusten nousu on n. 70 000 euroa vuodessa. • Suurempia investointeja ei ole suunnitelmassa, talousarvioraain ylitystä siitä huolimatta. 	<p>lauantaisin etänä. Muilta osin päivystyspalvelu on saatu Ivalon terveyskeskuksesta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suun terveydenhuollossa vakinaisen henkilöstön lisäksi on käytetty vuokrahammaslääkäripalvelua 40 % työajalla. • Sopimus lääkäryövoiman rekrytoinnista on tehty Medimanageri Oy:n kanssa. Lisäksi on tehty 12/2022 sopimus Helpro Oy:n kanssa. • ICT linjauksien suhteen odotellaan OYS ERVA johdolla tehtävää Esko järjestelmän käyttöönottoa koko ERVA alueella. Mediatrin päivittäminen selainversioksi kolminkertaistaisi ICT kulut perusturvan osalta. Näin ollen sosiaalitoimen integroituminen Mediatriin jää toteutumatta. • Ensihoidon työaikamuutokset ovat toteutuneet. Seurataan, että ensihoitopalveluiden laatu pysyy hyvänä. • Happigeneraattorin hyväksymisprosessi on pitkittynyt. Fimea ja huoltovarmuuskeskus ovat ilmaisseet kiinnostuksensa vierailulla Ranualla kevään 2023 aikana. Huoltovarmuuden näkökulma voi olla vaikuttamassa asiassa myönteiseen ratkaisuun pääsemiseksi. • Suoliston tähyystoiminta Terveystalolta ostettuna on toteutunut suunnitellusti. • Suolistosyövän seulonnat on aloitettu syöpärekisterin ohjeistuksen mukaisesti.
--	---

1.4.1.5 Erikoissairaanhoito

TA430 Erikoissairaanhoito	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					

TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ					
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-27 500		-27 500	-31 239	3 739
Palvelujen ostot	-5 998 321		-5 998 321	-4 710 381	-1 287 940
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Avustukset					
Vuokrat					
Muut toimintakulut					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 025 821		-6 025 821	-4 741 620	-1 284 201
TOIMINTAKATE	-6 025 821		-6 025 821	-4 741 620	-1 284 201
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-6 025 821		-6 025 821	-4 741 620	-1 284 201

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutumisen	TP2021	TA2022	TP2022
Lapin keskussairaala:			
Hoitopäivät	2 231	2 100	2 416
Avokäynnit	6 444	5 500	5 934
Muurolan sairaala:			
Hoitopäivät	476	600	757
Psykiatrisen tulosyksikön avokäynnit	512	450	491

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> Erikoissairaanhoidon palveluitten tarpeeseen ei ole odotettavissa olennaisia muutoksia. Talousarviossa nostettiin kustannuksia lähemmäksi todennäköistä toteumaa, toistuvaa alibudjetointia vältetty, talousraamissa 500 000 – 1 000 000 euron vaje. Ranuan erikoissairaanhoidon kustannukset ovat olleet viime vuosina noususuunnassa. Pienessä väestöpohjassa vaihtelu vaativassa sairastavuudessa on suurta, mikä aiheuttaa vääjäämättä suurta vuosittaista vaihtelua myös kustannuksiin. Erityisen kalliin hoidon tasausjärjestelmä vähentää näiden tilanteiden aiheuttamaa taloudellista kuormaa. Nykytasoinen erikoissairaanhoidon palveluiden hankinta yksityisiltä palveluntuottajilta säilytetään ennallaan kustannustehokkaan ja hoitoprosesseja nopeuttavan vaikutuksen takia. Tämä on keskeinen asia myös erikoissairaanhoidon kulujen kurissa pitämiseksi. 	<ul style="list-style-type: none"> Koronaepidemiaan valmistautuminen ja epidemian hoito ovat joiltakin osin vaikuttaneet erikoissairaanhoidon kykyyn hoitaa elektiivista toimintaa. Toistaiseksi erikoissairaanhoidon palvelut ovat toteutuneet hyvin. Talousraamin nosto erikoissairaanhoidon kustannuksiin näyttää osuneen oikeaan tasoon.

1.4.1.6 Ympäristöterveydenhoito

TA430 Ympäristöterveydenhuolto	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ					
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palvelujen ostot	-130 655		-130 655	-103 548	-27 107
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Avustukset				-235	235
Vuokrat				-41 753	41 753
Muut toimintakulut					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-130 655		-130 655	-145 537	14 882
TOIMINTAKATE	-130 655		-130 655	-145 537	14 882
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-130 665		-130 655	-145 537	14 882

1.4.1.7 Muu perusturva

TA460 Muu perusturva	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	3 000		3 000	7 071	-4 071
Maksutuotot	7 405		7 405	39	7 366
Tuet ja avustukset	132 000		132 000	123 235	8 765
Muut toimintatuotot	5 900		5 900	20 279	-14 379
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	148 305		148 305	150 624	-2 319
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-756 019		-756 019	-664 709	-91 310
Palvelujen ostot	-313 257		-313 257	-335 057	21 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 500		-16 500	-13 366	-3 134
Avustukset	-194 000		-194 000	-235 468	41 468
Vuokrat	-94 121		-94 121	-118 591	24 470
Muut toimintakulut	-3 100		-3 100	-1 983	-1 117
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 376 997		-1 376 997	-1 369 173	-7 824
TOIMINTAKATE	-1 228 692		-1 228 692	-1 218 549	-10 143
Suunn.mukaiset poistot					
Tilikauden tulos	-1 228 692		-1 228 692	-1 218 549	-10 143

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Toimeentuloturva: Toimeentulotuen lakisääteisten tehtävien hoitaminen määräajassa (palvelutakuu)	Päätösten käsittelyaika, pv	<7	<7	<7
Kuntouttava työtoiminta: Aktivoitu vaikeasti työllistettäviä (alle 25 –v ja passiivityöttömät)	Passiivista työmarkkinatukea saavat Työmarkkinatuen kuntaosuus, 1000 €	37 191	30 150	34 176
Sosiaalityö: Lastenvalvoja: Elatussopimukset, huolto- ja tapaamis-sopimukset, isyyden selvittelyt	Päätökset	75	60	74

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2021	TA2022	TP2022
Toimeentuloturva: Ehkäisevää toimeentulotukea saavat kotitaloudet Täydentävää toimeentulotukea saavat kotitaloudet	28 39	20 37	34 45
Työllistämisyksikkö: Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat Työkokeilu, palkkatukityö asiakkaat	35 19	43 20	35 23

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
Sosiaalityö	4	3	3
Työllisyyskoordinaattori	1	1	1
Sosiaaliohjaaja		1	1
Yksilövalmentaja	1	1	1
Työpajaohjaaja	1,5	2	2

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
Aikuissosiaalityö: <ul style="list-style-type: none"> Vahvistetaan lähityöskentelyä asiakkaiden kanssa sosiaaliohjauksen keinoin. Kehitetään etäyhteyksien käyttöä asiakastyössä. Lisätään aikuissosiaalityön yhteistyötä terveydenhuollon kanssa sekä alle 30 –vuotiaiden asiakkaiden kohdalla lisäksi nuorisopalveluiden kanssa. 	Aikuissosiaalityö: <ul style="list-style-type: none"> Sosiaaliohjausta lähityöskentelynä on tehty runsaasti. Aikuissosiaalityön asiakkuudet on ohjattu sosiaaliohjaajalle aina, kun se lain mukaan on ollut mahdollista. Näin on pystytty säästämään sosiaalityöntekijän resurssia. Perusturvatoimi on ollut mukana Raken-teellinen sosiaalityö Lapissa –hankkeessa

<p>Työllistämispalvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vahvistetaan yhteistyötä koko kunnan sisällä työllistämisen edistämiseksi. • Varataan työllistämisyksikköön kesätyöntekijöiden palkkaamiseen määräraha siten, että perusturvan eri yksiköt voivat olla mukana työllistämässä nuoria kesätyöntekijöitä. • Työllistämisen edistämiseksi palkkatukimäärärahaa lisätään siten, että palkkatuella työllistäminen olisi mahdollista ympärivuotisesti. • Mahdollistetaan ja tuetaan oppisopimuskouluttautumista vastamaan erilaisten opiskelumuotojen tarpeisiin sekä samalla tuomaan helpotusta perusturvaosaston resursivajeisiin. • Työllistämisyksikössä otetaan käyttöön päihdeohjelma. Perehdytetään työntekijät ja asiakkaat siihen. • Sovari –kyselyn (sosiaalisen vahvistumisen mittari) avulla seurataan työpajatoiminnan vaikuttavuutta ja palveluiden laatua. • Tehdään asiakkaiden omaa osaamista näkyväksi muun muassa PAIKKO –osaamistodistusten avulla. Yksilövalmentaja ja työvalmentajat osallistuvat PAIKKO –koulutukseen. • Kartoitetaan ja monipuolistetaan ryhmätöimintoja. • Kehitetään työpaja Justeerin, kehitysvammaisten päivätoimintakeskus Niittyvillan ja mielenterveyskuntoutujien päivätoiminta- ja palveluasumisyksikkö Päivikin yhteistyötä uusissa tiloissa. • Tiivistetään yhteistyötä eri viranomaistoimijoiden, kuten Kelan, TE-palveluiden ja terveydenhuollon toimijoiden kanssa. • Työllistämisyksikkö Justeerin työpaja jakaa yhteiset tilat teknisen toimen henkilöstön kanssa. Hyödynnetään teknisen toimen osaamista työllistämisen edistämiseksi. • Tuetaan sosiaalisen vahvistamisen keinoin asiakkaan elämänhallintaa ja sosiaalista toimintakykyä. 	<p>(ESR). Siinä on pilotoitu sosiaalisen raportoinnin työkalua sekä vahvistettu muutoinkin rakenteellista sosiaalityötä Lapissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etäyhteyksiä on käytetty runsaasti erityisesti asiakaspalaverissa, joissa osallistujia on ollut toisilla paikkakunnilla. Yhteistyötä terveydenhuollon ja nuorisopalveluiden kanssa on tehty runsaasti. <p>Työllistämispalvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhdistysten ja kunnan eri yksiköiden kanssa tehtävää yhteistyötä lisätty ja työtöimintaa tehty tätä kautta näkyvämmäksi ulospäin. • Työllistetty kaksi nuorta kesätöihin Työpaja Justeerin. • Päihdeohjelma laadittu, mutta sen käyttöönotto ei toteutunut siirtymävaiheessa Lapin hyvinvointialueelle. Käytänteitä ja ohjeistuksia tullaan yhtenäistämään vuoden 2023 aikana. • Sovari-kyselyn (sosiaalisen vahvistumisen mittari) kautta seurattu työpajatoiminnan vaikuttavuutta ja palveluiden laatua. Vuoden 2022 aikana saatu kyselyyn 7 vastausta. • Seinätöntä työpajatoimintaa järjestetty asiakkaan tarpeiden mukaisesti. • Osallistuttu PAIKKO –koulutuksiin verkossa. • Ryhmätöimintaa suunniteltuja kehitetty yhdessä asiakkaiden kanssa. Yhtenäisiä työpäiviä pidetty Justeerin, Niittyvillan ja Päivikin kanssa, näihin sisältynyt myös retkipäiviä ja erilaisia tutustumiskohteita. Yksiköiden välistä yhteistyötä lisätty myös seinättömän työtoiminnan kautta. • Kehitetty monialaisia yhteispalveluita sekä yhteistyötä terveydenhuollon kanssa mm. työttömien terveystarkastuksen kautta. Uusia käytänteitä luotu. Aloitettu moniammatilliset työllistymisen asiakaspalaverit. • Teknisen toimen kautta tullut monipuolisia työtehtäviä työpajalle, työkokeilun kautta yhteistyö lisääntynyt. • Tuettu asiakkaiden mahdollisuuksia monipuoliseen työtoimintaan, sosiaalisen vuoro-vaikutuksen, osallisuuden ja ohjauksen eri keinoin (työvalmennus, ryhmävalmennus, yksilövalmennus). • 1.2.2022 alkaen käsityöpajalle palkattu työvalmentaja 100 % työajalla.
--	---

<ul style="list-style-type: none"> Kasvavien asiakasmäärien vuoksi tarkastellaan työvalmentajan resurssien riittävyyttä. <p>Maahanmuuttajasosiaalityö/kotouttaminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kotouttamistyötä tehdään tarvittaessa voimassa olevan kotouttamisohjelman mukaisesti. 	<p>Maahanmuuttajasosiaalityö/kotouttaminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kotouttamistyön palvelujentarvetta ei ole ollut.
---	--

Yhteenveto keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
<p>1) KASVUHAUKUINEN KUNTA</p> <p>Tavoitteena on toteuttaa taloudellisesti ja tehokkaasti riittävät, laadukkaat ja toimivat perusturvan lähipalvelut. Lähipalveluiden tuottamisen tavoissa hyödynnetään kokonaisuuden kannalta sopivinta tuottamistapaa (kunnan omatuotanto, ostopalvelut tai palveluseteli).</p> <p>2) HYVINVOIVA KUNTALAINEN</p> <p>Vahvistetaan ennaltaehkäisevää työtettä ja kehitetään palvelutarjontaa yhteistyössä lasten, nuorten ja perheiden työskentelevien tahojen kanssa.</p> <p>Hyödynnetään palveluprosesseissa ja –sisällöissä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteitä sekä ”ranuallaisia mahdollisuuksia” luovuutta käyttäen.</p> <p>Hyödynnetään ja kehitetään digitaalista palvelutarjontaa sekä yhteistyömahdollisuuksia (esim. Virtu -palvelut, suojatut kuvapuhelin yhteydet).</p> <p>Hyödynnetään palveluiden kehittämisessä kehittäjä/kokemusasiantuntijoita.</p> <p>Jatketaan vapaaehtoistyön koordinoimista yhteistyössä vapaa-aikatoimen kanssa.</p>	<p>Hyvinvointikertomuksen painopiste, oma mittari</p> <p>Elinvoimaisuus</p> <p>Kunnassa toimivat yksityiset sosiaalipalvelun tuottajat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kotipalvelun tukipalvelun tuottajat, ilmoituksia rekisterissä kpl - sosiaalipalveluiden tuottajat kpl <p>Lapsiperheet</p> <p>Perhetyöntekijöiden säännölliset päivät lastenneuvolassa</p> <p>Neuvolapäivien lapsikontaktit lkm</p> <p>Nuoret</p> <p>Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL)</p> <p>Ikäihmiset</p> <p>Kotona asuvat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)</p> <ul style="list-style-type: none"> - 75-84-vuotiaat - 75 vuotta täyttäneet - 80-vuotta täyttäneet - 85 vuotta täyttäneet <p>Virtu –verkkoneuvonnan käyttömäärät (Poske)</p> <p>Kehittäjä / kokemusasiantuntijat lkm</p> <p>Yhteistyötapaamiset kolmannen sektorin kanssa lkm</p>	<p>8</p> <p>6</p> <p>11</p> <p>6</p> <p>14</p> <p>14</p> <p>(vuonna 2021)</p> <p>31,5</p> <p>(vuonna 2021)</p> <p>93,8</p> <p>87,6</p> <p>82,3</p> <p>73,2</p> <p>5</p> <p>3</p> <p>2</p>	<p>8</p> <p>6</p> <p>19</p> <p>40</p> <p><10</p> <p>95,6</p> <p>89,1</p> <p>83,0</p> <p>70,5</p> <p>20</p> <p>5</p> <p>4</p>	<p>11</p> <p>17</p> <p>11</p> <p>14</p> <p>(vuonna 2021)</p> <p>31,5</p> <p>(vuonna 2021)</p> <p>93,8</p> <p>87,6</p> <p>82,3</p> <p>73,2</p> <p>5</p> <p>0</p> <p>3</p>

1.4.1.8 Perusturvatoimi yhteensä

Perusturva yhteensä	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 159 268		1 159 268	1 103 504	55 764
Maksutuotot	1 054 933		1 054 933	1 127 222	-72 289
Tuet ja avustukset	132 000		132 000	694 096	-562 096
Muut toimintatuotot	269 130		269 130	271 252	-2 122
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 615 331		2 615 331	3 196 073	-580 742
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-8 152 105		-8 152 105	-7 785 064	-367 041
Palvelujen ostot	-11 819 055		-11 819 055	-10 647 416	-1 171 639
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-721 367		-721 367	-922 159	200 792
Avustukset	-988 580		-988 580	-1 075 385	86 805
Vuokrat	-880 086		-880 086	-1 123 707	243 621
Muut toimintakulut	-9 150		-9 150	-65 172	56 022
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-22 570 343		-22 570 343	-21 618 904	-951 439
TOIMINTAKATE	-19 955 012		-19 955 012	-18 422 830	-1 532 182
Suunn.mukaiset poistot	-17 852		-17 852	-17 853	1
Arvonalentumiset				-40 072	40 072
Tilikauden tulos	-19 972 864		-19 972 864	-18 480 755	-1 492 109

1.4.2 Sivistystoimi

1.4.2.1 Sivistystoimen hallinto

TA500 Sivistystoimen hallinto	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	469 257		469 257	469 541	-284
Maksutuotot				105	-105
Tuet ja avustukset				97	-97
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	469 257		469 257	469 742	-485
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-340 735		-340 735	-300 190	-40 545
Palvelujen ostot	-51 688		-51 688	-57 289	5 601
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-150 790		-150 790	-154 153	3 363
Avustukset					
Vuokrat	-54 003		-54 003	-102 252	48 249
Muut toimintakulut				-316	-316
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-597 216		-597 216	-614 201	16 985
TOIMINTAKATE	-127 959		-127 959	-144 459	16 500
Suunn.mukaiset poistot					
Arvon alentumiset					
Tilikauden tulos	-127 959		-127 959	-144 459	16 500

Asetettujen tavoitteiden toteutumisen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
<i>Ravitsemispalvelut:</i> Koulut:	Ateriasuoritteet €/suorite	172 573 2,38	172 550 2,38	186 125 2,53
Kysely	<i>Arviointiasteikko (1-5):</i> Ruoan riittävyys Ruoan maku Ulkonäkö Lämpötila Ruokailutilanteen sujuvuus Henkilökunnan palvelualttius	>4 >3 >3 >4 >3 >5	>4 >3 >3 >4 >3 >3	Kyselyä ei ole tehty

Henkilöstö:		TP2021	TA2022	TP2022
Henkilöstö:				
Sivistystoimenjohtaja		0,9	0,9	0,9
Toimistovirkailija		0,5	0,5	0,5
Ruokapalvelu:				
Ruokapalvelupäällikkö		1	1	1
Ruokapalvelutyöntekijä		4,9	5	4

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> Sivistystoimenjohtajan tehtävät on erotettu lukion rehtorin tehtävistä 1.8.2021 alkaen ja perustettu määräaikainen sivistystoimenjohtajan virka vuosille 2021- 2025. 	<ul style="list-style-type: none"> Sivistystoimenjohtaja jatkaa virassa suunnitellusti.
<ul style="list-style-type: none"> Vuoden 2022 aikana suunnitellaan sivistystoimen sihteeritehtävät, kun 10 pt valmistellaan sote-siirtymää. Sihteerien tehtäväjako tulee katsoa uusiksi. 	<ul style="list-style-type: none"> Sihteerien tehtäväjaoon linjaus on tehty huhtikuussa 2022. Yksityiskohtien sopimisessa on huomioitu hyvinvointialueelle siirtyneiltä työntekijöiltä sivistysosastolle jääneet tehtävät.
<ul style="list-style-type: none"> Keskuskeittiö jatkaa nykyisissä Kirkonkylän koulun tiloissa uuden koulurakennuksen valmistumiseen 2022 saakka. 	<ul style="list-style-type: none"> Keskuskeittiö on muuttanut uusiin tiloihin 7.3.- 10.3.2022 ja aloittanut 14.3.2022 toimintansa koulukeskus Kerkässä.
<ul style="list-style-type: none"> Keittiöllä jatkaa ruokapalvelupäällikön lisäksi 4 ruokapalvelutyöntekijää kesään 2023 saakka. 	<ul style="list-style-type: none"> Toteutunut.

1.4.2.2 Varhaiskasvatus

TA510 Varhaiskasvatus	Alkuperäinen	Ta-muutos	Talousarvio	Talousarvion	Poikkeama
10 pt 10 pt	talousarvio		muutosten jäl- keen	toteutuma	
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	22 000		22 000	51 654	-29 654
Maksutuotot	103 000		103 000	92 822	10 178
Tuet ja avustukset	300		300	120 201	-119 901
Muut toimintatuotot				580	-580
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	125 300		125 300	265 257	-139 957
TOIMINTAKULUT					

Henkilöstökulut	-1 245 643		- 1 245 643	-1 335 399	89 756
Palvelujen ostot	-231 424		-231 424	-341 742	110 318
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 850		-12 850	-28 704	15 854
Avustukset					
Vuokrat	-211 058		-211 058	-232 489	21 431
Muut toimintakulut	-250		-250	-4 152	3 902
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 701 225		-1 701 225	-1 942 487	241 262
TOIMINTAKATE	-1 575 925		-1 575 925	-1 677 230	101 305
Suunn.mukaiset poistot	-14 592		-14 592	-14 594	2
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-1 590 517		-1 590 517	-1 691 824	101 307

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
<u>Varhaiskasvatus:</u>				
Lasten sijoitukset järjestetään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	Päiväkoti €/h/v	78,60	68,47	91,91
	Perhepv.hoito €/h/v	64,97	80,66	108,43
	Ryhmäperhepv.hoito €/h/v	71,49	81,11	96,40
Esiopetus €/oppilas		7425	8 539	4826
		>14	>14	>14
	<i>Paikan odotusaika pv</i>			
Varhaiskasvatus ja esiopetus järjestetään asiakaskeskeisesti ja joustavasti	<i>Hoitomuoto toteutuu vanhempien ensisijaisen toiveen mukaan %</i>	95	95	95
	<i>Päiväkodin käyttöaste %</i>	85	90	90
Asiakastytyväisyys	<i>Päivähoitojärjestelmä kokonaisuutena TAK™ (asteikko (tydyttävä-hyvä))</i>	-	Hyvä 4	Hyvä 4

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutus	TP2021	TA2022	TP2022
<u>Varhaiskasvatus:</u>			
0-6 –vuotiaiden lkm	168	159	168
Päivähoitopaikkaa tarvitsevien lkm	149	139	151
Esiopetuksessa olevien lkm	46	35	36

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
<u>Varhaiskasvatus</u>			
Varhaiskasv. Johtaja	1	1	1
Varhaiskasv. Lähiesimies määräaik.		0,8	0,8
Varhaiskasv. erit.opettaja	1	1	1
Varhaiskasv. opettaja	6	6	6
Vaka opettaja määräaik.			1
Varhaiskasv. lastenhoitaja	6	7	10
Vaka lastenhoitaja määräaik.			5
Perhepäivähoitaja	12	11	9
Varhaiskasv.ohjaaja	2	1	1
Toimistosihteerit	0,2	0,2	0,2

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatusta on Keskustiellä Kanervikon kiinteistössä, päiväkodin kolme ryhmää sekä vuoroiteryhmä-perhepäiväkoti ja pienen lasten ryhmä-perhepäiväkoti. • Peurantien viisivuotiaiden päiväkotiryhmä ja ryhmäperhepäivähoito siirtyivät lokakuussa 2021 väistötiloihin Tikantielle ja kirkonkylän koululle. • Kotona hoitavat perhepäivähoitajat jatkavat omissa kodeissaan varhaiskasvatustyötä. 	<ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatus on järjestetty pääsääntöisesti tavoitteiden mukaisesti. • Kanervikossa oli kaksi päiväkodin ryhmää (Vekkulit ja Vesselit) sekä kaksi ryhmäperhepäivähoidon ryhmää (Karpalo ja Mustikka) • Kanervikon kolmasryhmä (viskariryhmä) siirtyi elokuussa Kerkkään ja viskaritila toimi lisätilana Kanervikon muille ryhmille. • Peurantien viskariryhmä siirtyi Rantakoululta Kerkkään maaliskuussa. • Tikantien ryhmikset muutettiin päiväkodin ryhmäksi 1.6.2022 alkaen. • Elokuussa Kuhassa ja Rantakoulu 2:ssa aloittivat 2017 syntyneiden viisivuotisen esikoulukoikeilun ryhmät. • Perhepäivähoitajat hoitivat lapsia omista kodeistaan.
<ul style="list-style-type: none"> • Uuden päiväkodin suunnittelu on aloitettu, jonka yhteydessä ratkaistaan esiopetuksen järjestäminen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uuden päiväkodin suunnittelu aloitettiin talvella 2022. • Ohjausryhmä kokoontui kolme kertaa ja henkilökunnan toiveita on kuultu suunnitteluvaiheessa. Suunnittelutyötä on tehty yhteistyössä suunnittelutoimiston kanssa. • Esiopetus siirtyy Kanervikon tiloihin, kun uusi päiväkotikoti valmistuu vuonna 2024. • Päiväkodin urakoitsija valittiin joulukuussa 2022
<ul style="list-style-type: none"> • Päiväkodin valmistuttua ryhmäperhepäiväkotien määrää vähennetään kahteen ja henkilöstöä siirretään uusiin toimiin mahdollisuuksien mukaan sisäisesti kelpoisuusvaatimuksien mukaisesti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kaksi ryhmäperhepäiväkotia jatkaa toimintaansa uuden päiväkodin valmistumiseen saakka.
<ul style="list-style-type: none"> • Vuonna 2022 vakinaistetaan yksi määräaikainen varhaiskasvatuksen opettajan toimi ja yksi määräaikainen varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Elokuun alusta vakinaistettiin kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa ja kolme varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. • Kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimeä tuli auki irtisanomisen ja täyttämättä olevan paikan vuoksi.
<ul style="list-style-type: none"> • Vuonna 2023 perustetaan yksi uusi varhaiskasvatuksen opettajan ja yksi uusi varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vuonna 2023 perustettava varhaiskasvatuksen opettajan toimi siirrettiin perustettavaksi jo elokuussa 2022. • Lastenhoitajan toimi tarkastellaan ensi vuonna uudestaan. Varhaiskasvatuslaki muutos on tulossa voimaan 2030, jolloin henkilöstörakenne muuttuu, niin että päiväkotiryhmässä on 2/3 varhaiskasvatuksen opettajia ja sosionomeja ja 1/3 varhaiskasvatuksen lastenhoitajia.

	<ul style="list-style-type: none"> Määräaikaisia varhaiskasvatuksen henkilökuntaa on täytynyt ottaa vuonna 2022 useampi, ryhmien määrän kasvaessa.
<ul style="list-style-type: none"> Varhaiskasvatukseen on tilattu nykyisen ohjelmiston varhaiskasvatusosio, joka mahdollistaa sähköisen asiointin, käyttöönottoaikaa ei ole vielä vahvistettu. 	<ul style="list-style-type: none"> Tilattuun sähköiseen ohjelmistoon ei ole vahvistettu käyttöönottopäivää. Varhaiskasvatuksen johtaja on kysellyt myös muilta toimittajilta tarjouksia.
<ul style="list-style-type: none"> Varhaiskasvatuksessa jatketaan varhaiskasvatuksen kehittämistyötä ja pyritään vakiinnuttamaan toimipisteet uuden päiväkodin myötä. 	<ul style="list-style-type: none"> Varhaiskasvatuksessa on tehty pitkäntähtäimen kehittämistyötä ja jatkuu edelleen.
<ul style="list-style-type: none"> Päiväkodin lähiesimiehen määräaikainen virka perustetaan ajalle 1.3-31.12.2022. 	<ul style="list-style-type: none"> Lähiesimiehen virka on täytetty 31.12.2022 saakka.

1.4.2.3 Perusopetus

TA520 Perusopetus	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	65 000		65 000	196 876	-131 876
Maksutuotot	6 000		6 000	10 469	-4 469
Tuet ja avustukset				27 832	-27 832
Muut toimintatuotot				3 294	-3 294
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	71 000		71 000	238 471	-167 471
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-3 366 544		-3 366 544	-3 347 933	-18 611
Palvelujen ostot	-1 131 606		-1 131 606	-1 172 382	40 776
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-202 350		-202 350	-181 135	-21 215
Avustukset					
Vuokrat	-1 274 451		-1 274 451	-1 420 022	145 571
Muut toimintakulut				-3 080	3 080
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 974 951		-5 974 951	-6 124 552	149 601
TOIMINTAKATE	-5 903 951		-5 903 951	-5 886 082	-17 869
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-5 903 951		-5 903 951	-5 886 082	-17 869

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Laadukkaan perusopetuksen järjestäminen	<i>Oppilaista sijoittuu jatko-opintoihin, %</i>	100	100	100
	<i>Oppilaita sijoittuu oman kunnan lukioon, % (14/64)</i>	22	>27	22
Henkilöstön ammattitaito 10 pt Opetus järjestetään taloudellisesti, perusopetuksen kustannukset	<i>Oppilaita etälukioon</i>			
	<i>Pätevien opettajien osuus</i>	90,4	>93	90,4
	<i>Euroa/oppilas</i>	11 298	11 625	11 867

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2021	TA2022	TP2022	
	31.12.2021	20.9.2022	31.12.2022	
<u>Oppilaita yhteensä</u>	528	497	503	
Esioppilaat	35	34	34	
1-6 vuosiluokat	332	300	300	
7-9 vuosiluokat	161	163	164	
Valmistava opetus			5	
Oppilaskohtaiset kustannukset 10 pt t	Oppilaita keskimäärin TP 2021	€ /oppilas	Oppilaita keskimäärin TP 2022	€ /oppilas
Kirkonkylä	225	10 832	206	12 016
Kuha	59	10 502	61	11 087
Yläaste	211	12 206	215	12 498
Yhteensä	495	11 180	482	11 867

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
Hallintopalvelut			
- rehtori	2	2	2
Opetuspalvelut			

- luokanopettaja	19	19	19
- lehtorit	9	12	9
- erityisopettaja	4	4	4
- erit.luokanop.	3	3	3
- tuntiopettaja	3	2	3
- valmistava opetus			1
- aikuisten perusopetus			
Avustajapalvelut			
- vakinaiset	15	16	15
- määräaikaiset	5	4	5
- laskutus toiseen kuntaan		1	
Koulukuraattori	0,95	0,95	0,95
Toimistos sihteeri	0,6	0,6	0,6

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> Kirkonkylän koulu, Ranuan yläaste ja Ranuan lukio jatkavat nykyisissä tiloissaan uuden monitoimikeskuksen rakentamisen ajan. Liikenne- ja pihajärjestelyt toteutetaan osin poikkeavasti yhteistyössä rakentajan kanssa. 	<ul style="list-style-type: none"> Kirkonkylän koulu aloitti kokonaisuudessaan lukuvuoden 22-23 uusissa koulutiloissa monitoimikeskus Kerkässä. Rakennusaikaiset piha- ja liikennejärjestelyt toimivat hyvin, onnettomuuksia ei ollut.
<ul style="list-style-type: none"> Kirkonkylän koulu (vuosiluokat 1-5) sekä yläkoulun/lukion KS- ja MU opetus siirtyvät kokonaisuudessaan uuteen monitoimikeskukseen syksystä 2022 alkaen. Samalla koko Aapiskujan koulualueen ruokailut toteutetaan uudessa monitoimikeskuksessa. Muuttoa ryhdytään valmistelevaan ja osin toteuttamaan keväällä 2022 tilojen valmistuttua käyttökuntoon. 	<ul style="list-style-type: none"> Monitoimikeskus Kerkkä otettu käyttöön tänä syksynä koko laajuudessaan.
<ul style="list-style-type: none"> Kirkonkylän koululta vähenee yhden määräaikaisen luokanopettajan tarve syksystä 2023 alkaen. 	<ul style="list-style-type: none"> Luokanopettajien määrä pysyy samana kuu-densien luokkien siirtyessä Kirkonkylän koulun hallinnon alle.
<ul style="list-style-type: none"> Musiikinopettajan viran perustaminen ke-väällä 2022. Virka olisi kirkonkylän ala- ja yläkoulun sekä lukion yhteinen. 	<ul style="list-style-type: none"> Siirtyy seuraavalle lukuvuodelle

<ul style="list-style-type: none"> Kirkonkylän koululla toimii oma rehtori 31.7.2022 saakka. Keväällä 2022 suunnitellaan rehtorijärjestelyt tuleville vuosille huomioiden oppilasmäärien ja opetusryhmien määrät. 	<ul style="list-style-type: none"> Kirkonkylän koululla on oma rehtori 31.7.2024 saakka. Yhtenäiskouluun siirtymisen myötä hallinto suunnitellaan uudelleen.
<ul style="list-style-type: none"> Valtion erityisavustusten tuella pyritään palkkaamaan lisää koulunkäynninohjaajia ja kehittämään koulujen kerhotoimintaa. Näihin toimintoihin varataan vaaditut omarahoitusosuudet. 	
<ul style="list-style-type: none"> TVT-laitteita hankitaan perusopetukseen lisää opetuksen kehittämiseksi sekä epidemian vaikutuksiin varautumiseksi. 	<ul style="list-style-type: none"> Yläkoulun oppilaskäytössä olevia laitteita on päivitetty.
<ul style="list-style-type: none"> Yhtenäiskouluun siirtymisen suunnittelu, valmistelu ja valmennus: Veso-päivien lisäksi yhteissuunnittelu-aikojen hyödyntäminen, myös tiimien uudelleen järjestäminen. 	<ul style="list-style-type: none"> Veso-päivät pidetty 8-9.8. Yhtenäiskoulun toimintakulttuurin perustan luominen aloitettu yhteisellä iltapäivällä 12.10.
<ul style="list-style-type: none"> Koululla on paljon erityisen tuen tarvetta ja kouluun sopeutumisen tarve on lisääntynyt. Perusopetukseen tarvitaan yksi kuntouttava ja koulunkäyntiä tukeva opetusryhmä. Se vaatii resurssiopettajan palkkaamista ja tuntien jakoa perusopetuksen sisällä. 	<ul style="list-style-type: none"> Palkattu erityisopettaja määräajaksi.
<ul style="list-style-type: none"> Keväällä 2022 haetaan valtion erityisavustusta lv 2022-2023 kuntouttavan luokan opettajan ja koulunkäynnin ohjaajien palkkaamiseen perusopetuksen ryhmien joustavaksi muodostamiseksi (omarahoitus vähintään 20%) 	<ul style="list-style-type: none"> Toteutunut: Ranuan kunnalle on hakemuksen perusteella myönnetty 126000 euroa valtion erityisavustusta esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2022–2023 (OKM/359/520/2022). <p>Asiakirjan nimi: ”Yhdenvertaisuuden, osaamisen, kykyuskomusten, voimaantumisen ja oppimisen ilon vahvistaminen esi- ja perusopetuksessa”</p>
<ul style="list-style-type: none"> Koulunkäynninohjaajien toimien vakinaistamisen selvittäminen V 2022 	
<ul style="list-style-type: none"> Eläinpuistoyhteistyö / Luonto-erä -opetus <p>- Vastavuoroinen yhteistyö</p> <p>- 5.000€ - 6.000€ / vuosi: Kuljetukset kouluilta eläinpuistoon (Perusopetus ja lukio; vähintään kaksi kertaa vuodessa luokka kävisi eläinpuistossa)</p> <p>- 10.000€ polkupyörien hankintaan vuonna 2022: Polkupyörien hankinta monitoimikeskukselle (Kuhasta kuljetus) sekä varaston rakentaminen polkupyörille säilytykseen, varusteisiin ja huoltoon</p>	<ul style="list-style-type: none"> Eläinpuiston kausikortit myönnetty kaikille oppilaille lokakuussa 2022. Kausikortit ovat voimassa lukuvuoden ajan. <ul style="list-style-type: none"> Polkupyörät on hankittu.

<ul style="list-style-type: none"> Muuta <p>- Saliin käyttö: Yhdenmukaistaa salien maksut ja käyttö</p>	<ul style="list-style-type: none"> Saliin käyttömaksut ja säännöt on yhteinäistetty
<p>Kuhan koulu</p> <ul style="list-style-type: none"> Kuhan koulu jatkaa suunnitelmavuosien ajan neljän opettajan kouluna. Lukuvuonna 2021-2022 jaetaan eri ryhmiin 3. ja 4. luokat. Lukuvuonna 2022-2023 jaetaan eri ryhmiin 5. ja 6. vuosiluokat. Kuhan koulussa jatkaa yksi vakituinen koulunkäynnin ohjaaja 	<ul style="list-style-type: none"> 3. ja 4. luokkien jako eri ryhmiin on toteutunut.

1.4.2.4 Lukio ja ammatillinen koulutus

TA530 Lukio- ja ammatillinen koulutus	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot	4 600		4 600	3 802	798
Tuet ja avustukset	19 500		19 500	22 969	-3 469
Muut toimintatuotot				315	-315
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	24 100		24 100	27 085	-2 985
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-535 638		-535 638	-533 518	-2 120
Palvelujen ostot	-101 442		-101 442	-116 295	14 853
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 960		-35 960	-36 759	799
Avustukset					
Vuokrat	-152 313		-152 313	-137 565	-14 748
Muut toimintakulut				-1	-1
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-825 353		-825 353	-824 138	-1 215
TOIMINTAKATE	-801 253		-801 253	-797 053	-4 200
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-801 253		-801 253	-797 053	-4 200

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Laadukas opetus	Keskeyttäneiden osuus, % Ylioppilaskirjoitukset	12,7	<4	3,6

	<i>-arvosanojen keskiarvo</i>	keskita- soa	keskita- soa	keskita- soa
	<i>Pätevien opettajien osuus, %</i>			
Henkilöstön ammattitaito	<i>Euroa/oppilas</i>	100	100	100
Opetus järjestetään taloudellisesti				
- lukion kustannukset		14 482	15 196	13 288

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutumisen	TP2021 31.12.2021	TA2022 20.9.2021	TP2022 31.12.2022
<u>Opiskelijat</u>			
Lukio	50	61	60
Etälukio			
Kaksois/kolmoistutkinto			
Askel Ammattistartti/Askel I			
Telma BR16			

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
Opetuspalvelut			
- rehtori	1	1	1
- lehtorit	7	7	7
- koulukuraattori	0,05	0,10	0,10
- toimistosihteeri	0,30	0,30	0,30

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> Maksuton lukiokoulutus ja uuden lukion opetussuunnitelman mukainen opetus laajenevat syksynä 2022 toiselle vuosikurssille ja syksyllä 2023 kolmannelle vuosikurssille. 	<ul style="list-style-type: none"> Niille opiskelijoille, joille ei kuulu maksuton toisen asteen opetus on korvattu matkakustannusten omavastuuosuus ja tarjottu ilmainen koulukuljetus yli 5 km:n koulumatkalle. Lukio on lainannut kurssikirjat opiskelijoille kurssien ajaksi.

<ul style="list-style-type: none"> • Kevään 2022 tutkintouudistus koskee niitä opiskelijoita, jotka aloittavat ylioppilastutkinnon suorittamisen keväällä 2022 tai sen jälkeen. Tutkinnon suorittaminen alkaa, kun kokelas ilmoittautuu ensimmäisen kerran suorittamaan ylioppilaskokeita. 	<ul style="list-style-type: none"> • Syksyn 2022 kirjoituksista alkaen kaikki läsnä olevat nuorisosaasteen lukiolaiset kirjoittivat uuden tutkinnon mukaisesti. Mukana oli tutkinnon täydentäjiä kirjoittamassa vanhan tutkinnon mukaan.
<ul style="list-style-type: none"> • Lukion kirja- ja oppimateriaalimäärärahoissa huomioidaan maksuttoman lukiokoulutuksen ja uuden opetussuunnitelman käytön laajeneminen toiselle ja kolmannelle vuosikurssille. Aluksi uusittavia oppikirja-, digiopetus-, koe- ja laskinaineistoja ovat matemaattisten aineiden, vieraiden kielten, toisen kotimaisen kielen, maantieteen sekä äidinkielen oppimateriaalit. Vuodelle 2022 varataan opetusmateriaaleihin lisämäärärahaa 11 000 euroa ja vuodelle 2023 varataan vielä 7 500 euroa enemmän. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uuteen lukion OPSiin siirtyminen on huomioitu kirjahankinnoissa ja kirjallisuuteen lisätty määräraha on käytetty ja käytetään suunnitelman mukaisesti.
<ul style="list-style-type: none"> • Vuonna 2024 lisätyt määrärahat säilytetään ja uusitaan kaikkien muiden kuin edellä mainittujen oppiaineiden oppikirjat saman vuoden aikana. Vuonna 2025 oppimateriaaleihin varattua määrärahaa voidaan pienentää 16 000 euroa, kun uudistuksesta aiheutuvia kuluja jää vain vuosittain hankittavista digiopetus-, koe- ja laskinaineistoista. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lisämäärärahaa tarvittiin ja käytettiin 2022 osalta niin, että kirjallisuus saatiin uusittua suunnitelmien mukaan. Vuodeksi 2023 ei tarvittu budjetoita enää ylimääräistä. Eli 2023 budjetoitiin normaali kirjallisuus- ja oppimateriaaliraha plus 11000. Vuonna 2025 vähennetään 8500 euroa ja palataan ”normaalille” tasolle.
<ul style="list-style-type: none"> • Paikallissopimus valinnaiskursseiden ja lukiodiplomien (mu, ku, li, tn) järjestämisperusteista laaditaan vuosittain. Sopimuksessa kiinnitetään huomiota aineenopettajien opetusvelvollisuuden täyttymiseen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Edellisten vuosien tapaan on tehty paikallissopimus valinnaiskursseiden ja lukiodiplomien (mu, ku, li, tn) järjestämisperusteista.
<ul style="list-style-type: none"> • Lukion opiskelijatietokoneista uusitaan leasing-rahoituksella 20 vanhinta tietokonetta vuodesta 2023 alkaen, kun edellisen hankinnan sopimuskausi päättyy. Leasingmääräraha säilytetään nykyisellään koko suunnittelujaksolla. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lukion opiskelijatietokoneista uusittiin leasing-rahoituksella 20 vanhinta keväällä 2022 ja loppuvuodesta 2022 vielä 10. Uusimista jatketaan 2023 vähintään 20 tietokoneella.
<ul style="list-style-type: none"> • Lukiolla aloitetaan suunnittelu koskien siirtymistä langattomien kurssikokeiden pitämiseen, ja samalla valmistaudutaan mahdolliseen langattomien ylioppilaskokeiden järjestämiseen, kunhan YTL:n kokeilusta saadaan tuloksia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vuodeksi 2023 on varattu 5000 euroa virtuaalipalvelinten hankkimiseksi YO-tutkintojen ja koeviikon opintojaksokokeiden pitoa varten. Samalla tarkastellaan mahdollinen langattomuuteen siirtyminen huomioiden kesällä 2023 tapahtuva Rantakoululle siirtyminen 2024 vuoden loppuun asti.
<ul style="list-style-type: none"> • Lukion opetussuunnitelmaa täydennetään paikallisten valinnaisten opintojaksojen osalta huomioiden omien opettajien osaaminen sekä opetuksen järjestäminen yhdessä paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Katso erikoistumiskohta alemppaa.

<ul style="list-style-type: none"> Lukio tarjoaa vieraiden kielten opetusta hankkimalla verkkokursseja opiskelijoille. Ranskan ja saksan osalta noudatetaan paikallissopimusta, ja verkkokursseja voidaan hankkia yksittäisille opiskelijoille, mikäli koulun omat opintojaksot eivät toteudu. Tätä varten varataan vuosittainen 2 000 euron määräraha verkkokurssien järjestämiseen. 	<ul style="list-style-type: none"> Yksittäisiä ranskan ja saksan kursseja on hankittu ostopalveluna TutorHousen Digi-luokasta.
<ul style="list-style-type: none"> Lukion rakennus lunastetaan kunnan omaisuudeksi vuonna 2023. Hankinnan kustannusarvio on 310 000 euroa. 	<ul style="list-style-type: none"> Kunnassa on tehty päätös uuden yläkoulu-lukion rakentamisesta. Lukiorakennusta ei lunasteta. Viimeistään kesällä 2023 lukio siirtyy "Rantakouluun" uuden koulun rakentamisen ajaksi. Lukiolta on rehtori edustajana rakennuksen hanke-suunnittelussa.
<ul style="list-style-type: none"> Lukiossa valmistaudutaan opetustilojen remontointiin siten, että korjausten ja muutostöiden tarpeita kartoitetaan yhdessä opiskelijoiden ja opettajien kanssa. 	<ul style="list-style-type: none"> Kunnassa on päätetty rakentaa uusi yläkoulu-lukio. Opiskelijat ja opettajat ovat olleet mukana sen suunnittelussa.
<ul style="list-style-type: none"> Lukion erikoistuminen valmistellaan yhteistyössä opettajakunnan ja sivistystoimenjohtajan kanssa siten, että kevään 2022 ja lukuvuoden 2022-2023 aikana erikoistumisen tarvitsemat toimenpiteet ja edellytykset laitetaan kuntoon. Tavoitteena on, että lukuvuoden 2023-2024 alusta lukio toimisi erikoistuneena lukiona. Erikoistumisen valmistelun lisäksi selvitetään mahdollisuutta kaksoistutkinnon suorittamisen järjestämiseen 31.5.2022 mennessä. 	<ul style="list-style-type: none"> Erikoistuminen on käynnistynyt aikataulu-tuksella, päätöksillä tarkemmista teemoista ja erikoistumisen huomioimisella uudisrakentamisessa syksyn 2022 aikana. Verkostoituminen ja yhteistyökumppaneiden hankinta on myös aloitettu. Oppilaitosyhteistyö on kartoitettu syksyn 2022 aikana. Kevään 2023 aikana valmistuu opintojaksotarjotin lukuvuodeksi 2023-2024 sekä etsitään yrittäjäkumppaneita. Erikoistumisen suunnittelu valmistuu lukuvuoden 2022-2023 aikana ja koko opintojaksotarjotin on käynnissä uudisrakennuksen valmistuttua lukuvuonna 2025-2026. Syksyllä 2023 aloittavat voivat aloittaa opiskelemaan Luontoyrittäjäopintoja. <p>2.-3. - tutkinnon helpottaminen lukiolaisten osalta on käynnistetty kartoittamalla ammatillisen puolen yhteistyöoppilaitosten tarjontaa (REDU, Lappia, OSAO). Mahdollisuuksien selvitys valmistui 31.12.2022 mennessä ja keväällä 2023 voidaan tehdä tarvittavat sopimukset koskien lukuvuotta 2023-2024 ja jatkoa varten.</p>

1.4.2.5 Kansalaisopisto

TA540 Kansalaisopisto	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot				1 520	-1 520
Maksutuotot	40 250		40 250	25 877	14 373
Tuet ja avustukset	5 000		5 000	2 750	2 250
Muut toimintatuotot	150		150	18 292	-18 142
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	45 400		45 400	48 439	-3 039
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-181 181		-181 181	-180 143	-1 038
Palvelujen ostot	-70 493		-70 493	-53 213	-17 280
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 800		-4 800	-10 639	5 839
Avustukset	-14 000		-14 000	-14 000	0
Vuokrat	-81 402		-81 402	-67 511	-13 891
Muut toimintakulut	-400		-400	-1 321	921
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-352 276		-352 276	-326 827	-25 449
TOIMINTAKATE	-306 876		-306 876	-278 388	-28 488
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-306 876		-306 876	-278 388	-28 488

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Vaikuttavuus	<i>Opetustuntien määrä</i>	3 366	4 300	3 196
	<i>Opiskelijoiden osuus kunnan väestöstä. (3670/675 v. 2021) %</i>	18	23	18
	<i>-ennuste 2022 (3670/860) %</i>			
	<i>-toteuma 2022 (3619/679) %</i>			
	<i>Oppilasryhmien määrä</i>			
	<i>-josta sivukyllillä</i>	161	178	161
		8	14	5
	<i>Opiskelijoiden määrä</i>			
	<i>-naisia</i>	675	860	679
	<i>-miehiä</i>	453	520	475
		222	340	204
	<i>Valtionapuun oikeuttavat tunnit</i>			
		3 264	3 300	3 277

Taloudellisuus	<i>Pidetyt valtionapuun oikeuttavat tunnit (ilman maksullisen palvelutoiminnan tunteja)</i>	3 320	3 900	3 193
	<i>-maksupalvelukoulutukset h/osall. Etäopetuksen opetustuntien määrät, josta maksupalvelukoulutusta h/os.</i>	46/32		28/3
	<i>Taiteen perusopetuksen opetustuntien määrä</i>	286		212
	<i>Kansalaisopiston opetustunnit yht. Opetustunnin hinta €</i>			
	<i>-tp. 2021 (260 228/3366)</i>	3 366	4 300	3 196
	<i>-ta 2022 (292 876/3900)</i>			
	<i>-tp 2022 (264 379/3196)</i>			
	Toteuma 14 197€	77	75	83
		ka 8	9	ka 8
Musiikkiopisto (14 000 €)				

Toiminnan kysyntä/laajuustietojen toteutuma	TP2021	TA2022	TP2022
Kansalaisopiston opiskelijoita 7-70 vuotiaista kuntalaisista			
- oppivelvollisuusikäiset	33 %	25 %	28 %
- työkäiset	20 %	25 %	25 %
- työttömät	2 %	5 %	3 %
- eläkeläiset (yli 65 v.)	35 %	35 %	35 %
- muut (kotiäiti/-isä, alle kouluikäinen, varusmies yms.)	10 %	10 %	9 %
Opetus alle 16-vuotiaille:			
- opetustuntien määrä	437		401
- opiskelijoita kaikkiaan	273		508
- tyttöjä	126		308
- poikia	147		200

Toiminnan rahoitus	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Tulot			
Valtionosuus	159 373	157 713	167 139
Osallistumismaksut	28 341	24 724	25 689
Hankerahoitus	1 000	1 649	
Muu rahoitus	22 262	18 966	22 562
Kuntarahoitus	64 678	102 515	97 240
Menot			
Henkilöstökulut	171 306	177 104	180 143
Matkat	8 285	7 814	9 223
Vuokrat	53 272	73 994	67 511
Muut kulut	42 791	46 655	55 853

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
Hallintopalvelut			
- rehtori	0,10	0,10	0,10
- suunnittelu opettaja	0,25	0,25	0,25
- toimistosihteeri	0,6	0,6	0,6
Opetuspalvelut			
- musiikinopett.	1	1	1
- pt.tuntiopett.	1	1	1
- st.tuntiopett.	40	40	40

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> Kansalaisopiston rehtorin tehtävät ovat osa sivistystoimenjohtajan työnkuva. Kurssi-suunnittelu sisältyy vapaa-aikatoimenjohtajan tehtävään. 	<ul style="list-style-type: none"> Kurssisuunnittelu lukuvuodeksi 2022-2023 on käynnistynyt. Osaamisperusteet on otettu pilottikursseissa käyttöön.
<ul style="list-style-type: none"> Ranuan kansalaisopiston toiminnan rahoitus turvataan ja kehitetään monipuolisten koulutusten sekä harrastusten tarjontaa kuntalaisille. 	<ul style="list-style-type: none"> Kurssisuunnittelussa huomioidaan.
<ul style="list-style-type: none"> Taiteen perusopetus musiikissa jatkuu kansalaisopistossa. 	<ul style="list-style-type: none"> Taiteen perusopetuksessa on ollut mukana kevätkaudella 9 ja syyskaudella 3 opiskelijaa. Pitkäaikaisen opettajan muutto paikkakunnalta näkyy.
<ul style="list-style-type: none"> Lapin Musiikkiopiston opiskelijoiden stipendit ovat haettavissa ranualaisille oppilaille 18 vuotiaaksi asti vuosittain syyskuun 2. pe mennessä, valtuuston vahvistaman Ranuan 	<ul style="list-style-type: none"> Stipendejä on myönnetty lv 2022-2023 kahdeksan.

<p>kunnan TA 2022 ja TS 2023 – 2024 mukaisesti. Lukuvuosittain myönnettävä avustussumma on enintään 14 000 euroa. Avustus maksetaan ilmoitettuun määräaikaan (30.9.2022/15.2.2023) mennessä hakemuksen jättäneiden ehdot täyttävien hakijoiden kesken tasasuuruusin määrin siten, että avustus on enimmillään 1.500 euroa/opiskelija/lukuvuosi.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Toiminnan tavoitteena on kannustaa kuntalaisia aktiiviseen itsensä kehittämiseen sekä lisätä kuntalaisten aktiivista kansalaisuutta, yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa yhteiskunnassa, huomioiden erityisesti kansalaisten digitaidot. 	<ul style="list-style-type: none"> Koronan vaikutuksesta varovaisuus osallistumiseen on näkynyt kurssien osallistujamäärissä. Kurssien vähimmäismäärä on ollut viisi opiskelijaa. Digitupa on toiminut tiistaisin lukuvuoden ajan. Kurssien käynnistymisissä on ollut haasteita sijaisten puutteen vuoksi,
<ul style="list-style-type: none"> Kansalaisopisto on vahva kulttuurinen toimija, joka edistää toiminta-alueensa asukkaiden terveyttä, hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja elinvoimaa sekä toimii paikallisten ihmisten tarpeista. Kansalaisopiston tarjonnassa huomioidaan hyvinvoinnin haasteisiin vastaaminen. 	<ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointia ja osallisuutta tarjotaan aktiivisesti.
<ul style="list-style-type: none"> Koillismaan opistojen yhteisessä LAKE – hankkeen jatko-osassa aihealueina ovat osaamisperusteisuus ja kestävä kehitys. 	<ul style="list-style-type: none"> Hanke on edistynyt hyvin. Kestävä kehitys näkyy toiminnassa ja kestävä kehityksen viikkona syyskuussa. Hankkeen Koillisopistojen yhteinen opetussuunnitelma on lisätty kansalaisopistojen ePerusteisiin.
<ul style="list-style-type: none"> Toivolan koulu on opiston toimitila, joka toimii myös 3. sektorin järjestöjen ja eri toimijoiden kohtaamispaikkana. Tilojen käyttövuorot ovat haettavana seuraavaan lukuvuoteen toukokuussa. Lukuvuodesta 2022 - 2023 alkaen kurssitoimintaa voidaan myös järjestää uuden monitoimikeskuksen tiloissa. 	<ul style="list-style-type: none"> Toivolan koululla on käynnistynyt pintaremontti, jonka suunnitteli sisustussuunnittelija Marjo Saarinen. Toivolan toiminnallisuus järjestöjen kokoontumispaikkana kehittyy ja syksyllä vuorovaraukset Julius-varausjärjestelmän kautta. Toivolan koulun pintaremontti on valmistunut Kansalaisopiston kurssina. Kurssilaiset olivat pääsääntöisesti nuorten työpajalta. Julius-varausjärjestelmässä on vielä tehostettavaa.
<ul style="list-style-type: none"> Kurssitarjonnassa panostetaan edelleen digitaalisten kehittämiseen ja laajennetaan tarjontaa digimarkkinointiin ja e-sporttiin, yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. 	<ul style="list-style-type: none"> Kurssitarjonnassa huomioidaan opetusresurssien toteutuessa digimarkkinointi ja e-sportti. * Kyseiset kurssit eivät toteutuneet syyskaudella.
<ul style="list-style-type: none"> Liikkuva iltapäiväkerho tarjotaan ilmaiseksi kaikille peruskoululaisille ja lukiolaisille. 	<ul style="list-style-type: none"> Tarjonta on ollut kysyttyä ja toteutunut suunnitelman mukaisesti. Liikkuva Iltapäivä tarjoaa liikuntaa, mutta osallistujamäärät eivät ole kaikilta osin suuret.

<ul style="list-style-type: none"> Ranuan kunnan 105 -juhlavuoden merkeissä toteutetaan juhlavuonna mm. Topoteekki, yhteisöllinen kuvapankki kulttuuritoimen kanssa yhteistyössä. 	<ul style="list-style-type: none"> Topoteekin käynnistyminen on siirtynyt työntekijän puuttumisen vuoksi. Topoteekki käynnistyi kesän aikana ja sivut on avattu vaaditun 100 kuvan täytyttyä. Topoteekki vaatii henkilöresurssia.
--	---

1.4.2.6 Kirjasto

TA550 Kirjasto	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	20 529		20 529	4 134	16 395
Maksutuotot	3 200		3 200	2 163	1 037
Tuet ja avustukset	19 000		19 000	19 227	-227
Muut toimintatuotot				3 365	-3 365
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	42 729		42 729	28 888	13 841
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-216 377		-216 377	-195 906	-20 471
Palvelujen ostot	-33 443		-33 443	-28 899	-4 544
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-94 820		-94 820	-88 440	-6 380
Avustukset					
Vuokrat	-61 141		-61 141	-132 160	71 569
Muut toimintakulut	-500		-500	-974	424
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-317 555		-317 555	-446 379	40 598
TOIMINTAKATE	-363 052		-363 052	-417 491	54 439
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-363 052		-363 052	-417 491	54 439

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Kirjaston kokoelmien laadun ja määrän säilyttäminen	<i>Hankinnat (asukasluku/1000)</i>	354	>400	702
Laadukkaat ja asiakaskeskeiset kirjasto- ja tietopalvelut	<i>Lainaus/kokoelmat</i>	1,15	>1,2	1,06
Verkkopalvelujen tarjoaminen asiakkaiden käyttöön	<i>Kokonaislainaus/asukasluku</i>	16,19	>15	15,16
Palvelujen tuottaminen mahdollisimman taloudellisesti	<i>Kirjastokäynnit/asukas</i>	6,46	>8	6,70

	<i>Käyttäjäkoulutuksiin osall.</i>	234	>150	172
	<i>Tapahtumiin osall.</i>	338	>200	42
	<i>(molemmat as.luku/1000)</i>			
	<i>Internet koneita asiakkaille</i>	7	5	5
	<i>Lainan hinta (toimintakulut/kokonaislainaus) €</i>	5,28	4,00	8,13
	<i>Käynnin hinta (toimintakulut/fyysiset kirjastokäynnit) €</i>	13,24	10,00	18,39

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen		TP2021	TA2022	TP2022
Lainojen määrä		60 081	>70 000	54 876
Fyysiset kirjastokäynnit		23 973	>40 000	24 270
- verkkokäynnit		19 770	>20 000	

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
-kirjastotoimenjohtaja	1	1	1
-kirjastonhoitaja	1	1	1
-kirjastovirkailija	1	1	1
-kirjastoautonkuljettaja-virkailija	1	1	1
-kirjastoapulainen (oppis)	1	1	0,83
-hanketyöntekijä			0,17

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> Kirjastopalvelut siirtyvät uuteen monitoimikeskukseen vuoden 2022 aikana. Muuttoaikana kirjastopalvelut voivat olla suljettuna 1-2 kuukautta. 	<ul style="list-style-type: none"> Kirjasto on ollut suljettuna elo-syyskuun ajan. Kirjasto avattiin uudessa monitoimikeskuksessa 3.10.2022
<ul style="list-style-type: none"> Kirjaston toiminta, aineisto ja tiloja tarvitsevat palvelut sopeutetaan huomattavasti pienentyneisiin uusiin tiloihin. Kaikille palveluille ei ole tiloja uudessa kirjastossa, mm. Virtulle etsitään uusi tila tai siitä luovutaan. 	<ul style="list-style-type: none"> Kirjaston aineistoja on poistettu ja lahjoitettu kuntalaisille. Tapahtumatuotantoa ja näyttelytoimintaa supistetaan uusissa tiloissa ja piskelijoille ym. ei ole työskentelytiloja. Virtun sähköisen asiointin palvelut on irtisanottu ja Virtun laitteet haettu pois.

<ul style="list-style-type: none"> Kirjastoauton toiminta jatkuu entisellä tasolla suunnitelmavuosien ajan. Kirjastoauto käyttää vanhan kirjistorakennuksen autotallia ja varastotiloja niin kauan kuin mahdollista tai autolle etsitään muu lämmin talli. 	<ul style="list-style-type: none"> Kirjastoauton toiminta on jatkunut entisellään. Kirjaston muutto ei vaikuta kirjastoauton palveluihin ja suunnitelman mukaan auto liikennöi silloinkin, kun kirjasto oli suljettuna muuton vuoksi. Kirjastoauto käyttää entistä tallia ja varastotiloja.
<ul style="list-style-type: none"> Omatoimiaika antaa kuntalaisille mahdollisuuden hyödyntää kirjastopalveluja aamusta iltaan viikon jokaisena päivänä. Asiakaspalveluaika keskitetään virka-ajalle, niin että virkailija on paikalla sellaisena aikana, kun palvelulle on eniten käyttöä. Kirjasto palvelee myös etäyhteyksien avulla. 	<ul style="list-style-type: none"> Kirjaston omatoimipalvelut toimivat kaikkina viikonpäivinä klo 8.30 – 20. Maanantaisin ja torstaisin palveluaika on klo 12 - 19. Tiistaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin palveluaika on klo 12 – 16. Kirjaston verkkopalvelut hoidetaan Lapin kirjastojen kanssa yhteistyössä ja asiakkaat voivat lainata e-aineistoja.
<ul style="list-style-type: none"> Kirjastoauton toiminta jatkuu entisellä tasolla suunnitelmavuosien ajan. 	
<ul style="list-style-type: none"> Kirjasto on hakenut valtionavustusta Demokratia-hankkeelle. Jos avustus saadaan, niin siihen palkataan työntekijä 6 kk ajaksi. 	<ul style="list-style-type: none"> Ranuan kunta sai ainoana kuntana Lapissa valtionavustusta demokratiahankkeelle 19 000,00 euroa. Hanke on aloitettu v. 2022 alusta. Hanketyöntekijä on palkattu marraskuun 2022 alusta 6 kuukaudeksi.

1.4.2.7 Vapaa-aikatoimi

TA560 Vapaa-aikatoimi	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	500		500	11 504	-11 004
Maksutuotot	500		500	45	455
Tuet ja avustukset	270 345		270 345	210 977	59 368
Muut toimintatuotot	38 475		38 475	31 773	6 702
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	309 820		309 820	254 299	55 521
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-361 279		-361 279	-332 346	-28 933
Palvelujen ostot	-157 534		-157 534	-137 870	-19 664
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 307		-36 307	-35 830	-477
Avustukset	-23 900		-23 900	-22 400	-1 500
Vuokrat	-253 821		-253 821	-257 199	3 378
Muut toimintakulut	-800		-800	-9 304	8 504
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-833 641		-833 641	-794 948	-38 693
TOIMINTAKATE	-523 821		-523 821	-540 649	16 828
Suunn.mukaiset poistot	-14 592		-14 592	14 594	2
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-538 413		-538 413	-555 243	16 830

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Avustukset, liikunta	Avustettavat liikuntajärjestöt/jäsenmäärät	5/622	6/750	5/569
Avustukset, nuoriso	Avustettavien nuorisojärjestöjen jäsenmäärä/avustukset /€	280/ 9 900	270/ 9 900	251/ 9 900
	Työntekijä tuntee nuoret ja on kasvatuksellisessa vuorovaikutuksessa heihin	178	210	227
Vaikuttavuus		52		31
-nuorisotyön ja sen toiminnanpiirissä olevat nuoret	Etsivä nuorisotyö	12	44	12
	Nuorten työpajatoiminta	35	22	29
	Koulunuorisotyö			
Suunnitelmallisesti tuetut nuoret	Monipuolinen ja laadukas toiminta/nuorten määrä	4 451 481	3 100 745	4 402 793
Nuorten käyntikerrat	Avustusmääräraha/€	3 000	3 000	3 000
-nuorisotila	-yksityiset	6	8	5
-tapahtumat, retket	-yhteisöt, järjestöt	2	3	3
Avustukset, kulttuuri				

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2021	TA2022	TP2022
Liikunta	6/621	4/200	8/821
- liikuntatapahtumat/osallistuja	0	3/120	0
- Liikuntaretket/osallistujat	0	0	0
- puulaakit/osall.	0	0	2/36
- kunnanmestaruus/osallistuja	5/254	2/140	3/186
- Liikkuva iltapäiväkerhot/osallistujat			
Kuntovihkot	19 542	18 100	17 415
- talvi	18 291	17 000	16 198
- kesä			
Kansainväliset toiminnot	2	5	4
	0	2	1/16
- kv vaihdot/osallistujat	1	2	2
- vapaaehtoiset/osallistujat	0	1	0
- EU:n nuorisoviikko			
Nuorisotoiminta	4 451	3/72	4 451
- nuorisotilat osallistuja, Avoimet ovet (193 vrk)	3/91	10	3/91

- leirit/osallistujat	11/541	6	11/541
- valistus ja koulutus/osallistujat	5/344	4	5/344
- päihitteettömät tapahtumat/osallistujat	1	0	1
- osallisuus-tapahtuma	2/33		2/33
- Wauto – liikkuva nuorisotyö toimintakerrat/osallistujat			
Kulttuuritilaisuudet ja tapahtumat kunta/vuosi			
	6/466	6	6/330
- konsertit, teatteri/osallistujat	86	1	78
- Tappauksia -tapahtuma	14/721	12	19/953
- Taiteiden Yö tapahtumat/osallistujat	40/1 635	35	36/2 385
- Lapin lastenkulttuuri/Taikalamppu –tapahtumat/osallistujat	6 vko/122	6 vko/150	6 vko/59
Museo avoinna/kävijät			

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
Vapaa-aikatoimenjohtaja	0,75	0,75	0,75
Vapaa-aikatoimenohjaaja	1	1	1
Kausi- ja tuntityöntekijät	4	4	-
Tuntityöntekijä	0,4	0,4	0,4
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	1	1
Nuorten työpajan ohjaaja	0,6	1	1,6
Hyvää Huomista! ESR hanke	2	2	2

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> Vapaa-aikatoimen toimintoja ja suunnitelmaa ohjaa hyvinvointikertomus painopistealueineen yhteisöllisyys ja hyvinvointi keskiössä. Hyvinvointi lisää turvallisuutta. 	<ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi on huomioitu vapaa-aikatoimessa laajasti. Entinen SuomiMies ja KunnonMummola toteutuivat ja keräsivät hyvän määrän osallistujia. Hyvinvointiin kiinnitetään huomioita niin koulunuorisotyön, kuin nuorisoi-, liikunta- ja kulttuurityön välinein. Harrastamisen Suomen mallin kerhot ovat toteutuneet laajasti (15 kerhoa) Harrastamisen Suomen mallin kuvataidekerho lv 21-22 työstä kuvataiteilija Eero Österbergin kanssa Kerkän taideteoksen syntä.

<ul style="list-style-type: none"> Kuntalaisten osallisuutta kehitetään kaikissa ikäryhmissä laaja-alaisesti eri aihealueiden kautta kansalaisraatien ja nuorten kuulemistilaisuuksien kautta. Ranuan kunnan 105 v juhluvuosi huomioidaan toiminnassa kautta vuoden. 	<ul style="list-style-type: none"> Alkuvuoden koronatilanne viivästytti ja siirsi toimintoja. 105 juhluvuoden toimikunta on kokoontunut 3 kertaa. 105 juhla pidetään 6.12.2022.
<ul style="list-style-type: none"> Perhemessut – perheille suunnatut messut laaja-alaisena yhteistyönä toimijoiden kanssa. 	<ul style="list-style-type: none"> Perhemessut eivät toteutuneet johtuen koronatilanteesta.
<ul style="list-style-type: none"> Taiteiden Yö kokoaa ja tuo esille eri taidelajeja, niiden harrastajia ja kokijoita vuosittain syyskuun 1. lauantaina eli 3.9.2022. Itsenäisyyspäivän juhla 6.12.2022 on myös Ranuan kunnan 105 juhlapäivä. 	<ul style="list-style-type: none"> Taiteiden Yö keräsi runsaan joukon liikkeelle. Perjantain Kerkän esittelyilta kiinnostu, kuten myös Taiteiden Yön tapahtumat lauantaina. Osallistujamäärät kasvoivat edellisestä vuodesta. Itsenäisyyspäivän juhla kokosi 113 juhlavierasta Kerkkään. Itsenäisyyspäivänä kuvataiteilija Erkki Salmelan 2010 –luvun Ranua reliefi julkistettiin kirjastossa.
<ul style="list-style-type: none"> Lapin lastenkulttuuriverkoston toimijana korostetaan saavutettavuutta ja markkinointia sekä hyödyntäen Lapin verkostoa sekä valtakunnallista verkostoa. Lastenkulttuuriverkoston K16 -vuosi juhlistaa verkostoa ja haastaa 13 – 18 vuotiaiden saavuttamisen. 	<ul style="list-style-type: none"> Lastenkulttuurin tarjonta on ollut runsasta kevään aikana. Lastenkulttuurin tapahtumia – esityksiä ja työpajoja on pidetty runsaasti.
<ul style="list-style-type: none"> Pappila- ja pitäjämuseossa pitäjämuseon v 2017 uusitun perusnäyttelyn esillä pito ja museopäivien sisällöllinen kehittäminen, esimerkiksi kahvilatoimintana. Kesäaikainen aukiolo ostopalveluna 4H –yhdistykseltä. eMuseo on katsottavissa netissä. 	<ul style="list-style-type: none"> Ostopalvelusopimus museon kesäaukiolosta tehty Ranuan 4H:n kanssa. Museoavustuspäätös museon elävöittämiseen 6 500 €. Museo avoinna kesä-heinäkuun. Avustuksen käyttö on viivästynyt myöhempään ajankohtaan.
<ul style="list-style-type: none"> Topoteekki -lisenssi lunastetaan ja tavoitteena on saada heti vuoden alkuun vaadittavat 100 kuvaa 105 v juhluvuoden kunniaksi. Topoteekki toteutetaan yhteistyössä kansalaisopiston kanssa. 	<ul style="list-style-type: none"> Topoteekin käynnistyminen on siirtynyt työntekijän puuttumisen vuoksi. Topoteekki käynnistyi kesän aikana kesätyöntekijän toimesta. Sivusto on avattu.
<ul style="list-style-type: none"> Liikuntatoiminnassa kiinnitetään huomiota vähän liikkuviin sekä kampanjoihin, joilla kannustetaan oman terveyden ylläpitoon kaikissa ikäryhmissä. 	<ul style="list-style-type: none"> Liikunnan kampanjat kohdennetaan lapsiin, nuoriin ja perheisiin vähän liikkuvien lisäksi. Liikuntakampanja kesällä – korttelirastit liikutti runsaasti ihmisiä. Helppo ja saavutettava tapahtuma onnistui hyvin.
<ul style="list-style-type: none"> Etsivä liikunta –hanketoiminnalle haetaan jatkorahoitusta ja luodaan edellytyksiä vastata 105 vuotiaankin Ranuan liikkuvuuteen. Terveysliikunnan kuntalaisten aktivointipäiviä kehitetään monialaisesti, jatketaan mm. Kunnan Mummola ja Suomi Mies –tapahtumia. Oppisopimuskoulutettava työntekijä varmistaa sitoutumisen kehittämiseen. 	<ul style="list-style-type: none"> Hankepäätös (12 000 €) on tullut ja työntekijä oppisopimuksella jatkaa vuoden 2023 kesään asti.
<ul style="list-style-type: none"> Vuoden 2022 teemana luontoliikunta ja suunnistus. Emit -kaluston hankinta 25 	<ul style="list-style-type: none"> Kalustotilaukset tehty huhtikuussa.

<p>käyttäjälle mahdollistaa koululuokkien osallistumisen suunnistukseen kannustavin laittein. Iltarastitoiminta kehitetään uusien karttojen kera.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Suunnistuskalusto on hankittu ja korttelirastien lisäksi pidettiin suunnistuskoulutuksia ja iltarasteja.
<ul style="list-style-type: none"> Nuorten työpajalla 1½ -2 työntekijää, asiakasmäärien mukaisesti. AVI:n myöntämän rahoitusosuuden kasvattaminen ja Ranuan mallin kehittäminen. 	<ul style="list-style-type: none"> Avustuspäätös 50 000 €. Avustus nousi edellisestä vuodesta 5 000 €. Nuorten työpajalla on ollut kesän jälkeen 1 työntekijä.
<ul style="list-style-type: none"> ESR-hanke Hyvää huomista! hankkeelle haetaan jatkoa 4 kk, 31.7.2022 asti. Hankkeen tavoitteena nuorten hyvinvointia lisäävien uusien toimintamallien löytäminen. Uusi ESR -hanke suunnittelussa ja mukaan hankkeeseen kaksi muuta vertailukuntaa. 	<ul style="list-style-type: none"> Hyvää huomista! -hanke nuorten palveluprosessien tunnistamisessa ja tuottamisen jalkauttamisessa on onnistunut. Hankkeessa on 80% ESR -rahoitus. Hanke päättyi 31.7.2022.
<ul style="list-style-type: none"> Etsivä nuorisotyö alle 29 -vuotiaiden nuorten tukena ja osana vapaa-aikatoimen nuorten palvelua. 	<ul style="list-style-type: none"> Avustuspäätös 30 000 €. Etsivä nuorisotyö on jalkautunut nuorten pariin ja toiminut parityöskentelyssä vapaa-aikatoimen henkilöstön kanssa.
<ul style="list-style-type: none"> Nuorten hyvinvointia ja terveyttä edistetään moniammatillisella yhteistyöllä ja Silta -toiminnan kautta. Ennaltaehkäisevän työn merkitys huomioidaan toiminnassa ja tunnettavuus Lisäaineeton 100% -tunnus laajassa käytössä. 	<ul style="list-style-type: none"> Silta -työryhmän toiminta on ollut aktiivista. Unicefin LYK- toimintaa on jalkautettu henkilöstöön. Vapaa-aikatoimi on mukana EHYT ry EU -hankkeessa Frontier Politeia 7. – 8.11.2022 koulutus loppuvuodesta nuortenparissa työskenteleville.
<ul style="list-style-type: none"> Kansainvälisyys osana laajempaa perusnuorisotyötä, kansainvälisiä vapaaehtoisia ja harjoittelijoita rekrytoidaan mahdollisuuksien mukaan sekä osallistutaan kansainväliin nuorisovaihtoihin myös järjestävänä tahona. Toteutamme Erasmus+ -nuorisovaihdon Ranualla Saksan kumppanin kanssa. Olemme mukana laajemminkin Erasmus+ ja Suomea Suomessa ohjelmissa. 	<ul style="list-style-type: none"> Erasmus+ nuorisovaihto Saksan ryhmän kanssa on edennyt suunnittelussa kohti toteutusta 31.7. – 7.8.2022. Kv nuorisovaihto toteutui onnistuneesti 15 ranualaisen ja 15 saksalaisen nuoren kanssa. Vaihdon loppuvaihetta väritti korona.
<ul style="list-style-type: none"> www.lanuti.fi -sivuston markkinointi ja nuorisotiedotuksen roolin korostaminen. 	<ul style="list-style-type: none"> Sivuston toiminto on lakannut palvelimen kustannusten vuoksi Lapissa.
<ul style="list-style-type: none"> Vapaa-aikatoimen tilat Monkkari 2.0 Keskuksentie 11, kohtaamispaikkana ja eri nuorisoryhmien vahvistajana. Monkkari 2.0 kansalaisopiston ja vapaa-aikatoimen hallinnon tilat, joihin erilliskäynti päiväkodin sisäpihan kautta. 	<ul style="list-style-type: none"> Monkkari 2.0 toiminta ja tilojen käyttäjämäärät ovat kasvaneet merkittävästi maaliskuusta alkaen aikaan ennen koronaa. Tilloilla perjantai ja lauantai-illat ovat ruuhkaimpia 40 – 70 nuorta. Avustuspäätös 4 000 € päiväleiritoimintaan ja tilan aktivointiin.
<ul style="list-style-type: none"> Koulunuorisotyöntekijä OKM:n erillisrahoitus 1.1.2021 – 17.10.2022 esitys palkkarahat 31.12.2022 asti, jatkon työstäminen syksyn 2022 aikana. 	<ul style="list-style-type: none"> Koulunuorisotyössä on onnistuttu. Avustuspäätös v 2023 on 22 000 €.
<ul style="list-style-type: none"> Etsivän nuorisotyöntekijän toimen vakinaistaminen 1.8.2022 alkaen, työnkuvassa 80% etsivää nuorisotyötä ja 20% nuoriso-ohjaa. 20% etsivän nuorisotyön osuutta siirretty työvalmentajan työnkuvaan. 	<ul style="list-style-type: none"> Etsivän nuorisotyöntekijän toimi on vakinaistettu 1.8.2022 alkaen.

<ul style="list-style-type: none"> Vapaa-aikatoimienohjaajan toimen täyttölupa 1.8.2022 alkaen. 	<ul style="list-style-type: none"> Vapaa-aikatoimienohjaajan toimi on täytetty.

Sivistystoimi yhteensä:

Yhteenveto keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Työssä jaksamista ja työhyvinvointia edistävät toimenpiteet	-yksilötyöohjaukset			2
	-ryhmätyöohjaukset	14		13
	-kuntoutukset			
	-vertaismentorointi osallistujat/ryhmät	10/3		10/3
	Henkilöstön koulutukset/ osallistujat	3/3		2/2
	-kunnassa järjestetyt	143,5/93		161/94
	-muualla järjestetyt			
Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö	Henkilöstön pätevyys %	95		95
Varhaiskasvatus järjestetään asiakaskeisesti ja joustavasti ja lasten sijoitukset tehdään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	Paikan odotusaika, pv	<14		<14
	Hoitomoto toteutuu vanhempien ensisijaisen toiveen mukaisesti, %	95		95
Perusopetuksen päättäneiden jatko-opintokelpoisuus	Ranualaisten oppilaiden sijoittuminen toisen asteen oppilaitoksiin %	100	100	100
Nuorten yksinäisyyden poistaminen ja sosiaalinen vahvistaminen: osallistuminen	Järjestetty toiminta on monipuolista, laadukasta ja huomioi eri tahot; nuorten määrä	4 415	3 100	4 402
		2	3	

Kansainvälisyys osana vapaa-aikatoimea ja nuorten osallisuus	Nuorten kv –toiminnot vapaa-aikatoimessa			3
--	--	--	--	---

1.4.2.8 Sivistystoimi yhteensä

Sivistystoimi yhteensä	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	577 286		577 286	735 228	-157 942
Maksutuotot	157 550		157 550	135 179	22 371
Tuet ja avustukset	314 145		314 145	404 060	-89 915
Muut toimintatuotot	38 625		38 625	57 715	19 090
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 087 606		1 087 606	1 332 182	-244 576
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-6 247 397		-6 247 397	-6 225 435	-21 962
Palvelujen ostot	-1 777 630		-1 777 630	-1 907 690	130 060
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-537 877		-537 877	-535 659	-2 218
Avustukset	-37 900		-37 900	-36 400	-1 500
Vuokrat	-2 087 639		-2 087 639	-2 349 200	261 561
Muut toimintakulut	-2000		-2000	-19 149	17 149
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-10 690 443		-10 690 443	-11 073 533	383 090
TOIMINTAKATE	-9 602 837		-9 602 837	-9 741 351	138 514
Suunn.mukaiset poistot	-29 184		-29 184	-29 189	5
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-9 632 021		-9 632 021	-9 770 539	138 518

1.4 Tekninen lautakunta

1.5 Tekninen toimi

TA600 Tekninen toimi	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	28 100		28 100	34 315	-6 215
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	9 300		9 300	314	8 986
Muut toimintatuotot				-426	425
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	37 400		37 400	34 203	3 197
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-448 475		-448 475	-315 344	-133 131
Palvelujen ostot	-357 651	-105 000	-462 651	-485 613	22 962
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-111 800		-111 800	-137 750	25 949
Avustukset	-55 000		-55 000	-60 687	5 687
Vuokrat	-82 080		-82 080	-79 462	-2 618
Muut toimintakulut	0		0	-1 861	1 861
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 055 006	-105 000	-1 160 006	-1 080 717	-79 289
TOIMINTAKATE	-1 017 606	-105 000	-1 122 606	-1 046 514	-76 092
Suunn.mukaiset poistot	-365 747		-365 747	-385 983	-20 236
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-1 383 353	-105 000	-1 488 353	-1 432 497	-55 856

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Liikenneväylät: Katujen ja kevyen liikenteen väylien sekä muiden kunnossa pidettävien teiden kunnossapito. Sisältää kaavatiet, lentokentän ja tievalaistuksen.	€/km	5 383	4 252	4 667

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022

Liikenneväylät:				
Kadut ja kevyenliikenteenväylät	km	54,6	54,6	54,6
Avustettavat yksityistiet	km	34	46	47,4
Puistot ja muut yleiset alueet:				
Rakennettuja puistoalueita	ha	2,5	2,5	2,5
Leikki- ja uimapaikat	kpl	9	9	9
Uimapaikat, sivukylät	kpl	6	6	1
Venelaskupaikat	kpl	6	6	6
Senioripuisto	kpl	1	1	1
Liikuntapaikat ja -alueet:				
Urheilukenttä	kpl	1	1	1
Tenniskenttä	kpl	1	1	1
Latupohjia kk-alue	km	30	30	30
Latupohjia, sivukylät	km	85	85	85
Jääalueet	kpl	2	2	2
Jäähalli	kpl	1	1	1
Kuntosali	kpl	1	0	0
Lähiliikuntapaikka	kpl	6	6	6
Luontopolku	kpl	2	3	3
Skatepark	kpl	1	1	1
Frisbeegolf-rata	kpl	1	1	1
Maanmittaus:				
Asemakaava-alueet	kpl	2	2	3
Ranta-asemakaava-alue	kpl	14	14	14
Yleiskaava-alue	kpl	10	10	10
Kaivosalueen osayleiskaava	kpl	1	1	1
Kaivosalueen asema-kaava	kpl	1	1	1

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
Tekninen johtaja	0,5	0,4	0,4
Työnjohtaja/puisto		1	1
Kenttämestari	1	1	1
Toimistos sihteeri	0,6	1	1
Koneenkuljettaja	1	1	1
Kesätyöntekijä		1	1

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
Hallinto: <ul style="list-style-type: none"> Tekninen johtaja/rakennustarkastaja Teknisen osaston sihteeri 100% 	<ul style="list-style-type: none"> 100 % toimistos sihteeri
<ul style="list-style-type: none"> Määräaikainen työntekijä arkistojen siirtoon ja digitointiin. 	<ul style="list-style-type: none"> Määräaikainen arkistotyöntekijä on skannannut rakennusvalvonnan arkistot 95 prosenttisesti.
<ul style="list-style-type: none"> Lomarakennuspaikkojen myynti ja vuokraus verkkosivujen kautta. 	<ul style="list-style-type: none"> Lomarakennuspaikkoja on myyty ja vuokrattu vuoden aikana. Simontaipaleen kuivanmaan tontit on myyty/vuokrattu 95 prosenttisesti. Simontaipaleen alueen rantatontteja on vuokrattu 2 kpl.
<ul style="list-style-type: none"> Osallistutaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tukeviin prosesseihin. 	<ul style="list-style-type: none"> On osallistuttu.
<ul style="list-style-type: none"> Koko kunnan kattava vesihuoltotarpeiden selvitys ja uusien linjojen suunnittelu. 	<ul style="list-style-type: none"> Työntekijä on kartoittanut vesihuoltotarpeita ja asiakkaille on lähtenyt noin

<p>Hankkeeseen on saatu maaseuturahaston avustusta 100%. Budjetti 80 000 euroa. Samalla jatketaan Ranuan kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelman laadintaa huomioiden tarveselvityksessä esille tulleet asiat. Mikäli avustusta saadaan, niin palkataan määräaikainen projektityöntekijä.</p>	<p>1000 tarvekyselyä ulkopaikkakuntalaisille. Paikallisille hankkeesta on tiedotettu sosiaalisessa mediassa ja paikallislehdessä. Palavereita on pidetty eri vesilaitosten kesken.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarpeet on selvitetty ja piirretty kartalle. Suunnittelutyö on valmistunut. Suunnitelmat esitellään vesiosuuskunnille alkuvuodesta 2023.
<p>Liikenneväylät:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yksityisteiden avustaminen enintään 580 eurolla/km (edellyttäen, että tiellä on tiekunta, tie on pysyvän asutuksen pääsytie ja tien pituus on vähintään 300 m). Määräraha yhteensä 28 000 euroa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Yksityisteiden avustukset on myönnetty.
<ul style="list-style-type: none"> • Yksityisteiden peruskorjauksen avustaminen 7 000 euron määrärahalta/vuosi. Avustusta myönnetään vahvistetun määrärahan mukaan kuitenkin siten, että kunnan avustus tiekunnille on 10 – 50 % hyväksytyistä kustannuksista ja julkisen rahoituksen osuus on yhteensä enintään 80 %. 	<ul style="list-style-type: none"> • Yksityisteiden peruskorjauksen avustukset on myönnetty.
<ul style="list-style-type: none"> • Osallistutaan Lapin kuntien liikenneturvallisuuksien yhteiseen toimijatyöhön. 	<ul style="list-style-type: none"> • On osallistuttu.
<ul style="list-style-type: none"> • Kolomaan teollisuusalueen ja Pappilanniemen uuden asuinalueen tiesuunnitelmien teko asemakaavan valmistuttua suunnitelmavuonna 2023. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kaavat on lainvoimaisia.
<ul style="list-style-type: none"> • Kaavateiden korjausinvestoinnit suunnitelmakaudella vuonna 2020 valmistuneen kuntokartoituksen pohjalta. (Peurantie, Vasantie, Porontie 2022) Päälystys 2022 Reputie ja Tuulimyllytie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Peurantien, Vasantien ja Porontien saneeraus siirretty tuleville vuosille. Reputie ja Tuulimyllytie päälystetty.
<ul style="list-style-type: none"> • Kaavateiden perusparannusten suunniteltuun varattu vuosittainen määräraha. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kolomaan tiesuunnittelu aloitettu
<ul style="list-style-type: none"> • Kunnan kaavateiden ja Simontaipaleen, sekä Teerivaarantien loppuosan hoito jatkuu kunnan kilpailuttamana urakkana. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urakoitsija on hoitanut kyseisiä teitä.
<p>Puistot ja muut yleiset alueet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perustetaan työnjohtajan toimi, jossa työnjohtajan vastuualueella työllistämisyksikön välittämien työntekijöiden työnjohto sekä koko kunnan alueen luontopolkujen, tulipaikkojen ja muun retkeilyverkoston kartoitus, kehittäminen, suunnitelmallinen korjaus ja ylläpito sekä palvelujen markkinointi yhteistyössä Ranuan seudun matkailun, Business Ranuan ja paikallisten yritysten kanssa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Puistotyönjohtaja on aloittanut työt huhtikuussa. Reittitarpeita kartoitettu, reittejä kunnostettu ja korjausjärjestys reittien osalta määritelty. Kirkonkylän alueelle tekeillä suunnitelma reittilinjauksista ja kustannuksista.
<ul style="list-style-type: none"> • Honkivaaran mäenlaskupaikan kehittäminen yhteistyössä maanomistajan kanssa määrärahavuonna ja suunnitelmakaudella (tulipaikka/ laavu mäen huipulle). 	<ul style="list-style-type: none"> • Honkivaaran mäenlaskupaikka on ositettu ja kehittäminen aloitetaan 2023
<ul style="list-style-type: none"> • Perustetaan koneenkuljettaja/puistotyöntekijän toimi, jonka vastuualueena on kunnan vastuulla olevien luontopolkujen, tulipaikkojen ja muun retkeilyverkoston ympärivuotinen huolto, ylläpito ja korjaus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Koneenkuljettaja/puistotyöntekijä on valittu. • Verkoston ympärivuotinen huolto toiminnassa.

<ul style="list-style-type: none"> Jatketaan neuvotteluja metsähallituksen ylläpidosta lakkautuvien matkailulle tärkeiden luontokohteiden ylläpidon siirrosta kunnan vastuulle. Kohteiden korjaus ja ylläpito kokeiluluonteisesti 5 vuoden määräajaksi, jonka jälkeen ylläpitoa jatketaan, mikäli vaikutukset kunnan kehitykseen osoittautuvat positiiviseksi. 	<ul style="list-style-type: none"> Metsähallituksen kanssa on neuvoteltu reittien ylläpidosta ja korjauksesta. Sopimusluonnoksia on valmisteltu, mutta metsähallituksen reittien korjausaikataulua ja kustannusten jakoa selvitetään tarkemmin.
<ul style="list-style-type: none"> Kelkkareittien ja talvipyöräilyreittien hoito järjestetään omana työnä ja työvuorosuunnittelulla varmistetaan reittien hoidon laadun nosto. Tavoitteena talvimatkailun lisääntyminen. 	<ul style="list-style-type: none"> Hoito suoritettu omana työnä. Ensimmäiset pyöräreitit avattu Ranuan järven luontopolulle ja Korkiakumpuun.
<ul style="list-style-type: none"> Jäähallin iltajäiden ja ulkojäiden viikonloppuhoidot ostopalveluna. Ulkojäät hoidetaan kerran lauantaina ja sunnuntaina sekä muina juhlapyhinä. 	<ul style="list-style-type: none"> Jäähallin iltajäät hoidetaan ostopalveluna. Viikonloppu ulkojäiden hoito omana työnä.
<ul style="list-style-type: none"> Hiihtolatuksen viikonloppuhoito omana työnä työvuorosuunnittelun avulla. 	<ul style="list-style-type: none"> Hoidetaan omana työnä.
<ul style="list-style-type: none"> Taajama-alueen puisto- ja viheralueiden hoito sekä kunnan rakennusten pihapiirien hoito. 	<ul style="list-style-type: none"> Puisto- ja viheralueet on hoidettu.
<ul style="list-style-type: none"> Moottorikelkkareittien osalta kyläreittien yhdysreittien suunnittelua jatketaan ja rakentamisen aloittaminen budjettivuonna ja suunnitelmakaudella. 	<ul style="list-style-type: none"> Reittimerkintöjä parannettu
<ul style="list-style-type: none"> Kylätoimikunnille ja retkeilyreittejä ylläpitäville yhdistyksille tarjotaan avustusta, jonka voi käyttää kylän/ reittien kehittämisen kannalta tarpeellisiksi katsomiin kohteisiin. Määräraha 30.000 €. (avustus max. 5000 euroa/ hakija) 	<ul style="list-style-type: none"> Avustukset on myönnetty.
<ul style="list-style-type: none"> Siuruajoen kelkkareittisillan lupaprosessin ja rakentamisen aloitus/ valmistelu. 	<ul style="list-style-type: none"> Kelkkareittisillan paikkaa maastossa on suunniteltu ja tarvikkeet hankittu.
<ul style="list-style-type: none"> Simojärven veneily mahdollisuuksien kehittäminen. Veneenlaskupaikka Pohjasperään sekä eteläpään venesatama- alueen tulipaikkojen ja levähdysalueen kehittäminen. 	<ul style="list-style-type: none"> Veneenlaskupaikka on valmistunut.
<ul style="list-style-type: none"> Kyläkuvan kaunistaminen kukkaistutuksin kesäkausiin. (budjetti 2500 euroa) 	<ul style="list-style-type: none"> Kukkaistutukset olleet esillä kesäkauden.
<ul style="list-style-type: none"> 105 juhluvuoden kukkaistutus urheilukentän laitaan Pudasjärventien näkymään. 	<ul style="list-style-type: none"> Kukkaistutus ollut kesän esillä Hillatorin Saukonmäessä.
<ul style="list-style-type: none"> Luovutaan venesatamien venepaikkojen vuokrauksesta. Mikäli kysyntä ylittää venepaikkojen määrän, niin tarkastellaan tilannetta uudelleen/ kehitetään sähköistä varausjärjestelmää. 	<ul style="list-style-type: none"> Venepaikoissa on tilaa runsaasti. Vuokraukselle ei ole ollut tarvetta.
<p><u>Liikunta-alueet ja paikat:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Vanhan tekonurmen hyödyntäminen koulun piha- alueelle ja urheilukentän ympäristössä. 	<ul style="list-style-type: none"> Kerkän piha-alueella olevan pesäpallokenttä on valmistunut.
<ul style="list-style-type: none"> Uimahyppypaikan suunnittelu ja rakentaminen Ilosenpuistoon 2022-2023. 	<ul style="list-style-type: none"> Uimahyppypaikkaan on saatu arvio rakentamiskustannuksista ja hanketta ei ole esitetty budjettiin.
<p><u>Joukkoliikenne:</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> Asiointiliikennettä on hoidettu.

<ul style="list-style-type: none"> Asiointiliikenne kuudella taksilinjalla ajetaan kouluaikoina kerran viikossa ja muulloin kaksi kertaa viikossa. Matkustajamäärän tulee olla vähintään kaksi henkilöä/ajokerta. 	
Jätehuolto: <ul style="list-style-type: none"> Jätehuollon viranomaistehtävät hoitaa isäntäkuntamallilla Rovaniemen kaupunki. Rovaniemen kaupungin teknisen lautakunnan jätehuoltojaostoon on nimetty edustaja Ranuan kunnasta. Jätehuollon järjestämisestä vastaa Napapiirin Residuum Oy. 	

1.5.1 Toimitila- ja vuokrauspalvelu

TA610 Toimitila- ja vuokrauspalvelu	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	54 917		54 917	-478	55 395
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot	1 906 067		1 906 067	2 030 347	-124 280
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 960 984		1 960 984	2 029 869	-68 885
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-637 555		-637 555	-617 010	-20 545
Palvelujen ostot	-475 377	-280 000	-755 377	-814 075	58 698
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-565 155		-565 155	-617 995	52 840
Avustukset					
Vuokrat	-1 050		-1 050	-18 760	17 710
Muut toimintakulut	-65 200		-65 200	-69 009	3 809
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 744 337	-280 000	-2 024 337	-2 136 849	112 556
TOIMINTAKATE	216 647	-280 000	-636 333	-106 980	43 627
Suunn.mukaiset poistot	-360 390		-360 393	-332 973	-27 417
Arvonalentumiset				-110 716	110 716
Tilikauden tulos	-143 743	-280 000	-423 743	-549 925	126 182

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Kiinteistöjä hoidetaan taloudellisesti	bruttokustannukset euroa/m ³	17,37	17,45	17,45

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Kiinteistöjen ja tilojen käyttö Sivistystoimi	m ³	20 854	20 854	5 090

Perusturva		3 554	3 554	2 744
Vuokratut kiinteistöt		31 434	31 003	47 017
Tekninen toimi		1 929	1 929	7 034
Teollisuushallit ym.		-	-	-
Virastot		-	-	-
Liikunta/nuoriso		21 495	21 495	21 495
Tyhjät kiinteistöt		27 382	27 382	26 379
Määrä	<i>kpl</i>			
Taulukossa näkyvät v. 2022 lopussa kunnan omistuksessa olevat kiinteistöt		33	33	27

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
Rakennusmestari	1	1	1
Siivooja oppisopimus		2	2
Ammattimies oppisopimus		1	
Kiinteistönhoitaja	2	2	2
Siivooja	9	9	9
Rakennusmies	1	1	1
Vanhempi ammattimies	1	1	1
Autonkuljettaja	1	1	1
Käytössä olevat tilat:			
Kiinteistöt m ²	18 876	18 876	24 249
m ³	84 898	84 898	112 337

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<p><u>Maa- ja metsätilat:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Kunnan metsien hoito metsähoitosuunnitelman mukaisesti. Simontaipaleen mökkialueen laajennusalueen metsien hoito ja mahdollinen laajennusrakentaminen huomioiden 10 vuoden aikajänteellä. Eläinpuiston alueen kehittäminen kunnan omistamalla maa- alueella. Repotien mökkialueen infran suunnittelu 2022, rakentaminen suunnitelmakaudella. Simontaipaleen vedenottamon rakentaminen 2023, mikäli lupa myönnetään. 	<ul style="list-style-type: none"> Puistotyönjohtaja toteuttaa hoidon metsähoitosuunnitelman mukaan Alueella on tehty raivauksia omana työnä. Infran suunnittelu siirretään suunnitelmakaudelle. Myyntiesitteet/havainnekuvat teetetään alueen toteutumisesta 2023-2024 Suunnitelmia tarkennettu. Vedenottamoon rakennetaan infran kuituverkon tukitilat.
<p><u>Toimitila- ja vuokrauspalvelu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Rakennusten jatkuva huolto ja korjaus. Budjetissa varataan kohteisiin määräraha jatkuvaan huoltoon/ korjauksiin. Siivoustyön mitoitus vuonna 2023 käytössä oleviin ja valmistuviin kohteisiin. Vanhan yläasteen, lukion, yläasteen pajarakennuksen, infopoliksen, monitoimitalon/päiväkodin, kirjaston, bänditilan purkaminen suunnitelmakaudella. Vanhan sairaalan purkaminen vuonna 2023-2025. 	<ul style="list-style-type: none"> Rakennuksiin tehty tarpeellisia korjauksia. Siivoustyön mitoitus on valmistunut ja mitoituksen tuloksia seurataan yhteisissä palavereissa. Peurantien ryhmäperhepäiväkotia on myyty. Infopolis ja vanha lukio on purettu. Vanha kirjasto ja monitoimitalo asetettu myyntiin.

Peurantien ryhmäperhepäiväkodin myyminen 2022, mikäli myynti ei tuota tulosta, niin kylmilleen laitto 2022 ja purku 2023.	
<ul style="list-style-type: none"> Kunnanviraston purkaminen 2022. 	<ul style="list-style-type: none"> Vanha kunnanvirasto on purettu.
<ul style="list-style-type: none"> Kauppakeskuksen tiloissa olevasta osakkeesta luopuminen. 	<ul style="list-style-type: none"> Osakkeet on myyty.
<ul style="list-style-type: none"> Saukkojärven kotiseutumuseosta, Niittyvillasta, Senioritalosta, Koivutie 16 B ja 16 C –taloista luopuminen suunnitelmakaudella. Terveystalon kylmilleen laitto ja purkaminen, kun nykyisten vuokralaisten vuokrasopimus loppuu nykyisillä ehdoilla. (Talo tukiyhdistyksen omistamalla maalla) 	<ul style="list-style-type: none"> Koivutie 16 pihapiirin osalta ARA on vapauttanut rajoitukset ja rakennukset on asetettu myyntiin.
<ul style="list-style-type: none"> Toivolankoulun ylläpito ja huolto/ korjaus. 	<ul style="list-style-type: none"> Rakennusta huollettu ja korjattu. (Ovet, wc)
<ul style="list-style-type: none"> Kuhan koulun ylläpito 2020 luvun loppuun oppilasmäärän kehitystä seuraten. 	
<ul style="list-style-type: none"> Koulu/monitoimikeskushankkeen valmistuminen ja piha- alueen kehittäminen. 	<ul style="list-style-type: none"> Koulu/monitoimikeskus on valmistunut. Juoksuradan pinnoitus siirtyy keväälle 2023.
<ul style="list-style-type: none"> Teknisen henkilöstön eläköitymiseen varautuminen oppisopimuskoulutuksen kautta. 	<ul style="list-style-type: none"> Teknisellä osastolla ensimmäinen oppisopimusopiskelija on valmistunut.
<ul style="list-style-type: none"> Päiväkodin rakentaminen. 	<ul style="list-style-type: none"> Urakoitsija on valittu

1.5.2 Pelastustoimi

TA620 Pelastustoimi	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ					
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palvelujen ostot	-415 173		-415 173	-456 018	40 845
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Avustukset					
Vuokrat					
Muut toimintakulut					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-415 173		-415 173	-456 018	40 845
TOIMINTAKATE	-415 173		-415 173	-456 018	40 845
Suunn.mukaiset poistot					
Arvon alentumiset					
Tilikauden tulos	-415 173		-415 173	-456 018	40 845

1.5.3 Rakennusvalvonta

TA630 Rakennusvalvonta	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeä	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot	42 700		42 700	30 203	12 498
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot				97	-97
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	42 700		42 700	30 299	12 401
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-83 142		-83 142	-60 157	-22 985
Palvelujen ostot	-24 802		-24 802	-51 944	-27 142
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 000		-1 000	-180	-820
Avustukset					
Vuokrat					
Muut toimintakulut					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-108 944		-108 944	-112 280	3 336
TOIMINTAKATE	-66 224		-66 224	-81 981	15 737
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-66 244		-66 244	-81 981	15 737

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Rakennus- ja toimenpide- luvat	kpl	102	120	120
Ilmoitukset	kpl	-	30	-
Lausunnot	kpl	8	20	4
Poikkeamisluvat	kpl	6	10	10
Katselmukset	kpl	84	250	83

Henkilöstö:	TP2021	TA2022	TP2022
Rakennusvalvonta	0,5	0,5	0,5

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> Vanhan arkiston siirto ja digitointi. Suunnitelmakaudella varaudutaan Suhan- gon kaivoshankkeen mahdolliseen käyn- nistymiseen ja mahdollisiin lisäresurssitar- peisiin rakennusvalvonnassa ja asiantun- tijaitehtävissä. 	<ul style="list-style-type: none"> Arkiston siirretty ja digitoitu 95 % Rakennusvalvonnan osalta on kartoit- tettu tarpeita pysyvien lisäresurssien saamiseksi.

<ul style="list-style-type: none"> Kesäkauden ruuhkien purkuun insinööriopiskelija. 	<ul style="list-style-type: none"> Toimistoinsinööri työskentelee vuoden 2022 loppuun saakka. 2023 eteenpäin 100 % rakennustarkastaja.
--	---

1.5.4 Ympäristöhuolto

TA640 Ympäristöhuolto	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ					
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-2 650		-2 650	-140	-2 510
Palvelujen ostot	-35 718	-45 000	-80 718	-89 414	8 696
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Avustukset					
Vuokrat					
Muut toimintakulut					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-38 368	-45 000	-83 368	-90 156	6 788
TOIMINTAKATE	-38 368	-45 000	-83 368	-90 156	6 788
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-38 368	-45 000	-83 368	-90 156	6 788

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> Ympäristönsuojelun yhteistyösopimusta jatketaan Rovaniemen kaupungin kanssa ja palvelutaso säilytetään hyvällä tasolla. 	

Yhteenveto keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2021	TA2022	TP2022
Kiinteistöjen hoito on taloudellista ja tehokasta	<u>euroa/m³</u>	17,45	17,37	19,02
Simontaipaleen lomatonttien myynti	<u>myydyt tontit/v</u>	5	10	8
Viranomaistoimenpiteet ovat laadultaan vaikuttavia ja tehokkaita ja ne suoritetaan nopeasti	<u>käsittelyaika/toimenpide/vko</u>	2	2	2
Rakennus- ja toimenpidelupien käsittely	<u>Lupien käsittelyaika/vko</u>	4	4	4
Kaavateiden toimivuuden ja turvallisuuden parantaminen	<u>Asiakaspalaute/valituksia max/vuosi</u>	5	5	30
<ul style="list-style-type: none"> päällystetään vuosittain kunnossapito on hyvää ja laadukasta 				

1.5.5 Tekninen lautakunta yhteensä

LT60 Tekninen lautakunta yhteensä	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	83 017		83 017	33 837	49 180
Maksutuotot	42 700		42 700	30 203	12 498
Tuet ja avustukset	9 300		9 300	314	8 986
Muut toimintatuotot	1 906 067		1 906 067	2 030 018	-123 951
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 041 084		2 041 084	2 094 371	-53 287
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 171 822		-1 171 822	-1 026 830	-144 992
Palvelujen ostot	-1 308 721	-430 000	-1 738 721	-1 897 700	158 979
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-677 955		-677 955	-756 527	78 572
Avustukset	-55 000		-55 000	-60 687	-5 687
Vuokrat	-83 130		-83 130	-98 222	-15 092
Muut toimintakulut	-65 200		-65 200	-70 870	-5 670
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 361 828	-430 000	-3 791 828	-3 910 836	119 008
TOIMINTAKATE	-1 320 744	-430 000	-1 750 744	-1 816 465	65 721
Suunn.mukaiset poistot	-726 137		-726 137	-718 957	-7 180
Arvonalentumiset				-110 716	110 716
Tilikauden tulos	-2 046 881	-430 000	-2 476 881	-2 645 393	168 512

1.6 Koko kunnan käyttötalousosan toteutusvertailu

Koko kunta yhteensä	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	2 604 048		2 604 048	2 712 310	-108 262
Maksutuotot	1 255 183		1 255 183	1 292 777	-37 594
Tuet ja avustukset	455 445		455 445	1 311 728	-856 283
Muut toimintatuotot	2 213 822		2 213 822	2 367 129	-153 307
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 528 498		6 528 498	7 683 946	-1 155 448
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	- 16 239 202		- 16 239 202	-15 780 164	-459 037
Palvelujen ostot	-15 850 463	-430 000	-16 280 463	-15 496 064	- 784 398
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 950 899		-1 950 899	-2 236 512	285 613
Avustukset	-1 156 680		-1 156 680	-1 259 115	102 435
Vuokrat	-3 169 169		-3 169 169	-3 725 430	556 261
Muut toimintakulut	-109 270		-109 270	-194 394	85 124
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-38 475 683	-430 000	-38 905 683	-38 691 685	-213 997
TOIMINTAKATE	-31 947 185	-430 000	-32 377 185	-31 007 739	-1 369 445
Suunn.mukaiset poistot	-796 269		-796 269	-789 094	-7 175
Arvonalentumiset				-150 788	150 788
Tilikauden tulos	-32 743 454	-430 000	-33 173 454	-31 947 621	-1 225 833

2

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	2 604 048,00		2 604 048,00	2 712 310,61	-108 262,61
Maksutuotot	1 255 183,00		1 255 183,00	1 292 777,64	-37 594,64
Tuet ja avustukset	455 445,00		455 445,00	1 311 728,87	-856 283,87
Muut toimintatulot	2 213 822,00		2 213 822,00	2 367 129,08	-153 307,08
Toimintatulot	6 528 498,00		6 528 498,00	7 683 946,20	-1 155 448,20
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-12 640 383,00		-12 640 383,00	-12 434 384,33	-205 998,67
Eläkekulut	-3 039 968,00		-3 039 968,00	-2 852 989,93	-186 978,07
Muut henkilösivukulut	-558 851,00		-558 851,00	-492 790,64	-66 060,36
Henkilöstökulut	-16 239 202,00		-16 239 202,00	-15 780 164,90	-459 037,10
Palvelujen ostot	-15 850 463,00	-430 000,00	-16 280 463,00	-15 496 064,56	-784 398,44
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 950 899,00		-1 950 899,00	-2 236 512,43	285 613,43
Avustukset	-1 156 680,00		-1 156 680,00	-1 259 115,24	102 435,24
Muut toimintakulut	-3 278 439,00		-3 278 439,00	-3 919 828,46	641 389,46
Toimintakulut	-38 475 683,00	-430 000,00	-38 905 683,00	-38 691 685,59	-213 997,41
TOIMINTAKATE	-31 947 185,00	-430 000,00	-32 377 185,00	-31 007 739,39	-1 369 445,61
Verotulot	10 570 000,00		10 570 000,00	10 830 891,11	-260 891,11
Valtionosuudet	21 432 000,00		21 432 000,00	21 565 578,00	-133 578,00
Rahoitustuotot ja kulut					
Korkotuotot	55 000,00		55 000,00	34 394,81	20 605,19
Muut rahoitustuotot	225 000,00		225 000,00	492 782,04	-267 782,04
Korkokulut	-60 000,00		-60 000,00	-45 762,90	-14 237,10
Muut rahoituskulut	-50 000,00		-50 000,00	-285 398,43	235 398,43
Rahoitustuotot ja kulut	170 000,00		170 000,00	190 015,52	-26 015,52
VUOSIKATE	224 815,00	-430 000,00	-205 185,00	1 584 745,24	-1 789 930,24
Suunnitelman mukaiset poistot	-796 269,00		-796 269,00	-789 094,01	-7 174,99
Arvon alentumiset				-150 788,30	150 788,30
TILIKAUDEN TULOS	-571 454,00	-430 000,00	-1 001 454,00	644 862,93	-1 646 316,93
Poistoeron muutos				22 579,38	-22 579,38
Varausten muutos					
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-571 454,00	-430 000,00	-1 001 454,00	667 442,31	-1 668 896,31

2.1 Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	8 800 000,00		8 800 000,00	8 624 050,52	175 949,48
Osuus yhteisöveron tuotosta	744 000,00		744 000,00	1 113 457,86	-369 457,86
Kiinteistövero	1 026 000,00		1 026 000,00	1 093 382,73	-67 382,73
Yhteensä	10 570 000,00	0,00	10 570 000,00	10 830 891,11	-260 891,11

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo,milj euroa	Muutos %
Verovuosi 2016	19,75	47 897	1,4
Verovuosi 2017	19,75	46 379	-3,2
Verovuosi 2018	19,75	47 422	1,2
Verovuosi 2019	19,75	49 062	3,5
Verovuosi 2020	19,75	49 592	1,1
Verovuosi 2021	19,75	49 782	0,4
Verovuosi 2022	19,75	50 751	1,9

	Kiinteistöveroprosentit			
	Yleinen	Vak.asuinrak.	Muut asuinrak.	Yhd.-seurantat
Verovuosi 2016	0,90	0,40	1,00	
Verovuosi 2017	0,93	0,41	1,00	0,00
Verovuosi 2018	1,00	0,44	1,00	0,00
Verovuosi 2019	1,10	0,50	1,10	0,00
Verovuosi 2020	1,10	0,50	1,15	0,00
Verovuosi 2021	1,10	0,50	1,15	0,00
Verovuosi 2022	1,10	0,50	1,15	0,00

2.2 Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely					
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	18 900 000,00		18 900 000,00	18 912 973,00	-12 973,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	92 000,00		92 000,00	145 318,00	-53 318,00
Muut valtionosuudet	2 440 000,00		2 440 000,00	0,00	2 440 000,00
Verotulomen.kompensaatio	0,00		0,00	2 507 287,00	-2 507 287,00
Yhteensä	21 432 000,00	0,00	21 432 000,00	21 565 578,00	-133 578,00

3

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama
Pitkävaikutteiset menot					
Kanta-arkisto					
Menot	-50 000,00		-50 000,00		-50 000,00
Netto	-50 000,00		-50 000,00		-50 000,00
Peurajärven kunnostus					
Menot	-75 000,00		-75 000,00	-15 155,00	-59 845,00
Tulot				5 481,50	-5 481,50
Netto	-75 000,00		-75 000,00	-9 673,50	-65 326,50
Pitkävaikutteiset menot yhteensä					
<i>Menot</i>	<i>-125 000,00</i>		<i>-125 000,00</i>	<i>-15 155,00</i>	<i>-109 845,00</i>
<i>Tulot</i>				<i>5 481,50</i>	<i>-5 481,50</i>
<i>Netto</i>	<i>-125 000,00</i>		<i>-125 000,00</i>	<i>-9 673,50</i>	<i>-115 326,50</i>
Maa- ja vesialueet					
Menot	-100 000,00		-100 000,00	-28 000,00	-72 000,00
Tulot				2 434,02	-2 434,02
Netto	-100 000,00		-100 000,00	-25 565,98	-74 434,02
Maa- ja vesialueet yhteensä					
<i>Menot</i>	<i>-100 000,00</i>		<i>-100 000,00</i>	<i>-28 000,00</i>	<i>-72 000,00</i>
<i>Tulot</i>				<i>2 434,02</i>	<i>-2 434,02</i>
<i>Netto</i>	<i>-100 000,00</i>		<i>-100 000,00</i>	<i>-25 565,98</i>	<i>-74 434,02</i>
Rakennukset					
Koulu/monitoimikeskus					
Menot	-100 000,00		-100 000,00	-64 240,21	-35 759,79
Netto	-100 000,00		-100 000,00	-64 240,21	-35 759,79
Päiväkoti uusi					
Menot	-1 500 000,00		-1 500 000,00	-53 985,93	-1 446 014,07
Netto	-1 500 000,00		-1 500 000,00	-53 985,93	-1 446 014,07
Rantakoulu I lunastus					
Menot	-440 000,00	430 000,00	-10 000,00		-10 000,00
Netto	-440 000,00	430 000,00	-10 000,00		-10 000,00
Suunnittelumääräraha ya/lukio					
Menot	-100 000,00		-100 000,00	-70 761,31	-29 238,69
Netto	-100 000,00		-100 000,00	-70 761,31	-29 238,69
Sosiaalitoimen uudisrakennus					
	0,00		0,00	-54 862,80	54 862,80
Rakennukset yhteensä					
<i>Menot</i>	<i>-2 140 000,00</i>	<i>430 000,00</i>	<i>-1 710 000,00</i>	<i>-243 849,75</i>	<i>-1 466 150,25</i>
<i>Netto</i>	<i>-2 140 000,00</i>	<i>430 000,00</i>	<i>-1 710 000,00</i>	<i>-243 894,75</i>	<i>-1 466 150,25</i>
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Kaavateiden asfaltointi					
Menot	-150 000,00	50 000,00	-100 000,00	-86 095,77	-13 904,23
Netto	-150 000,00	50 000,00	-100 000,00	-86 095,77	-13 904,23
Kaavateiden perusparantaminen					
Menot	-500 000,00	500 000,00	0	0	0
Netto	-500 000,00	500 000,00	0	0	0
Simontapaleen vesijohtoverkko					
Menot	-120 000,00		-120 000,00	0	-120 000,00
Netto	-120 000,00		-120 000,00	0	-120 000,00
Siuruajoen reittisilta ja reitin muutos					

Menot	-30 000,00	0	-30 000,00	0	-30 000,00
Netto	-30 000,00		-30 000,00	0	-30 000,00
Koulukeskuksen piha-alue					
Menot	-400 000,00	-500 000,00	-900 000,00	-965 661,37	65 661,37
Tulot				164 800,00	-164 800,00
Netto	-400 000,00	-500 000,00	-900 000,00	-800 861,37	-99 138,63
Pohjasperän veneenlaskupaikka					
Menot	-40 000	0	-40 000,00	-28 884,78	-11 115,22
Netto	-40 000	0	-40 000,00	-28 884,78	-11 115,22
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä					
<i>Menot</i>	<i>-1 240 000,00</i>	<i>50 000,00</i>	<i>-1 190 000,00</i>	<i>-915 841,92</i>	<i>-274 158,18</i>
<i>Netto</i>	<i>-1 240 000,00</i>	<i>50 000,00</i>	<i>-1 190 000,00</i>	<i>-915 841,92</i>	<i>-274 158,18</i>
Koneet ja kalusto					
Koulumonitoimikeskus varustus					
Menot	-700 000,00		-700 000,00	-461 412,72	-238 587,28
Netto	-700 000,00		-700 000,00	-461 412,72	-238 587,28
Sähköautojen latauspisteet					
Menot	-20 000,00		-20 000,00	-13 344,00	-6 656,00
Netto	-20 000,00		-20 000,00	-13 344,00	-6 656,00
Moottorikelkka ja reki					
Menot	-15 000,00		-15 000,00	-12 500,00	-2 500,00
Netto	-15 000,00		-15 000,00	-12 500,00	-2 500,00
Jouluvalojen hankinta					
Menot		-50 000,00	-50 000,00	-41 379,90	-8 620,10
Netto		-50 000,00	-50 000,00	-41 379,90	-8 620,10
Niittokaluston hankinta					
Menot	-30 000,00		-30 000,00	-23 778,96	-6 221,04
Netto	-30 000,00		-30 000,00	-23 778,96	-6 221,04
Koneet ja kalusto yhteensä					
<i>Menot</i>	<i>-765 000,00</i>	<i>-50 000,00</i>	<i>-815 000,00</i>	<i>-552 415,58</i>	<i>-262 584,42</i>
<i>Netto</i>	<i>-765 000,00</i>	<i>-50 000,00</i>	<i>-815 000,00</i>	<i>-552 415,58</i>	<i>-262 584,42</i>
Osakkeet ja osuudet yhteensä					
<i>Menot</i>	<i>0</i>		<i>0</i>	<i>1 059,58</i>	<i>-1 059,58</i>
<i>Netto</i>	<i>0</i>		<i>0</i>	<i>1 059,58</i>	<i>-1 059,58</i>
INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
<i>Menot</i>	<i>-4 370 000,00</i>	<i>430 000,00</i>	<i>-3 940 000,00</i>	<i>-1 754 203,17</i>	<i>-2 185 796,83</i>
<i>Tulot</i>				<i>19 767,84</i>	<i>-19 767,84</i>
<i>Netto</i>	<i>-4 370 000,00</i>	<i>430 000,00</i>	<i>-3 940 000,00</i>	<i>-1 734 462,33</i>	<i>-2 205 537,67</i>

4

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	224 815,00	-430 000,00	-205 185,00	1 584 745,24	-1 789 930,24
Tulorahoituksen korjauserät	224 815,00	-430 000,00	-205 185,00	1 584 745,24	-1 789 930,24
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-4 370 000,00	430 000,00	-3 940 000,00	-1 920 062,75	-2 019 937,25
Rahoitusosuudet investointimenoihin				170 281,50	-170 281,50
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot				15 318,92	-15 318,92
Toiminta ja investoinnit, netto	-4 145 185,00	0,00	-4 145 185,00	-149 717,09	-3 995 467,91
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset				-57 000,00	57 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	25 000,00		25 000,00	89 805,64	-64 805,64
Antolainauksen muutokset	25 000,00		25 000,00	32 805,64	-7 805,64
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 500 000,00		3 500 000,00		3 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-330 000,00		-330 000,00	-344 824,00	14 824,00
Lainakannan muutokset	3 170 000,00	0,00	3 170 000,00	-344 824,00	3 514 824,00
Vaikutus maksuvalmiuteen	-950 185,00	0,00	-950 185,00	-461 735,45	-488 449,55

5

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIIEN
SITOVIIEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN
TOTEUTMISESTA

5.1 Määrärahojen toteutuminen

	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama
Vaalit					
Vaalit	-8 071,00		-8 071,00	-8 537,00	466,00
Vaalit YHTEENSÄ	-8 071,00		-8 071,00	-8 537,00	466,00
Tarkastustoimi					
Tarkastustoimi	-23 040,00		-23 040,00	-22 571,70	-468,30
Tarkastustoimi YHTEENSÄ	-23 040,00		-23 040,00	-22 571,70	-468,30

Kunnanhallitus					
Yleishallinto	-420 263,00		-420 263,00	-532 226,95	111 963,95
Toimisto-, IT- ja sisäiset pal	-826 142,00		-826 142,00	-939 558,54	113 416,54
Maankäytön suunnittelu	-114 854,00		-114 854,00	-101 048,75	-13 805,25
Elinkeinojen kehitt./Matkailu	-351 458,00		-351 458,00	-399 179,19	47 721,19
Maaseututoimi	-132 337,00		-132 337,00	-108 386,83	-23 950,17
<i>Kunnanhallitus YHTEENSÄ</i>	<i>-1 845 054,00</i>		<i>-1 845 054,00</i>	<i>-2 080 400,26</i>	<i>235 346,26</i>
Perusturvaloimi					
Perusturvan hallinto	-211 731,00		-211 731,00	-215 359,10	3 628,10
Lasten, nuorten ja perheiden p	-728 442,00		-728 442,00	-965 653,49	237 211,49
Vanhusten ja vammaisten palv.	-8 399 423,00		-8 399 423,00	-8 361 789,92	-37 633,08
Perusterveydenhuolto	-5 715 126,00		-5 715 126,00	-5 877 696,39	162 570,39
Erikoissairaanhoido	-6 025 821,00		-6 025 821,00	-4 741 619,53	-1 284 201,47
Ympäristöterveydenhuolto	-130 655,00		-130 655,00	-145 536,84	14 881,84
Muu perusturva	-1 376 997,00		-1 376 997,00	-1 369 173,34	-7 823,66
<i>Perusturvaloimi YHTEENSÄ</i>	<i>-22 588 195,00</i>		<i>-22 588 195,00</i>	<i>-21 676 828,61</i>	<i>-911 366,39</i>
Sivistystoimi					
Sivistystoimen hallinto	-597 216,00		-597 216,00	-614 200,84	16 984,84
Varhaiskasvatus	-1 715 817,00		-1 715 817,00	-1 957 081,48	241 264,48
Perusopetus	-5 974 951,00		-5 974 951,00	-6 124 552,32	149 601,32
Lukio- ja ammatillinen koulutu	-825 353,00		-825 353,00	-824 138,03	-1 214,97
Kansalaisopisto	-352 276,00		-352 276,00	-326 827,39	-25 448,61
Kirjasto	-405 781,00		-405 781,00	-446 378,84	40 597,84
Vapaa-aikatoimi	-848 233,00		-848 233,00	-809 542,46	-38 690,54
<i>Sivistystoimi YHTEENSÄ</i>	<i>-10 719 627,00</i>		<i>-10 719 627,00</i>	<i>-11 102 721,36</i>	<i>383 094,36</i>
Tekninen lautakunta					
Tekninen toimi	-1 420 753,00		-1 525 753,00	-1 466 700,63	-59 052,37
Toimitila- ja vuokrauspalvelu	-2 104 727,00		-2 384 727,00	-2 580 538,72	195 811,72
Pelastustoimi	-415 173,00		-415 173,00	-456 018,00	40 845,00
Rakennusvalvonta	-108 944,00		-108 944,00	-112 280,43	3 336,43
Ympäristöhuolto	-38 368,00		-83 368,00	-90 156,31	6 788,31
Tekniset projektit				-34 814,88	34 814,88
<i>Tekninen lautakunta YHTEENSÄ</i>	<i>-4 087 965,00</i>		<i>-4 517 965,00</i>	<i>-4 740 508,97</i>	<i>222 543,97</i>
<i>KÄYTTÖTALOUSOSA YHTEENSÄ</i>	<i>-39 271 952,00</i>		<i>-39 701 952,00</i>	<i>-39 631 567,90</i>	<i>-70 384,10</i>

INVESTOINTIOSA	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama
Pitkävaikutteiset menot					
Kanta-arkisto	-50 000,00		-50 000,00		-50 000,00
Pitkävaikutteiset menot yht	-50 000,00		-50 000,00		-50 000,00
Maa- ja vesialueet					
Maa-alueiden osto	-100 000,00		-100 000,00	-28 000,00	-72 000,00
Maa-alueiden myynti	0,00		0,00	2 434,02	-2 434,02
Maa- ja vesialueet yhteensä	-100 000,00		-100 000,00	-25 565,98	-74 434,02
Rakennukset					
Koulu/monitoimikeskus	-100 000,00		-100 000,00	-64 240,21	-35 759,79
Sosiaalitoimen uudisrakennus	0,00		0,00	-54 862,80	54 862,80
Päiväkoti 2022-2024	-1 500 000,00		-1 500 000,00	-53 985,93	-1 446 014,07
Rantakoulu lunast.varautuminen	-440 000,00	430 000,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00
Rakennukset yhteensä	-2 040 000,00	430 000,00	-1 610 000,00	-173 088,94	-1 436 911,06
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Koulu/monit. keskus, kalusto	-700 000,00		-700 000,00	-461 412,72	-238 587,28
Yläkoulun/lukion hankesuunnitelma	-100 000,00		-100 000,00	-70 761,31	-29 238,69
Koulukesk.piha-alueen kehittäminen	-400 000,00	-500 000,00	-900 000,00	-800 861,37	-99 138,63
Peurajärven kunnostus	-75 000,00		-75 000,00	-9 673,50	-65 326,50
Sähköautojen latauspisteet	-20 000,00		-20 000,00	-13 344,00	-6 656,00
Moottorikelkka ja reki	-15 000,00		-15 000,00	-12 500,00	-2 500,00
Pohjasperän veneluista, parkki	-40 000,00		-40 000,00	-28 884,78	-11 115,22
Niittokaluston hankinta	-30 000,00		-30 000,00	-23 778,96	-8 221,04
Siuruajoen reittisilta	-30 000,00		-50 000,00	-41 379,90	-8 620,10
Jouluvalot	0,00	-50 000,00	-30 000,00	0,00	-30 000,00
Kaavateiden perustaminen	-150 000,00	50 000,00	-100 000,00	-86 095,77	-13 904,23
Simontaipaleen vesijohtoverkosto	-120 000,00		-120 000,00	0,00	-120 000,00
Kaavatiet 22-5 Peura-, Poro-, Vasantie	-500 000,00	500 000,00	0,00	0,00	0,00
Kiinteät rak. ja laitteet yht	-2 180 000,00	0,00	-2 180 000,00	-1 548 692,31	-631 307,69
Käyttöomaisuusarvopaperit yht.					
Osakkeet ja osuudet	0,00		0,00	1 059,58	-1 059,58
Käyttöomaisuusarvopaperit yht.	0,00		0,00	1 059,58	-1 059,58
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	-4 370 000,00	430 000,00	-3 940 000,00	-1 746 287,65	-2 193 712,35
TULOSLASKELMAOSA	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama
Korkokulut	-60 000,00		-60 000,00	-45 762,90	-14 237,10
Muut rahoituskulut	-50 000,00		-50 000,00	-285 398,43	235 398,43
TULOSLASKELMAOSA YHTEENSÄ	-110 000,00		-110 000,00	-331 161,33	221 161,33
RAHOITUSOSA	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys				-57 000,00	57 000,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik.lainojen vähennys	-330 000,00		-330 000,00	-344 824,00	14 824,00
RAHOITUSOSA YHTEENSÄ	-330 000,00		-330 000,00	-401 824,00	71 824,00

5.2 Tuloarvioiden toteutuminen

	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama
Vaalit					
Vaalit				7 773,30	-7 773,30
Vaalit YHTEENSÄ				7 773,30	-7 773,30
Kunnanhallitus					
Yleishallinto				35 108,73	-35 108,73

Toimisto-, IT- ja sisäiset pal	784 477,00		784 477,00	889 983,46	-105 506,46
Elinkeinojen kehitt./Matkailu			0,00	128 313,29	-128 313,29
Kunnanhallitus YHTEENSÄ	784 477,00		784 477,00	1 053 546,06	-269 069,06
Perusturvalautakunta Perusturvan hallinto				1 047,06	-1 047,06
Lasten, nuorten ja perheiden palv.	4 200,00		4 200,00	4 759,98	-559,98
Vanhusten ja vammaisten palv.	1 631 054,00		1 631 054,00	1 590 028,05	41 025,95
Perusterveydenhuolto	831 772,00		831 772,00	1 449 614,37	-617 842,37
Muu perusturva	148 305,00		148 305,00	150 623,98	-2 318,98
Perusturvatoimi YHTEENSÄ	2 615 331,00		2 615 331,00	3 196 073,44	-580 742,44
Sivistystoimi Sivistystoimen hallinto	469 257,00		469 257,00	469 742,10	-485,10
Varhaiskasvatus	125 300,00		125 300,00	265 257,37	-139 957,37
Perusopetus	71 000,00		71 000,00	238 470,62	-167 470,62
Lukio- ja ammatillinen koulutus	24 100,00		24 100,00	27 085,16	-2 985,16
Kansalaisopisto	45 400,00		45 400,00	48 439,25	-3 039,25
Kirjasto	42 729,00		42 729,00	28 888,02	13 840,98
Vapaa-aikatoimi	309 820,00		309 820,00	254 299,49	55 520,51
Sivistystoimi YHTEENSÄ	1 087 606,00		1 087 606,00	1 332 182,01	-244 576,01
Tekninen lautakunta Tekninen toimi	37 400,00		37 400,00	34 203,19	3 196,81
Toimitila- ja vuokrauspalvelu	1 960 984,00		1 960 984,00	2 029 869,02	-68 885,02
Rakennusvalvonta	42 700,00		42 700,00	30 299,18	12 400,82
Tekninen lautakunta YHTEENSÄ	2 041 084,00		2 041 084,00	2 094 371,39	-53 287,39
KAIKKI YHTEENSÄ	6 528 498,00		6 528 498,00	7 683 946,20	-1 155 448,20

TULOSLASKELMAOSA	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot	10 570 000,00		10 570 000,00	10 830 891,11	-260 891,11
Valtionosuudet	21 432 000,00		21 432 000,00	21 565 578,00	-133 578,00
Korkotuotot	55 000,00		55 000,00	34 394,81	20 605,19
Muut rahoitustuotot	225 000,00		225 000,00	-27 185,97	252 185,97
TULOSLASKELMAOSA YHTEENSÄ	32 282 000,00		32 282 000,00	32 403 677,95	-121 677,95

RAHOITUSOSA	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama
-------------	----	-----------	-------------	-----------	-----------

Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys				-57 00,00	57 000,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik.lainojen vähennys	-330 000,00		-330 000,00	-344 824,00	14 824,00
RAHOITUSOSA YHTEENSÄ	-330 000,00		-330 000,00	-401 824,00	71 824,00

III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

1 KUNNAN TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2022		1.1.-31.12.2021	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 268 168,08		1 547 926,56	
Maksutuotot	1 292 777,64		1 328 440,50	
Tuet ja avustukset	1 311 728,87		1 032 325,58	
Muut toimintatuotot	516 663,96	4 389 338,55	491 817,98	4 400 510,62
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-12 434 384,33		-11 767 189,22	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-2 852 989,93		-2 702 780,81	
Muut henkilösivukulut	-492 790,64		-425 664,90	
Palvelujen ostot	-14 051 973,03		-14 579 234,87	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 236 512,43		-1 976 474,81	
Avustukset	-1 259 115,24		-1 181 130,37	
Muut toimintakulut	-2 069 312,34	-35 397 077,94	-2 104 194,67	-34 736 669,65
Toimintakate		-31 007 739,39		-30 336 159,03
Verotulot		10 830 891,11		10 950 816,54
Valtionosuudet		21 565 578,00		21 226 781,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	34 394,81		65 990,49	
Muut rahoitustuotot	492 782,04		313 684,83	
Korkokulut	-45 762,90		-51 777,04	
Muut rahoituskulut	-285 398,43	196 015,52	-2 513,25	325 385,03
Vuosikate		1 584 745,24		2 166 823,54
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-789 094,01		-759 856,97
Arvonalentumiset		-150 788,30		-220 386,09
Tilikauden tulos		644 862,93		1 186 580,48
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)		22 579,38		14 967,19
Varausten lisäys(-) tai vähennys(+)		0,00		0,00
Tilikauden ylijäämä		667 442,31		1 201 547,67

2

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 584 745,24	2 166 823,54
Tulorahoituksen korjaukset	0,00	-4 219,11
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 920 062,75	-1 419 424,32
Rahoitusosuudet investointimenoihin	170 281,50	63 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15 318,92	4 600,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-149 717,09	810 780,11
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-57 000,00	63 151,15
Antolainasaamisten vähennykset	89 805,64	155 447,64
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-344 824,00	-344 824,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-817,10	2 211,61
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	-766 695,21	-40 291,59
Korottomien velkojen muutos	587 768,76	-609 689,30
Rahoituksen rahavirta	-491 761,91	-773 994,49
Rahavarojen muutos	-641 479,00	36 785,62
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	11 196 547,54	11 838 026,54
Rahavarat 1.1.	11 838 026,54	11 801 240,92
	-641 479,00	36 785,62

3

KUNNAN TASE

VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	21 624 700,37	20 830 120,35
Aineettomat hyödykkeet	172 085,85	349 156,01
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	172 085,85	349 156,01
Aineelliset hyödykkeet	12 145 123,08	11 172 413,32
Maa- ja vesialueet	1 914 543,10	1 888 977,12
Rakennukset	5 009 579,06	4 095 943,68
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 366 717,70	4 646 747,90
Koneet ja kalusto	40 247,06	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	814 036,16	540 744,62
Sijoitukset	9 307 491,44	9 308 551,02
Osakkeet ja osuudet	9 180 197,51	9 181 257,09
Muut saamiset	127 293,93	127 293,93
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	38 556,63	38 556,63
Valtion toimeksiannot	38 556,63	38 556,63
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	14 552 089,56	14 568 684,99
Vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Saamiset	3 464 548,02	2 730 658,45
Pitkäaikaiset saamiset	1 667 700,58	1 700 506,22
Lainasaamiset	1 667 700,58	1 700 506,22
Lyhytaikaiset saamiset	1 796 847,44	1 030 152,23
Myyntisaamiset	336 801,71	383 713,47
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	242 879,88	216 562,33
Siirtosaamiset	1 217 165,85	429 876,43
Rahoitusarvopaperit	5 575 598,15	5 906 759,73
Osakkeet ja osuudet	1 380 624,40	1 214 287,52
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 051 475,58	1 893 412,73
Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 143 498,17	2 799 059,48
Rahat ja pankkisaamiset	5 620 949,39	5 931 266,81
VASTAAVAA YHTEENSÄ	36 324 352,56	35 437 361,97

VASTATTAVAA	31.12.2022	31.12.2021
OMA PÄÄOMA	28 711 961,00	28 044 518,69
Peruspääoma	14 298 857,52	14 298 857,52
Edellisten tilikausien ylijäämä	13 745 661,17	12 544 113,50
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	667 442,31	1 201 547,67
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	698 109,63	720 689,01
Poistoero	98 109,63	120 689,01
Vapaaehtoiset varaukset	600 000,00	600 000,00
PAKOLLISET VARAUKSET	25 314,25	25 314,25
Muut pakolliset varaukset	25 314,25	25 314,25
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 357,09	3 174,19
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 166,92	3 260,00
Muut toimeksiantojen pääomat	190,17	85,81
VIERAS PÄÄOMA	6 886 610,59	6 643 665,83
Pitkäaikainen	2 000 030,00	2 344 854,00
Lainat rahoitus-ja vakuutuslaitoksilta	2 000 030,00	2 344 854,00
Lyhytaikainen	4 866 580,59	4 298 811,83
Lainat rahoitus-ja vakuutuslaitoksilta	344 824,00	344 824,00
Saadut ennakot	365 431,06	238 724,22
Ostovelat	1 438 656,83	1 449 964,95
Muut velat	273 713,52	270 884,42
Siirtovelat	2 443 955,18	1 994 414,24
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	36 324 352,56	35 437 361,97

4.1 Konsernituloslaskelma

	2022	2021
Toimintatuotot	22 731 863,82	21 325 791,02
Toimintakulut	-54 132 524,07	-51 399 738,73
Toimintakate	-31 400 660,25	-30 073 947,71
Verotulot	10 794 260,10	10 914 937,66
Valtionosuudet	24 237 809,72	23 857 035,04
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	43 939,79	72 391,97
Muut rahoitustuotot	-18 455,66	319 186,85
Korkokulut	-242 853,03	-227 858,40
Muut rahoituskulut	-316 383,82	-31 491,29
Vuosikate	3 097 656,84	4 830 254,13
Poistot ja arvonalentumiset	-2 832 350,39	-2 791 826,77
Satunnaiset tuotot	250,59	2 971,80
Satunnaiset kulut		-34 282,74
Tilikauden tulos	265 557,04	2 007 116,43
Tilinpäätössiirrot	47 446,56	29 928,38
Tilikauden verot	-96 734,44	-45 607,04
Laskennalliset verot	21 752,61	-13 922,48
Vähemmistöosuudet	407,22	-2 652,02
Tilikauden yli/alijäämä	238 429,01	1 974 863,27

4.2 Konsernin rahoituslaskelma

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 097 656,84	4 830 254,13
Satunnaiset erät, netto	250,59	-31 310,93
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-96 734,44	-45 607,04
Tulorahoituksen korjauserät	-96 020,74	-19 122,87
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 377 439,18	-4 382 182,93
Rahoitusosuudet investointeihin	327 091,60	183 446,07
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	305 813,42	417 226,47
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 839 381,91	952 702,91
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		-2 950,45
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 745 226,88	1 494 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 104 736,93	-168 793,42
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-304 951,42	-1 082 434,74
Oman pääoman muutokset	-13 685,66	-65 796,20
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 084,88	-23 169,44
Vaihto-omaisuuden muutos	-123 364,60	15 489,24
Saamisten muutokset	-1 392 874,49	-530 128,34
Korottomien velkojen muutokset	1 195 698,95	-8 044,30
Rahoituksen rahavirta	999 227,83	-371 827,66
Rahavarojen muutos	-840 154,08	580 875,25
Rahavarat 31.12.	13 638 698,67	14 478 852,76
Rahavarat 1.1.	14 478 852,76	13 897 977,50
Yritysjärjestelyssä tulleet rahavarat		
Rahavarojen muutos	-840 154,08	580 875,26

4.3 Konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	45 953 652,10	43 963 696,34
Aineettomat hyödykkeet	643 396,26	772 250,06
Aineettomat oikeudet	439 619,85	
Konserniliikearvo	24 016,90	414 568,00
Muut pitkävaikuttiset menot	174 331,54	355 441,79
Ennakkomaksut	5 427,98	2 240,28
Aineelliset hyödykkeet	44 754 894,85	42 623 978,80
Maa- ja vesialueet	2 689 429,72	2 693 009,58
Rakennukset	25 145 037,29	25 188 153,62
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 850 533,58	5 094 149,19
Koneet ja kalusto	903 491,31	767 877,08
Muut aineelliset hyödykkeet	4 925 414,91	5 065 448,74
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 240 988,05	3 815 340,59
Sijoitukset	555 360,99	567 467,47
Osakkeet ja osuudet	548 034,66	549 349,53
Muut saamiset	7 326,33	18 117,94
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	265 576,13	287 028,71
Valtion toimeksiannot	257 987,50	151 857,20
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	7 588,63	7 288,28
Muut toimeksiantojen varat		127 873,23
VAIHTUVAT VASTAAVAT	19 570 423,51	18 894 338,49
Vaihto-omaisuus	395 888,47	272 523,87
Aineet ja tarvikkeet	238 713,20	194 250,96
Valmiit tuotteet	156 459,68	77 291,09
Muu vaihto-omaisuus	715,59	981,82
Saamiset	5 535 836,37	4 142 961,87
Pitkäaikaiset saamiset	1 027 268,02	1 054 565,88
Lainasaamiset	1 026 805,88	
Muut saamiset	462,14	1 054 565,88
Lyhytaikaiset saamiset	4 508 568,35	3 088 395,99
Myyntisaamiset	2 352 066,47	1 793 197,36
Lainasaamiset		0,00
Muut saamiset	555 163,38	559 835,53
Siirtosaamiset	1 601 338,50	735 363,10
Rahoitusarvopaperit	5 857 798,06	6 436 157,28
Osakkeet ja osuudet	1 381 588,17	1 215 251,29
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 331 697,51	2 351 416,78
Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 143 498,17	2 799 059,48
Muut arvopaperit	1 014,22	70 429,73
Rahat ja pankkisaamiset	7 780 900,61	8 042 695,47
VASTAAVAA YHTEENSÄ	65 789 651,74	63 145 063,54

VASTATTAVAA	31.12.2022	31.12.2021
OMA PÄÄOMA	36 749 049,16	36 497 170,53
Peruspääoma	14 298 857,52	14 298 857,52
Muut omat rahastot	1 359 589,16	1 519 347,94
Edellisten tilikausien ylijäämä	20 852 173,02	18 704 101,80
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	238 429,01	1 974 863,27
VÄHEMMISTÖOSUUDET	46 352,08	46 758,84
PAKOLLISET VARAUKSET	188 259,59	254 756,45
Eläkevaraukset	1 952,56	454,43
Muut pakolliset varaukset	186 307,03	254 302,02
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	252 782,25	276 319,70
Valtion toimeksiannot	241 848,81	136 620,10
Lahjoitusrahastojen pääomat	9 762,52	10 555,25
Muut toimeksiantojen pääomat	1 170,91	129 144,35
VIERAS PÄÄOMA	28 553 208,68	26 070 058,02
Pitkäaikainen	18 153 157,47	16 973 780,87
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 269 964,65	16 131 303,03
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Muut velat	594 647,85	532 180,25
Laskennalliset verovelat	288 544,98	310 297,59
Lyhytaikainen	10 400 051,21	9 096 277,16
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 441 391,55	1 279 963,56
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Saadut ennakot	548 338,42	420 307,42
Ostovelat	2 980 584,29	2 800 700,95
Muut velat	596 841,31	654 998,71
Siirtovelat	4 832 895,64	3 940 306,51
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>65 789 651,74</u>	<u>63 145 063,54</u>

IV TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO –periaatteen mukaisesti hankintamenoon tai sitä alemman todennäköisen hankintamenoon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisut

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

2**TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT****2.1 Toimintatuotot tulosalueittain**

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Keskusvaalilautakunta	0,00	0,00	7 773,30	4 069,80
Vaalit	0,00	0,00	7 773,30	4 069,80
Kunnanhallitus	1 666 484,68	1 861 842,74	274 793,72	258 383,03
Yleishallinto	1 666 484,68	1 861 842,74	35 108,73	24,99
Toimisto- ja sisäiset palvelut	0,00	0,00	111 371,70	107 623,42
Maankäytön suunnittelu	0,00	0,00	0,00	0,00
Elinkeinoelämän kehittäminen	0,00	0,00	128 313,29	150 734,62
Maaseututoimi	0,00	0,00	0,00	0,00
Perusturvatoimi	10 492 535,34	10 150 878,42	3 011 303,00	3 110 931,73
Hallinto	0,00	0,00	1 047,06	2 754,03
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	0,00	0,00	4 759,98	13 245,12
Vanhusten ja vammaisten palvelut	0,00	0,00	1 405 257,61	1 482 142,29
Perusterveydenhuolto	0,00	0,00	1 449 614,37	1 485 213,98
Erikoissairaanhoido	10 492 535,34	10 150 878,42		
Ympäristöterveydenhuolto				
Muu perusturva	0,00	0,00	150 623,98	127 576,31
Sivistystoimi	1 566 462,76	1 312 482,54	834 425,23	671 650,32
Hallinto	0,00	0,00	10 085,17	7 668,25
Varhaiskasvatus	0,00	0,00	264 792,37	170 338,06
Perusopetus	0,00	0,00	236 755,62	193 736,29
Lukio- ja ammatillinen koulutus	1 566 462,76	1 312 482,54	27 085,16	28 625,51
Kansalaisopisto	0,00	0,00	28 667,25	30 989,85
Kirjasto	0,00	0,00	28 888,02	9 163,45
Vapaa-aikatoimi	0,00	0,00	238 151,64	231 128,91
Tekninen lautakunta	8 930 842,31	8 000 587,32	261 043,30	355 475,74
Tekninen toimi	7 190 568,72	6 457 868,11	34 203,19	67 481,39
Toimitila- ja vuokrauspalvelu	1 740 273,59	1 542 719,21	196 540,93	263 247,33
Pelastustoimi	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakennusvalvonta	0,00	0,00	30 299,18	24 747,02
Ympäristönhuolto	0,00	0,00	0,00	0,00
Kunnan toimintatuotot yhteensä	22 656 325,08	21 325 791,02	4 389 338,55	4 400 510,62

2.2 Verotulot

Verotulojen erittely		
	2022	2021
Kunnan tulovero	8 624 050,52	8 842 160,81
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 113 457,86	1 076 492,41
Kiinteistövero	1 093 382,73	1 032 163,32
Verotulot yhteensä	10 830 891,11	10 950 816,54

2.3 Valtionosuudet

Valtionosuuksien erittely		
	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	14 247 788,00	18 944 349,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	4 665 185,00	4 828 822,00
Verotulomenojen kompensatio	2 507 287,00	2 245 663,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	145 318,00	36 769,00
Valtionosuudet yhteensä	21 565 578,00	21 226 781,00

2.4 Palveluiden ostot

Palvelujen ostojen erittely		
	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	6 655 663,43	8 221 771,36
Muiden palvelujen ostot	7 396 309,57	6 357 463,51
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	14 051 973,03	14 579 234,87

2.5 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät:

	<u>Poistomenetelmä</u>	<u>Poistoaika (v tai %)</u>
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	tasapoisto	2 vuotta
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 vuotta
Liikearvo	tasapoisto	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	tasapoisto	2 vuotta
Muut pitkävaik. menot	tasapoisto	5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20 vuotta
Talousrakennukset	tasapoisto	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	20 vuotta
Asuinrakennukset	tasapoisto	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	tasapoisto	20 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	tasapoisto	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	tasapoisto	15 vuotta
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto	7 %
Viemäriverkko	menojäännöspoisto	7 %
Kaukolämpöverkko	tasapoisto	20 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	tasapoisto	15 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	tasapoisto	10 vuotta
Maakaasuverkko	tasapoisto	20 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	tasapoisto	15 vuotta
Vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	menojäännöspoisto	15 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	tasapoisto	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	tasapoisto	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	tasapoisto	10 vuotta
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	tasapoisto	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	5 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto	5 vuotta
Muut raskaat koneet	tasapoisto	10 vuotta
Muut kevyet koneet	tasapoisto	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto. yms. laitteet	tasapoisto	5 vuotta
Atk-laitteet	tasapoisto	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluiksi.

2.6 Pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Kaatopaikan kunnostus 1.1.	25 314,25	25 314,25	25 314,25	25 314,25
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Kaatopaikan kunnostus 31.12.	25 314,25	25 314,25	25 314,25	25 314,25
Eläkevaraus 1.1.	454,43	1 070,63		
Lisäykset tilikaudella	2 071,05	0,00		
Vähennykset tilikaudella	-572,92	-616,20		
Eläkevaraus 3.12.	1 952,56	454,43		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	228 987,77	276 507,46		
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00		
Vähennykset tilikaudella	-67 994,99	-47 519,69		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	160 992,78	228 987,77		

2.7 Olennaiset muihin toimintatuottoihin sisältyvät pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa-ja vesialueiden myyntivoitot	21 637,66	2 119,11	21 637,66	2 119,11
Rakennusten myyntivoitot	0,00	2 100,00	0,00	2 100,00
Muut myyntivoitot	7 940,42	0,00	7 940,42	0,00
Myyntivoitot yhteensä	29 578,08	4 219,11	29 578,08	4 219,11
Muut toimintakulut				
Maa-ja vesialueiden myyntitappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakennusten myyntitappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut myyntitappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Myyntitappiot yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

2.8 Rahoitustuotot ja -kulut

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2022	2021
Osinkotuotot muista yhteisöistä	60 366,08	37 174,24
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	11 389,97	17 482,41
Yhteensä	71 756,05	54 656,65

2.9 Erittely poistoeron muutoksista

Erittely poistoeron muutoksista		
	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	22 579,38	14 967,19
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus (- tai +)	0,00	0,00
Poistoeron muutokset yhteensä	22 579,38	14 967,19

3

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

3.1.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet			
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	349 156,01	349 156,01
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	-40 072,00	-40 072,00
Siirrot erien välillä	0,00	14 061,80	14 061,80
Tilikauden poisto	0,00	-151 059,96	-151 059,96
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	172 085,85	172 085,85
			0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	172 085,85	172 085,85

Aineelliset hyödykkeet						
	Maa-alueet ja kiint.liittymismaksut	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 889 358,01	4 095 943,68	4 646 747,90	0,00	540 744,62	11 172 413,32
Lisäykset tilikauden aikana	28 000,00	0,00	0,00	41 379,90	1 850 682,85	1 920 062,75
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	-170 281,50	-170 281,50
Vähennykset tilikauden aikana	-2 434,02	-11 825,32	0,00		0,00	-14 259,34
Siirrot erien välillä	0,00	1 284 366,09	108 681,92	0,00	1 407 109,81	-14 061,80
Tilikauden poisto	0,00	-248 189,09	-388 712,12	-1 132,84	0,00	-638 034,05
Arvonlennukset ja niiden palautukset		-110 716,30	0,00			-110 716,30
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 914 543,10	5 009 579,06	4 366 717,70	40 247,06	814 036,16	12 145 123,08
						0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 914 543,10	5 009 579,06	4 366 717,70	40 247,06	814 036,16	12 145 123,08

3.1.2 Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset						
	Osakkeet ja osuudet				Muut saamiset	
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Kunta-yhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset konserni-yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	7 900 662,48	1 072 700,41	207 894,20	9 181 257,09	127 293,93	9 308 551,02
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	-1 059,58	-1 059,58	0,00	-1 059,58
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	7 900 662,48	1 072 700,41	206 834,62	9 180 197,51	127 293,93	9 307 491,44
Arvonlennukset ja niiden palautukset						
Arvonkorotukset						
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 900 662,48	1 072 700,41	206 834,62	9 180 197,51	127 293,93	9 307 491,44

3.1.3 Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Ranuan Vuokra-asunnot Oy	Ranuan kunta	100 %	100 %	938	3 446	-11
Ranuan Infra Oy	Ranuan kunta	100 %	100 %	4 815	4 463	131
Ranuan Seudun Matkailu Oy	Ranuan kunta	100 %	100 %	4 442	4 353	245
Kiinteistöosakeyhtiö Ranuan Kanervikko Oy	Ranuan kunta	0 %	100 %	476	15	-4
			Yhteensä	10 671	12 277	361
Kuntayhtymät						
Kolpeneen palvelukeskuksen ky	Rovaniemen kaupunki	4,63 %	4,63 %	112	873	
Lapin liitto ky	Rovaniemen kaupunki	1,52 %	1,52 %	11	58	-14
Lapin sairaanhoitopiirin ky	Rovaniemen kaupunki	3,32 %	3,32 %	889	7 463	-47
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	Rovaniemen kaupunki	7,03 %	7,03 %	3 810	1 616	-32
			Yhteensä	4 822	10 010	-93

3.1.4 Saamisten erittely

Saamisten erittely				
	2022		2021	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	2 661,58	0,00	20 480,90
Lainasaamiset	640 894,70	0,00	645 940,34	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	640 894,70	2 661,58	645 940,34	20 480,90
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	16 365,87
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	682 523,95	0,00	11 010,28
Yhteensä	0,00	682 523,95	0,00	27 376,15
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	0,00	334 140,13	0,00	346 866,70
Lainasaamiset	1 026 805,88	0,00	1 054 565,88	0,00
Muut saamiset	0,00	242 879,88	0,00	216 562,33
Siirtosaamiset	0,00	534 641,90	0,00	418 866,15
Yhteensä	1 026 805,88	1 111 661,91	1 054 565,88	982 295,18
Saamiset yhteensä	1 667 700,58	1 796 847,44	1 700 506,22	1 030 152,23

3.1.5 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	0,00	0,00	0,00	0,00
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	29 455,02	19 965,89	0,00	0,00
EU-tuet ja avustukset	13 815,40	19 345,76	0,00	0,00
Muut tulojäämät	1 547 061,22	699 051,45	1 217 165,85	429 876,43
Tulojäämät yhteensä	1 590 331,65	735 363,10	1 217 165,85	429 876,43
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 590 331,65	735 363,10	1 217 165,85	429 876,43

3.1.6 Rahoitusarvopaperit

	2022	2021
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta	1 780 873,39	1 781 767,33
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 380 624,40	1 214 287,52
Erotus	400 248,99	567 479,81
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Jälleenhankintahinta	1 052 041,76	1 908 293,18
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 051 475,58	1 893 412,73
Erotus	566,18	14 880,45
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Jälleenhankintahinta	3 144 137,76	2 781 296,79
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 143 498,17	2 799 059,48
Erotus	-639,59	17 762,69
Yhteensä rahoitusarvopaperit	5 575 598,15	5 906 759,73

3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

3.2.1 Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	14 298 857,52	14 298 857,52	14 298 857,52	14 298 857,52
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	14 298 857,52	14 298 857,52	14 298 857,52	14 298 857,52
Muut omat rahastot 1.1.	1 519 347,94	1 542 058,49		
Siirrot rahastoon	4 809,63	112 393,36		
Siirrot rahastosta	-164 568,41	-135 103,91		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	1 359 589,16	1 519 347,94		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	18 704 101,80	18 150 954,66	12 544 113,50	11 427 110,64
Siirto edell. tilikauden yli-/alijäämä	1 974 863,27	626 161,17	1 201 547,67	1 117 002,86
Edell.tilik. oikaisut	173 207,94	-73 014,03	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	20 852 173,02	18 704 101,80	13 745 661,17	12 544 113,50
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	238 429,01	1 974 863,27	667 442,31	1 201 547,67
Oma pääoma yhteensä	36 749 049,16	34 497 170,53	28 711 961,00	26 044 518,69

3.2.2 Erittely poistoerosta

Erittely poistoeroista		
	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	98 109,63	120 689,01
EVL-poistoihin liittyvä poistoero	0,00	0,00
Poistoero yhteensä	98 109,63	120 689,01

3.2.3 Pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät 1.1.2027 tai sen jälkeen		
	2022	2021
Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät 1.1.2027 tai sen jälkeen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	620 734,00	965 558,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	620 734,00	965 558,00

3.2.4 Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut pakolliset varaukset				
Ympäristövastuut	25 314,25	25 314,25	25 314,25	25 314,25
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	160 992,78	228 987,77	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	186 307,03	254 302,02	25 314,25	25 314,25

3.2.5 Vieras pääoma

Vieras pääoma	2022		2021	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	21 387,45	0,00	38 179,32
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	21 387,45	0,00	38 179,32
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	52 684,43	0,00	131 355,03
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	52 684,43	0,00	131 355,03
Velat muille				
Saadut ennakot	0,00	365 431,06	0,00	238 724,22
Ostovelat	0,00	1 364 584,95	0,00	1 280 430,60
Muut velat	0,00	273 713,52	0,00	270 884,42
Siirtovelat	0,00	2 463 955,18	0,00	1 994 414,24
Yhteensä	0,00	4 467 684,71	0,00	3 784 453,48
Vieras pääoma yhteensä	0,00	4 541 756,59	0,00	3 953 987,83

3.2.6 Muiden velkojen erittely

Muiden velkojen erittely	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut velat				
Liittymismaksut	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	596 841,31	654 998,71	273 713,52	270 884,42
Muut velat yhteensä	596 841,31	654 998,71	273 713,52	270 884,42

3.2.7 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 896 920,21	2 694 339,56	1 602 594,20	1 501 458,66
Korkojaksotukset	33 268,46	26 323,18	10 031,08	11 325,99
Muut menojäämät	1 888 572,93	1 215 645,08	851 329,90	481 629,59
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	4 818 761,60	3 936 307,82	2 463 955,18	1 994 414,24

3.3 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

3.3.1 Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 512 202,15	3 458 928,55	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	3 512 202,15	3 458 928,55	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	2 323 678,66	2 454 088,66	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	2 114 882,92	2 453 699,49	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	5 627 085,07	5 912 628,04	0,00	0,00

3.3.2 Leasingvastuiden yhteismäärä

Leasing- ja vuokravastuut yhteismäärä				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Danske Finance Oy				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 090,00	2 774,32	1 090,00	2 774,32
Myöhemmin maksettavat	870,48	2 313,84	870,48	2 313,84
Yhteensä	1 960,48	5 088,16	1 960,48	5 088,16
Leasingvastuut konserni				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	140 269,77	111 282,56		
Myöhemmin maksettavat	101 148,33	142 750,28		
Yhteensä	241 418,10	254 032,84		
Kuntarahoitus Oyj, voimassa 31.12.2042 asti				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 195 878,67	709 864,24	1 195 878,67	709 864,24
Myöhemmin maksettavat	14 484 688,16	5 663 191,47	14 484 688,16	5 663 191,47
Yhteensä	15 680 566,83	6 373 055,71	15 680 566,83	6 373 055,71
Leasingvastuut yhteensä				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 337 238,44	823 921,12	1 196 968,87	712 638,56
Myöhemmin maksettavat	14 586 706,97	12 899 503,59	14 485 558,64	12 756 753,31
Leasingvastuut yhteensä	15 923 945,41	13 723 424,71	15 682 527,31	13 469 391,87
Vuokravastuut konserni				
Muut vuokravastuut	484 566,90	234 787,81		
Vuokravastuut yhteensä	484 566,90	234 787,81		

Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

3.3.3 Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2022	2021	2022	2021
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta:				
Alkuperäinen pääoma			9 812 772,55	9 812 772,55
Jäljellä oleva pääoma			4 852 889,00	4 879 202,00
Takaukset muiden puolesta:				
Alkuperäinen pääoma	4 941 883,44	4 941 883,44	4 941 883,44	4 941 883,44
Jäljellä oleva pääoma	1 802 839,14	2 033 139,34	1 802 839,14	2 033 139,34
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta:				
Ranuan Seudun Matkailu Oy				
Alkuperäinen pääoma			1 500 000,00	1 500 000,00
Jäljellä oleva pääoma			1 176 500,00	937 500,00
Ranuan Infra Oy				
Alkuperäinen pääoma			6 933 631,56	6 933 631,56
Jäljellä oleva pääoma			3 110 838,00	3 349 847,00
Ranuan Vuokra-asunnot Oy				
Alkuperäinen pääoma			1 379 140,99	1 379 140,99
Jäljellä oleva pääoma			565 551,00	591 855,00
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta:				
Alkuperäinen pääoma			9 812 772,55	9 812 772,55
Jäljellä oleva pääoma			4 852 889,00	4 879 202,00
Takaukset muiden puolesta:				
Ranuan Vanhusten ja Eläkeläisten Tukiyhdistys ry				
Alkuperäinen pääoma	2 461 883,44	2 461 883,44	2 461 883,44	2 461 883,44
Jäljellä oleva pääoma	1 228 582,00	1 319 894,00	1 228 582,00	1 319 894,00
Ranuan Kristillinen Kansanopisto r.y.				
Alkuperäinen pääoma	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00
Jäljellä oleva pääoma	287 210,68	395 318,80	287 210,68	395 318,80
Ranuan Peura ry				
Alkuperäinen pääoma	480 000,00	480 000,00	480 000,00	480 000,00
Jäljellä oleva pääoma	287 046,46	317 926,54	287 046,46	317 926,54
Takaukset muiden puolesta:				
Alkuperäinen pääoma	4 941 883,44	4 941 883,44	4 941 883,44	4 941 883,44
Jäljellä oleva pääoma	1 802 839,14	2 033 139,34	1 802 839,14	2 033 139,34

3.3.4 Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2022	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	27 784 169,00	26 244 654,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoista 31.12.	16 067,00	17 192,00

4

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.2022

Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain		
Sisältää vakinaiset, sijaiset ja määräaikaiset sekä palkkatuella palkatut		
	2022	2021
Kunnanhallitus	13	14
Perusturvalautakunta	161	165
Sivistyslautakunta	156	130
Tekninen lautakunta	31	27
Yhteensä	361	336

4.2 Henkilöstökulut ja palkkiot

Henkilöstökulut	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	15 780 164,90	14 895 634,93
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	15 780 164,90	14 895 634,93

Tilintarkastajan palkkiot		
	2022	2021
Tilintarkastuspalkkiot	10 656,60	12 147,85
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	6 524,00	12 842,05
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	17 180,60	24 989,90

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetetyt luottamushenkilömaksut		
	2022	2021
Keskustapuolue	1 089,00	1 634,00
Parempi Ranua	57,00	48,00
Sosiaalidemokraattinen puolue	134,00	119,58
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	1 280,00	1 801,58

V

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Ranualla 27.3.2023

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Tilintarkastusmerkintä:

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Ranualla 1.6.2023

KPMG Oy Ab

Juha Väärälä

KHT, JHT

vastuullinen tilintarkastaja

VI LUETTELOT JA SELVITYKSET

Käytetyt kirjanpito kirjat:

		Säilytys	
		aika	paikka
Tasekirja	sidottu	pysyvästi	Kunnanviraston ala-arkisto
Päiväkirja	atk-tuloste	6 v.	
Pääkirja	atk-tuloste	6 v.	
Ostoreskontra	atk-tuloste	6 v.	
Myyntireskontra	atk-tuloste	6 v.	
Käyttöomaisuuskirjanpito	atk-tuloste	6 v.	
Palkkakortisto	atk-tuloste	50 v.	

Käytössä olevat tositelajit:

ProEconomica ajalla 1.1.-31.3.2018:	Intime 1.4.2018 alkaen:	
001 Tiliotetositteet	30 Pankkitositteet	5T Mediatri, työterveyslaskutus
005 Muistiotositteet	31 Salaiset ostolaskut P2P	63 eMemo Payments
009 Käyttöomaisuusviennit	32 Ostolaskut P2P	70 Sisäiset laskut
090 Konsernitositteet	34 Hyvitysten kohdistus OSRE	77 SIS Web-muistiotositteet
105 Ostolaskut/Rondo	35 Ostolaskujen maksut	78 Sis.laskutus Intime/P2P
110 Ostolaskut, suoritukset	36 Ostolaskut käsin tallennetut	80 Web-muistiotosite
112 Yleislaskutus	38 Toimeentulotuella maks.laskut	81 Käsinkirjatut muistiotositteet
154 Proconsona	39 Proconsona/Sosiaalityö	82 Matkalaskut M2
157 Terveyskeskus, laskutus	40 Myren viitesuoritukset	83 Yleismuistiot MYRE
201 Päivähoito/Pro Consona	41 Myre käsintallennetut suoritukset	84 Palkkatositteet
203 Antolainalaskut	42 Intime yleislaskutus	85 Luottotappiot
300 Vanhainkodin hoitomaksut	44 Intime Web-laskutus hetilasku	86 Hyvitysten kohdistus MYRE
333 Mediatrin laskut	46 Viitesuoritukset/Perintätsto	87 Sumu-poistot
301 Sosiaalipalvelut	47 Myre enn.ja maksumäär.kohd.	88 Käyttöomaisuuden luovutukset
315 Kotipalvelulaskut	48 Sopimuslaskutus	89 Poistoeron muutokset
350 Kaamoskoti-laskut	49 Korkolaskut	90 Vyörytykset
351 Kanervakoti-laskut	51 Mediatri-laskutus	91 KP laskennalliset
360 Perhehoitolaskut	52 Päivähoidon laskut Proconsona	92 Kp automaattikirjaukset
36 Palvelutalo Marjukka	55 Hellewi	93 SL laskennalliset
400 Myyntireskontra,suoritukset	56 Vuokralaskutus	94 SL automaattikirjaukset
403 Sivistystoimen laskut	59 Konvertoidut avoimet laskut	95 Jaksotukset
404 Lukio/yläaste	5A Mediatri, Kotihoito	96 KP tulos
500 Palkkasuoritteiden tositteet	5B Mediatri, tk-maksut	97 KP tulos laskennallinen
603 Huoneistojen vuokrat	5C Mediatri, hammashuolto	98 SL tulos
604 Tonttien vuokrat	5D Mediatri, fysioterapia	99 SL tulos laskennallinen
010 Matkalaskutositteet	5E Mediatri, hoitopäivämaksut	

Tositteiden säilytysaika on 6 vuotta, paitsi Eu-projektien 15 vuotta.

Säilytyspaikka: kunnanviraston päätearkisto.

Rondon ostolaskut Lapit Oy:ssä Rovaniemellä 15 vuotta.

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 129 pages before this page

Dokumentet inneholder 129 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 129 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 129 sider før denne side

Detta dokument innehåller 129 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 130 pages before this page

Dokumentet inneholder 130 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 130 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 130 sider før denne side

Detta dokument innehåller 130 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende